

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

กรณีศึกษา : สถานทั่วไปของธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร

Case-study : Business of Dog's Farm In Bangkok

ของ

นายธีรพัฒน์ อุดมฉาย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2537

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร , 21 / 12 / 37...

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร)

กรรมการปัญหาพิเศษ [Signature] , 21 / 12 / 37...

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโนนทอง)

หัวหน้าภาควิชา [Signature] , 21 / 12 / 37...

14587

9 ส.ค. 2541

ปพ.

๖๖๓๔๓

๒๕๓๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัตยา ลิทธิโชค)

ACC. NO.....
Date Received 27 ส.ค. 2538
Call No.....

พระจอมเกล้า

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

กรณีศึกษา : สถานทั่วไปของธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร

Case-study : Business of Dog's Farm In Bangkok

โดย

T097554

นายธีรวัฒน์ ฤกษ์ฉาย

รพ.
ร634ก
2537

เสนอ

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วัน,เดือน,ปี.....

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2537

ชื่อเรื่อง : กรณีศึกษา : ลานทิวไปของธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร
โดย : นายธีรพัฒน์ ฉุยฉาย
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : กุลกัญญา ณ บ่อมเพ็ชร , ๒๕๖๑.๕๑๓.๓.๗
(กุลกัญญา ณ บ่อมเพ็ชร)

ธุรกิจการเลี้ยงสุนัขได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการในปัจจุบัน และมีแนวโน้มด้านการตลาดดีขึ้นมากเพราะมีการพัฒนาให้ธุรกิจประเภทนี้ประสบความสำเร็จและได้ผลตอบแทนคุ้มค่า ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องพร้อมในเรื่องของเงินทุนเพราะค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังต้องพร้อมในเรื่องของ ความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจและความรู้เกี่ยวกับสุนัข เพราะการทำธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุนัขเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต ทำให้โอกาสในการทำธุรกิจล้มเหลวสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องศึกษาอย่างถี่ถ้วน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ศึกษาการดำเนินงานในการผลิตสุนัขพันธุ์แท้ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาด รวมทั้งศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคด้วยเนื่องจากตลาดการค้าสุนัขในประเทศไทย จัดได้ว่าเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย และตลาดในประเทศค่อนข้างจะมีสุนัขหลากหลายพันธุ์ให้เลือกซื้อ ผู้บริโภคให้ความนิยมซื้อสุนัขพันธุ์แท้ไม่ว่าของต่างประเทศหรือของไทย จึงส่งผลให้ผู้ผลิตนำสุนัขจากต่างประเทศเข้ามาผลิตเพื่อขยายพันธุ์กันมาก

สำหรับการศึกษาด้านการผลิตนั้น ผู้ผลิตส่วนใหญ่จะมีสุนัขหลายพันธุ์ในคอกหรือฟาร์ม และมีสุนัขจำนวนมากส่งผลให้สภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานที่เลี้ยงบางคอกไม่ดี และมีการเลี้ยงไม่ถูกสุขลักษณะ เนื่องจากการดูแลไม่ทั่วถึงรวมทั้งการคัดเลือกพันธุ์ไม่ดีทำให้สุนัขที่มีอยู่ภายในคอกหรือฟาร์มนั้นขายได้ไม่มาก และมีเรื่องของโรคสุนัข เช่น โรคคิลเลมเปอร์หรือเล็บโตสไปโรซิส ซึ่งทำให้มองผิดปกติไม่สามารถรักษาให้เหมือนเดิมได้ หรือ โรคหวัด ที่ติดต่อกันในหมู่สุนัขได้ง่ายจะ

ส่งผลทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเสียชีวิตได้ทำให้เจ้าของต้องสูญเสียมากดังนั้นการทำธุรกิจการเลี้ยง
 ลุ่ขจึงควรศึกษาวิธีการที่ถูกต้องในการเลี้ยงลู่ขและรู้จักการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้สามารถทำ
 ธุรกิจนี้ได้ผลสำเร็จ

จากการศึกษาธุรกิจการเลี้ยงลู่ขนี้ มีข้อแนะนำในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน คือ ด้าน
 ผลิตภัณฑ์และราคา ควรมีการแจกแจงให้ผู้บริโภคทราบอย่างชัดเจน เช่น โข้วภาพลู่ขแต่ละพันธุ์
 ให้เห็นว่าลู่ขที่มีลักษณะดีในแต่ละพันธุ์เป็นอย่างไร และ มีการติดราคาลู่ขที่ได้มาตรฐานแสดงให้
 ผู้บริโภคทราบเพื่อส่งเสริมให้การขายเป็นมาตรฐานเดียวกัน ด้านการตลาด ควรมีการขยายตลาด
 และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคในการซื้อลู่ขและทำให้ผู้ผลิตกับ
 ผู้ขายมีรายได้มากขึ้นด้วย สำหรับการส่งเสริมการขายของผู้ผลิตนั้นจะต้องมีการขยายการส่งเสริม
 การขาย เพราะผู้บริโภคในปัจจุบันยังมีอีกมากที่ได้รับข้อมูลจากผู้ผลิตน้อยเกินไป ส่วนในเรื่องของ
 การผลิตควรมีการวางแผนและมีการจัดการที่ดี เพราะจะทำให้การดำเนินงานภายในฟาร์มหรือใน
 คอกมีปัญหาน้อยที่สุด

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
กุลกัญญา ณ บ่อมเพ็ชร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และอาจารย์ เสาวรีย์ ตะโพนทอง
กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไข ตรวจสอบจนเสร็จสมบูรณ์และ
ขอขอบคุณเพื่อนชาวบริหารทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจเสมอมา โดยเฉพาะคุณภักทริน คุณจิตร์สวัสดิ์
เป็นกำลังใจที่ตีมา โดยตลอดการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้

สุดท้ายขอขอบคุณท่านอาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตรทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน
สร้างเสริมภูมิปัญญา ให้ข้าพเจ้าสามารถทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้สำเร็จด้วยดี

ธีรพัฒน์ ฉุยฉาย

21 ธันวาคม 2537

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	5
ตรวจเอกสาร	5
วิธีการศึกษา	8
บทที่ 2 ความรู้ทั่วไปของการเลี้ยงสุนัข	9
อวัยวะและพฤติกรรมต่าง ๆ ของสุนัข	9
การผลิตสุนัข	14
ทฤษฎีและการปฏิบัติในการเลี้ยงสุนัข	14
การผสมพันธุ์	17
การคลอด	20
การดูแลบำรุงเลี้ยงคอกหลังการคลอด	21
การเลี้ยงลูกสุนัข	22
การจัดที่อยู่สำหรับสุนัข	28
วิธีให้อาหารในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ	30
โรคและการป้องกัน	32
การตลาด	33
บทที่ 3 ผลการศึกษา	38
ข้อมูลทั่วไปของฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บัทมาฟาร์ม	38
คอก C.T.K.	48
คอกแข่งค์ บ่อม	52
ทัศนคติของผู้บริโภค	55
ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาด	57
บัทมาฟาร์ม	57
คอก C.T.K.	58
คอกแข่งค์ บ่อม	59
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	61
สรุป	61
ข้อเสนอแนะ	63
เอกสารอ้างอิง	67
ภาคผนวก	69

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การจัดอันดับสินทรัพย์ต่างประเทศยอดนิยม 20 อันดับ ในประเทศไทย	2
2	การเปรียบเทียบคุณค่าทางอาหารของน้ำมันชนิดต่าง ๆ	27

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เซาเว้ เซาเว้	72
2	บ็อกเซอร์	72
3	มิเนียเจอร์ นินเซอร์	73
4	เยอร์มัน เซ็พเพอด	73
5	ดัลเมเซียน	74
6	ร็อดทีไวเลอร์	74
7	บุด็อก	75
8	บัลเชท-ฮาวนด์	75
9	พุดิ้ล ขนยาว	76
10	พุดิ้ล	76
11	พอมเมอเรเนียน	77
12	คอสลี	77
13	เซนต์ เบอร์นาร์ด	78
14	ซีล	78
15	บักกิ้ง	79
16	ฮอร์คเชียร์-เทอร์เรียร์	79
17	อเมริกัน-ค็อกเกอร์	80
18	โตะเบอร์แมน	80
19	อิงลิช-ค็อกเกอร์	81
20	ดัชชุน	81
21	พิก	82
22	สก๊อตทิช เทอเรีย	82
23	เวลลเกอร์กี	83
24	ชีวาว่า	83

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
25	บีเกิ้ล	84
26	ไทยหลังอาน	84
27	ไทยบางแก้ว	85
28	ที่ลือคหว่งสุนัขสำหรับจูง	85
29	หวงค็องค้อสำหรับสุนัขตัวเล็ก	86
30	หวงค็องค้อสำหรับสุนัขตัวใหญ่	86
31	ที่ใส่อาหารสุนัขแบบต่าง ๆ	87
32	ที่นอนของสุนัขแบบต่าง ๆ	87
33	เครื่องมือตัดเล็บสุนัขและลักษณะการตัดเล็บสุนัข	88
34	เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับแปรงขนและตัดขนสุนัข	88
35	กรงสำหรับสุนัขแบบเดี่ยว	89
36	กรงสำหรับสุนัขแบบรวม	89

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ปัจจุบันคนไทยให้ความสนใจกับการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องของสุขภาพ และอนามัยกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการพัฒนาธุรกิจด้านสถานบริการความงามหรือสถานที่พักผ่อนตากอากาศ รวมทั้งธุรกิจทางด้านอาหารเสริมสุขภาพ เช่น นม นมเปรี้ยว และนมผึ้ง หรือจะเป็นอาหารจำพวกซูปรีกเก็ต รังนกแท้ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะเห็นว่าเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตคนไทยดำเนินไปอย่างมีสุขภาพและพละอนามัยที่ดีขึ้น ยังมีปัจจัยที่สำคัญอีกประการ คือ การดูแลสุขภาพทางด้านจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นการปลูกต้นไม้ การเลี้ยงสัตว์หรือการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ การดำเนินชีวิตมีความสุขและสนองความต้องการด้านจิตใจ ผู้ประกอบธุรกิจการค้าต่างเห็นความสำคัญในส่วนนี้ว่าจะทำให้การประกอบธุรกิจประสบผลสำเร็จได้รับผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า จึงได้ตัดสินใจดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการค้าขายต้นไม้และการค้าขายสัตว์เลี้ยง

โดยเฉพาะธุรกิจการเลี้ยงสุนัขนับว่าเป็นธุรกิจการค้าที่กำลังได้รับความสนใจ จากผู้ประกอบการในปัจจุบันและคาดว่าธุรกิจการค้าสุนัขจะดีขึ้น และมีการพัฒนาให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ผลตอบแทนคุ้มค่าเพราะการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัขสามารถจะเลือกดำเนินการเลี้ยงสุนัขและผลิตลูกสุนัขนำออกขาย ซึ่งธุรกิจการเลี้ยงสุนัขมีทางเลือกสองทาง คือ การเลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่างประเทศและการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยแท้ สำหรับการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ ต้องศึกษานิสัยวิธีการเลี้ยงและอุปกรณ์การเลี้ยงสุนัขที่จำเป็นต้องใช้ รวมทั้งการนำพันธุ์-แม่พันธุ์ มาจากต่างประเทศ ซึ่งการลงทุนในส่วนนี้ ผู้ประกอบการจะต้องพร้อมในเรื่องของเงินทุนเพราะค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ส่วนในการทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยแท้ ประสบปัญหาในด้านการตลาด และผลตอบแทนที่ได้รับ เพราะตลาดการค้าสุนัขพันธุ์ไทยแท้จะมีตลาดแคบกว่าตลาดการค้าสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ จึงทำให้ผู้ประกอบการการค้าสุนัขพันธุ์ไทยแท้ในปัจจุบันมีน้อย ส่วนทางด้านราคาสุนัขระหว่างสุนัขพันธุ์ไทยแท้และสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ โดยทั่วไปราคาสุนัขพันธุ์ต่างประเทศจะมีราคาสูงกว่าสุนัขพันธุ์ไทยแท้ เพราะผู้ซื้อไม่นิยมซื้อสุนัขพันธุ์ไทยแท้ที่มีราคาสูงกว่าสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ

สำหรับด้านการเลี้ยงดูสุนัขทั้งสองพันธุ์ คือ พันธุ์ไทยแท้และพันธุ์ต่างประเทศ มีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูใกล้เคียงกันเพราะอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงเหมือนกัน โดยพันธุ์ของสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ ที่ได้รับความนิยม 20 อันดับ มีดังนี้

ตารางที่ 1 การจัดอันดับสุนัขพันธุ์ต่างประเทศยอดนิยม 20 อันดับ ในประเทศไทย

อันดับที่	พันธุ์สุนัข
1.	เซาว์ เซาว์
2.	บ็อกเซอร์
3.	มิเนียเจอร์-พินเชอร์
4.	เยอรมัน-เช็พเพอด
5.	ดัลเมเชียน
6.	ร็อตทไวเลอร์
7.	บุด็อก
8.	บัสเซท-ฮาวนด์
9.	พูเดิ้ล
10.	นอมเมอเรเนียน
11.	คอลลี
12.	เซนต์-เบอร์นาร์ด
13.	ชิลู
14.	ปักกิ่ง
15.	ฮอร์คเชียร์-เทอร์เรียร์
16.	อเมริกัน-ค็อกเกอร์
17.	โตะเบอร์แมน
18.	อิงลิช-ค็อกเกอร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อันดับที่	พันธุ์สุนัข
19.	ดัชชุน
20.	ซี พิก

ที่มา : (สมาคมผู้นิยมสุนัขแห่งประเทศไทย , 2536)

สำหรับสุนัขพันธุ์ไทยแท้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ พันธุ์ไทยหลังอานและสุนัขพันธุ์บางแก้ว
สุนัขบางแก้วมีลักษณะ 3 แบบคือหน้าเลื้อย หน้าสิงโตและหน้าจิ้งจอก ส่วนสุนัขพันธุ์ไทยหลังอานที่
ได้รับความนิยมมีหลายลักษณะคือหลังอานม้า หลังอานใบโพธิ์ หลังอานเข้ม หลังอานลูกครเป็นต้น

ในการทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยแท้หรือพันธุ์ต่างประเทศ ผลตอบแทนที่ได้มีค่อนข้าง
สูง เพราะลูกค้าของธุรกิจนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะดี ทำให้รายได้จากการดำเนินธุรกิจการ
เลี้ยงสุนัขเพื่อขายจึงเป็นรายได้ที่สูง เป็นที่น่าสนใจในการลงทุนของผู้ประกอบการที่สนใจ ในการ
ทำฟาร์มเลี้ยงสุนัข แต่การประกอบการที่จะให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ผู้ประกอบการจำเป็นต้อง
ทำการศึกษาวิธีการต่างๆในการเลี้ยงสุนัขและวิธีประกอบกิจกรรมด้านการตลาดไม่ว่าจะเป็น ด้าน
รสนิยมของผู้เลี้ยง ความแข็งแรงของพันธุ์ หรือตลาดอาหารสุนัข เป็นต้น การศึกษาสิ่งต่าง ๆ
ดังกล่าวให้เข้าใจจะสามารถทำธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ผลตอบแทนตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสถานการณ์ผลิตสุนัขและวิธีการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ ทั้ง
พันธุ์ไทยแท้และพันธุ์ต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาผลการดำเนินธุรกิจ
2. ศึกษาสถานการณ์ตลาดธุรกิจการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยแท้และพันธุ์ต่างประเทศ

3. ศึกษาปัญหาด้านการตลาด ปัญหาต่างๆ อุปสรรค รวมทั้งการแก้ปัญหา ในการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัข
4. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการตลาดและการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัข รวมทั้งการพัฒนาสายพันธุ์สุนัขให้มีความ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงวิธีการผลิตและการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งพันธุ์ไทยแท้และพันธุ์ต่างประเทศ รวมทั้งทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจของฟาร์มเลี้ยงสุนัข
2. ทราบถึงภาวะการตลาดสุนัขพันธุ์ไทยแท้และพันธุ์ต่างประเทศในปัจจุบันและทราบถึงแนวโน้มของตลาดสุนัขในอนาคต
3. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงสุนัขและการตลาดสุนัขตลอดจนวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
4. ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงสุนัขต่าง ๆ เพื่อให้ธุรกิจประเภทนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งด้านการตลาดและการผลิตสายพันธุ์

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาธุรกิจการเลี้ยงสุนัขในปี พ.ศ. 2536-2537 เขตกรุงเทพฯ โดยข้อมูลการเลี้ยงสุนัขได้จากสมาคมผู้นิยมสุนัขแห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ส่งเสริมสุนัขพันธุ์ไทย (THAI RIDGEBACK KENNER)

ลักษณะการประกอบธุรกิจการเลี้ยงสุนัขได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจดังนี้

1. ผู้ประกอบธุรกิจ ฟาร์มเลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ
2. ผู้ประกอบธุรกิจ ฟาร์มเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยแท้
3. ผู้ประกอบธุรกิจ ฟาร์มเลี้ยงสุนัขต่างประเทศและพันธุ์ไทยแท้

ลักษณะสถานการณ์ตลาดสุนัขได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและผู้ซื้อในจตุจักร ดังนี้

1. ผู้ขายสุนัขรายใหญ่ -3 ราย
2. ผู้ซื้อสุนัข 3-5 ราย

นิยามศัพท์

สุนัขพันธุ์ไทยแท้ หมายถึง สุนัขที่มีสายพันธุ์เดิมในประเทศไทย ซึ่งมีหลายชนิดด้วยกัน ดังนี้

1. สายพันธุ์สีแดง-ดำ ขนสั้น-หลังอาน
2. สายพันธุ์สีสวาด-หลังไม่อาน
3. สายพันธุ์สีสวาด-หลังอาน
4. สายพันธุ์สีสวาด-หลังอาน ขนกำมะหยี่

FCI หมายถึง สมาพันธ์สุนัขโลก

AKU หมายถึง สมาพันธ์สุนัขแห่งเอเชีย

สุนัขพันธุ์ต่างประเทศ หมายถึง สุนัขที่มีสายพันธุ์เดิมมาจากต่างประเทศ แล้วนำเข้ามาเลี้ยงในประเทศไทย มีหลายพันธุ์ด้วยกัน เช่น เชาวว์ เชาวว์ โดเบอร์แมน บิ๊กค์ เป็นต้น

การตรวจเอกสาร

ทวีไทย บริบูรณ์ (2532) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุนัขพันธุ์ไทยแท้ สรุปได้ว่า สุนัขไทยโบราณที่เป็นไทยแท้ ๆ คงจะสูญพันธุ์ภายใน 5-10 ปีข้างหน้าอย่างแน่นอน สุนัขไทยที่เคยมีท่าทางเป็นตัวของตัวเอง มีสง่าราศี มีชั้นเชิง ก็จะกลายเป็นสุนัขเชิงขาดความสวยงามอ่อนลงง่ายทำตามคำสั่งเจ้าของที่กำหนดให้ทำอะไรก็ตาม และได้รับการอบรมฝึกปรือเป็นสายเลือดที่พัฒนาใหม่ไปทีละที เมื่อหมดลมมัยนิยมสุนัขไทยคนเลี้ยงก็จะเริ่มเบื่อสุนัขและจะปล่อยให้ผสมพันธุ์ จนกลายเป็นสุนัขพันธุ์ทางหลังอาน กระจายอยู่ทั่วประเทศไทย สายพันธุ์สุนัขไทยหลังอานก็จะหายไปทีละที

แท้มี 2 ชนิด คือ อานลูกครและไม่มีอาน การพัฒนาสุนัขพันธุ์ไทย ควรเน้นเรื่องขน ให้เหมาะกับสภาพอากาศบ้านเรา เนื่องจากขนสั้นมีประโยชน์ต่อการดูแลรักษา แต่ถ้าขนสั้นเกรียนเกินไปก็ดูแลรักษายากเหมือนกัน พันธุ์ของสุนัขพันธุ์ไทยแท้ระบุเพียง หูตั้ง หางดาบเท่านั้นซึ่งสุนัขพันธุ์โปรตุเกสก็ไม่ได้แตกต่างไปจากลักษณะดังกล่าวเลย สุนัข Dingo เป็นสุนัขพันธุ์พื้นเมืองของ ออสเตรเลีย ลักษณะคล้ายสุนัขไทย ดังนั้นสุนัขพันธุ์ไทยไม่ใช่เพียง หูตั้ง หางดาบเท่านั้น แต่มีลักษณะดีเด่นในส่วนอื่น ๆ อีกขณะนั้นสุนัขพันธุ์ไทยหลังอาน ได้รับการจดทะเบียนลักษณะประจำพันธุ์รวมคณะแนของ ส่วนของสิ่งสำคัญต่าง ๆ ของสุนัข ไว้กับ สมาพันธ์สุนัขโลก (FCI) และ สมาพันธ์สุนัขแห่งเอเชีย (AKU) เรียบร้อยแล้ว

นิรนาม (2536) ได้เขียนบทความจากการพัฒนาสายพันธุ์สุนัขเพื่อส่งประกวด สรุปได้ว่า นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มจัดให้มีการประกวดสุนัข เป็นต้นมา การเลี้ยงสุนัขในประเทศไทยเริ่มเป็นที่สนใจและมีการพัฒนายกระดับขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2532-2534 เป็นช่วงที่มียอดสถิติการสั่งซื้อสุนัขที่มีคุณภาพ จากต่างประเทศเข้ามามากที่สุด คือ จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในอดีตสั่งซื้อสุนัขจากประเทศทางแถบยุโรป เช่น เยอรมัน หรือ ไม่ก็สั่งจากประเทศในแถบเอเชียด้วยกัน คือ สิงคโปร์ อองกง และไต้หวัน เป็นต้น ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเป็นศูนย์รวมของสุนัขนานาชาติที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในโลกก็ว่าได้ เรียกว่ามีเกือบครบทุกสายพันธุ์ ฉะนั้นจึงทำให้สุนัขที่เราเลี้ยงกันอยู่ทุกวันนี้มีความแตกต่างและหลากหลายสไตล์มาก ไม่ว่าจะในด้านของรูปร่างหน้าตาโครงสร้างหรือความยาวและดกแน่นของขน แต่การพัฒนาระดับมาตรฐานคุณภาพของสุนัขในประเทศไทย หากจะว่าไปแล้วมีอยู่ไม่ถึง 30 พันธุ์ ที่จัดได้ว่าเป็นสุนัขที่สวยระดับเข้าขั้น โดยมากจะเป็นสุนัขเกรดธรรมดา ๆ ที่ไม่สวยถึงขั้นระดับประกวด ซึ่งการวิเคราะห์คุณภาพของสุนัขแต่ละพันธุ์ ต้องทำการวิเคราะห์ตามลักษณะประจำพันธุ์ เพราะสุนัขแต่ละพันธุ์จะมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป

(สุทธิบูรณ์ บรรพต (2536) ผู้จัดการฟาร์มเลี้ยงสุนัข "ปัทมาฟาร์ม" ได้ให้สัมภาษณ์ว่า คุณปัทมาและสุทธิ อัครวานิชย์ เจ้าของฟาร์มเลี้ยงสุนัขได้ริเริ่ม ก่อตั้งฟาร์มสุนัขโดยใช้เงินลงทุนส่วนตัว ก่อนหน้าที่จะทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัขได้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่มาก่อน แต่ประสบปัญหาด้านการตลาดเพราะต้องแข่งขันกับฟาร์มใหญ่ ๆ ของบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ ดังนั้นจึงหันมาทำธุรกิจ

การตลาดเพราะต้องแข่งขันกับฟาร์มใหญ่ ๆ ของบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ ดังนั้นจึงหันมาทำธุรกิจ การเพาะเลี้ยงสุ่นัขชาย โดยเริ่มจากการลี้ยงพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ จากต่างประเทศเข้ามาแล้วทำการ เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์จนสามารถขายสุ่นัขที่ได้จากการผสมพันธุ์ ได้รับผลตอบแทนมากกว่าการทำ ฟาร์มเลี้ยงไก่ ประกอบกับอุปนิสัยส่วนตัวที่ชอบสุ่นัข จึงตัดสินใจที่จะขยายการดำเนินธุรกิจออกไป จนได้ชื่อว่า เป็นฟาร์มเลี้ยงสุ่นัขที่ใหญ่ที่สุดในโลก คุณนับมาได้เคยทดลองเลี้ยงสุ่นัขพันธุ์ไทยแท้แต่ ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากสุ่นัขพันธุ์ไทยมีการแปลงสายพันธุ์ทำให้ไม่ได้พันธุ์ไทยแท้ กลาย เป็นพันธุ์ต่างไปเป็นส่วนมาก

(จันทรพันธ์ โชติคติก (2537) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงสุ่นัขไว้ชาย สรุปได้ดังนี้ ปัจจุบันกลุ่มผู้เลี้ยงสุ่นัขสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เลี้ยงสุ่นัขด้วยใจรักอย่างแท้จริง ซึ่ง คนกลุ่มนี้จะไม่สนใจว่าจะจะเป็นพันธุ์ใดและไม่สนใจความต้องการของตลาด ในขณะที่ คนอีกกลุ่มหนึ่ง เลี้ยงสุ่นัขพันธุ์ต่างๆ ไว้เพื่อขายลูกสุ่นัขเป็นอาชีพเสริมเพราะการเลี้ยงสุ่นัขนั้นต้องเสียค่าใช้จ่าย ในเรื่องของค่าอาหาร ค่ายา ตลอดจนค่าเสียเวลาในการเลี้ยงดูจากเหตุผลของกลุ่มที่สองนี้ส่งผล ให้ธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุ่นัขเกิดขึ้น และโอกาสที่ธุรกิจฟาร์ม เลี้ยงสุ่นัขจะขยายตัวมีสูง เพราะความ ต้องการสุ่นัขพันธุ์ต่างประเทศมีมาก เนื่องจากความสวยงามตามสายพันธุ์สุ่นัข ส่วนสุ่นัขพันธุ์ไทย หลังอานในอนาคตคาดว่าจะสามารถส่งขายต่างประเทศได้ ถ้ามีการพัฒนาสายพันธุ์สุ่นัขหลังอานให้ มีสายพันธุ์ที่แน่นอน

สุรชัย ยศไพศาลสุนทร (2537) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เริ่มเลี้ยงสุ่นัขมากกว่า 20 ปี โดยเริ่มแรกเป็นคนรักสุ่นัข จากการเลี้ยงสุ่นัขที่ซื้อมาเลี้ยงเพิ่มขึ้น ปีละ 2-3 ตัว และ เพิ่มขึ้น เรื่อย ๆ จนมีสุ่นัขมากจึงอยากขยายออก จนกระทั่งกลายเป็น ธุรกิจการซื้อขายสุ่นัขโดยปริยาย และหนึ่งจะเปิดกิจการอย่างเป็นทางการเมื่อปลายปี 2536 เมื่อนิจารณาด้านการตลาดสุ่นัขใน ขณะนี้มีสุ่นัขภายในฟาร์มทั้งพันธุ์ไทยและพันธุ์ต่างประเทศ ในปัจจุบันนี้ได้เน้นสุ่นัขไทยและสุ่นัขพันธุ์ ดัลเมเชียน ในตลาดนัดสวนจตุจักรราคาสุ่นัขจะถูกกดลงมาก ทำให้ผู้ประกอบการขาดกำลังใจใน การประกอบธุรกิจต่อไป ดังนั้นจึงมีบริการหลังการขาย โดยแถมอาหารให้คำแนะนำในเรื่องของ อาหารที่ใช้ หรือถ้าซื้อลูกสุ่นัขตัวเมียไป ต่อไปถ้านำกลับมาผสมกับสุ่นัขของเราจะคิดราคาพิเศษ และสามารถขายลูกสุ่นัขคืนให้ทางฟาร์มได้ในราคายุติธรรมที่สุดด้วย

วิธีการศึกษา

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ รวบรวมจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงาน แผนการปฏิบัติงานและผลดี ผลเสียในการดำเนินธุรกิจ โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเลี้ยงสุนัข คือ น้ารัมย์ขั้หมา คอก C.T.K. คอกแบงค์ ป่อม และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการค้ารวมทั้งผู้ซื้อสุนัขในตลาดนัดสวนจตุจักร

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความนิยมของผู้นิยมเลี้ยงสุนัขและการเลี้ยงสุนัขอย่างถูกวิธีโดยใช้ข้อมูลจาก หนังสือ คู่มือ วารสาร นิตยสาร เช่น คู่มือการเลี้ยงสุนัข วารสารธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง นิตยสารไดโนเสาร์ เป็นต้น

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการค้นคว้าแล้ว จะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มา ศึกษาและวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ตามหัวข้อดังนี้ การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ข้อดีและข้อเสียในการประกอบธุรกิจการเลี้ยงสุนัขตลอดจนภาวะการตลาดสุนัข โดยวิเคราะห์และสรุปผลเป็นคำบรรยายเพื่อให้ผู้ที่ศึกษาหรือผู้ที่ต้องการ คำแนะนำในการตัดสินใจทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัขให้มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

บทที่ 2

ความรู้ทั่วไปของการเลี้ยงสุนัข

อวัยวะและพฤติกรรมต่าง ๆ ของสุนัข

ในการทำธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสุนัขจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของสุนัข เพื่อให้การเลี้ยงสุนัขประสบความสำเร็จ ซึ่งความรู้ทั่วไปของการเลี้ยงสุนัขมีดังนี้

อวัยวะรับความรู้สึก

อวัยวะรับความรู้สึกของสุนัขในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. กลิ่นและรส สุนัขมีประสาทรับกลิ่นอันดีเลิศเหนือกว่า สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ ทำให้สุนัขรับตัว เข้ากับสถานการณ์ได้โดยอาศัยจมูกเป็นหลักและจมูกของสุนัขก็เป็นอวัยวะรับความรู้สึกที่พัฒนามากที่สุด สุนัขสามารถสูดดมสารต่าง ๆ ได้แม้จะมีความเข้มข้นน้อยมาก เช่น เหงื่อของคนที่เจือจางลงเป็นล้าน ๆ เท่าก็สามารถดมด้วยจมูกที่คล่องแคล่ว และเปียกชื้นอยู่ตลอดเวลา สุนัขที่ได้รับการฝึกมาเป็นพิเศษ เช่น สุนัขของเจ้าหน้าที่ศัลยกรรมซึ่งใช้ตรวจดมยาเสพติด สามารถแยกแยะ กลิ่นใดกลิ่นหนึ่งออกจากกลิ่นที่ผสมปนเปกันอยู่ได้ และสุนัขค้นหาซึ่งไขในการหาผู้เคราะห์ร้ายซึ่งถูกหิมะถล่มทับก็สามารถได้กลิ่นคนที่อยู่ใต้หิมะหนาถึง 5 เมตร ประสาทรับรสของสุนัขซึ่งพัฒนามาเป็นอย่างดี เช่นกันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและใช้ร่วมกับประสาทรับกลิ่นที่ไวมากของสุนัขด้วย

2. สายตาและการได้ยิน โดยธรรมชาติแล้วตาของสุนัขสามารถมองได้ไกล สายตาของสุนัขได้รับการปรับแต่งมาเพื่อการบันทึกจดจำการเคลื่อนไหวเป็นหลัก แต่แม้ว่ามุมในการมองของสุนัขจะกว้างกว่าของคน ภาพสามมิติที่มันเห็นจะจำกัดด้วยเหตุที่สุนัขนั้นเคยเป็นสัตว์ที่ชอบหากินในเวลากลางคืน ดังนั้นที่ด้านหลังของลูกสุนัขตาจึงมีเยื่อสะท้อนแสง ซึ่งทำให้เห็นได้ในแสงสลัว ๆ ได้ดีกว่าคนซึ่งแต่ละตัวจะมีความว่องไวเฉียบคมในการมองแตกต่างกันไป หูของสุนัขสามารถได้ยินเสียงที่คนไม่ได้ยิน หูของคนจะรับเสียงได้ระหว่างประมาณ 16,000 - 20,000 เฮิรตซ์ แต่สุนัขรับเสียงได้ระหว่าง 70 - 100,000 เฮิรตซ์ นี่คือเหตุผลสำคัญที่ว่า ทำไมสุนัขล่าสัตว์ที่ผ่านการฝึกมาสามารถได้ยินคำสั่งจาก นกหวีดไร้เสียงได้ไกลถึง 500 หลา เป็นเสียง 30,000 เฮิรตซ์ ทั้ง

นายพรานและเหยื่อจะไม่ได้ยินเสียงนี้ ประสาทรับเสียงดีเลิศนี้ ทำให้สุนัขเป็นนักเฝ้ายามชั้นดี นอกจากนี้สุนัขยังจำเสียงใดเสียงหนึ่งได้เป็นพิเศษ เช่น เสียงของเครื่องยนต์จากรถยนต์ของนายสุนัขสามารถจำเสียงนั้นได้อย่างแม่นยำ

3. **ประสาทสัมผัส** โครงข่ายเส้นประสาทที่ร่างกายของสุนัขนั้น มีหน้าที่ในการรับความรู้สึกจากการสัมผัสและอุณหภูมิ บริเวณที่ไวต่อความรู้สึกที่สุด คือ ปลาซจุมก ลึ้น ริมฝีปากและอุ้งเท้า นอกจากนี้สุนัขยังมีขนชนิดพิเศษซึ่งไวต่อความรู้สึกสูงมาก ขนชนิดนี้จะอยู่ใต้ผิวหนังบริเวณใกล้ริมฝีปากและที่ขนคิ้ว เรียกว่า Whiskers

รูปแบบพฤติกรรม

สัญชาตญาณการอยู่เป็นหมู่ของสุนัขแสดงว่าสุนัขยังคงคุณสมบัติต่าง ๆ ของสุนัขป่าไว้อย่างเห็นขวแน่ แม้ว่าจะสัมพันธ์อยู่ร่วมกับมนุษย์มาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม สุนัขของเรานั้นรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของครอบครัวคนเช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษของมัน เคยรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของฝูง มันจะมีความต้องการตามธรรมชาติที่จะยอมอยู่ใต้บังคับของคนที่ เป็นนายของมันเมื่อขาดเจ้าฝูง พฤติกรรมของสุนัขนั้นไม่ได้ถูกกำหนดโดยสัญชาตญาณแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังมีปัจจัยต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลของคนด้วย เนื่องจากการที่สุนัขถูกนำมาเลี้ยง จะกล่าวกันจริง ๆ แล้วก็คือ สุนัขนั้นเลี้ยงอยู่หรือผูกพันกับคนน้อยเท่าใด ก็จะมีลักษณะสุนัขป่ามากขึ้นเท่านั้นมันจะระแวงคน หวงอาหารและจะตอบโต้อย่างก้าวร้าวโดยไม่รีรอความถนัดในการเรียนรู้ในแต่ละพันธุ์จะแตกต่างกันไปอย่างมาก นอกจากนี้ แต่ละตัวก็จะแตกต่างกันออกไปอีก แต่โดยรวม ๆ แล้วกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่น่าทึ่งทีเดียว รูปแบบพฤติกรรมธรรมดา ๆ ของสุนัขทุกตัวจะเหมือนกันแต่แต่ละตัวจะใช้วิธีแสดงออกพื้นฐานเดียวกัน เรามักเรียกว่าการสื่อสารด้วยเสียงและภาษาร่างกายสุนัขมีรูปแบบพฤติกรรมในวงจรชีวิต ดังนี้

1. **การสื่อสารด้วยเสียง** สุนัขบางตัวชอบเห่าขณะที่บางตัวไม่เห่าเลย การเห่ามากน้อยอาจจะเป็นลักษณะเฉพาะของพันธุ์ใดพันธุ์หนึ่ง แต่ไม่ว่าจะมากหรือน้อยการเห่าก็เป็นภาษาของสุนัข ภาษาดังกล่าวจะใช้ช่วงเสียงกว้างมาก โดยจะเริ่มตั้งแต่เสียงคราง เสียงคำราม จนถึงเสียงเห่าและหอน ซึ่งทำให้มันไปถึงสุนัขป่าเสียงแต่ละเสียงจะผิดเพี้ยนกันไปเล็กน้อย ตามแต่สถานการณ์

2. **ภาษาทางร่างกาย** สุนัขไม่ได้แสดงออกด้วยการเห่าเท่านั้นแต่ยังใช้การแสดง

ออกทางร่างกายด้วย เช่น การกระตักหาง การกระโดดโลดเต้น โดยเฉพาะหางและหูของสุนัข จะเป็นเครื่องบ่งบอกที่สำคัญถึงอารมณ์ และเป็นอวัยวะส่งผ่านสัญญาณต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 หางยึดตรงเป็นแนวนาน จะบ่งบอกถึงความพอกพอกใจ

2.2 หางตั้งตรง เป็นสัญญาณว่าสุนัขกำลังสนใจหรือตื่นตัวมากขึ้น

2.3 หางตกลงอยู่ระหว่างขาหลัง เป็นเครื่องหมายของการสงวนท่าที หรือ ความกลัวสัญญาณเหล่านี้ไม่ใช่ว่าจะอ่านได้ง่ายหรือเชื่อถือได้เสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ และความยาวของหาง เช่น สุนัขพันธุ์เกรย์ฮาว์นจะไม่มีใครสามารถใช้เครื่องวัดอารมณ์ได้เลย เพราะหางของสุนัขพันธุ์นี้จะตกอยู่ระหว่างขาตลอดเวลายกเว้นขณะวิ่ง

2.4 สุนัขที่นอนเหยียดลงบนพื้นก็ไม่ใช่ว่าจะร้อนจัดหรือหมดเรี่ยวแรงเสมอไป ทำนอนแบบนี้ อาจเป็นการแสดงออกถึงความสบายและพึงพอใจอยู่ก็ได้ ทำอื่นที่เกร็งและตื่นตัวอาจ จะหมายความว่าได้อีก อย่าง คือ กำลังใจจดใจจ่อกับอะไรสักอย่าง ในกรณีที่กระตักหางแต่ถ้าหาง อยู่หนึ่งและขนตั้งชัน แสดงว่ามันกำลังเครียดและพร้อมที่จะระเบิดอารมณ์โกรธออกมาได้ตลอดเวลา

2.5 การแสดงออกทางสีหน้าและอากัปกิริยา การตีความหมายของสีหน้าสุนัข ไม่ได้ง่ายเหมือนดังที่กล่าวมาแล้วองค์ประกอบต่าง ๆ ของสีหน้าได้แก่ การทำจมูกยื่น กระพริบตา การเผลอริมฝีปากบน (ยิบฟัน) และหูที่ลู่ลงสีหน้าที่สามารถเห็นได้ชัดเจนบริเวณใบหน้าของสุนัขป่า ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของมันนั้น ยังคงแฝงอยู่ในสุนัขหลาย ๆ พันธุ์ ภายใต้อาณัติของขนปกคลุม ตัวอย่างเช่น ชอร์คเชียร์เทอเรีย มอลทิล โอลด์อิงลิช ชินต็อกและโคมอนด์อร์

2.6 การแสดงออกทางหู โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว หูจะเป็นอวัยวะที่บ่งบอกอารมณ์ของสุนัขที่ดีที่สุดสำหรับสุนัขพันธุ์ตั้งตรงธรรมชาติ

2.6.1 หูตั้งขึ้น หมายถึงความมั่นใจในตัว ความสนใจ ความพร้อมที่จะ ขกป้อง

2.6.2 ใบหูชี้ไปทางใดทางหนึ่ง หมายถึงสุนัขได้ยินเสียงที่น่าสนใจ จาก ทางนั้นเป็นเสียงที่ดึงดูดความสนใจของมัน

2.6.3 ใบหูพับลงไม่ว่าจะเป็นทางด้านข้างหรือด้านหลัง แสดงถึง ความไม่แน่ใจ ความสงสัย ถ้าตามมาด้วยเสียงคำรามและขนตั้งชันจะหมายถึงการพร้อมที่จะเข้าต่อกร สุนัขที่มีหูยานจะดูยากกว่านี้

2.6.4 หูเชิดและตั้งเหยียดตรง จะแสดงถึงความสนใจนอกสนใจของมัน เพิ่ม

มากขึ้นหรือพยายามหาว่าเสียงที่น่าสนใจนั้นมาจากที่ใด

2.6.5 หูห้อยแกว่งไปมา แสดงถึงความไม่สนใจ อารมณ์ปกติ ตามสบาย

2.7 การขุดและฝัง การฝังกระดูกหรือเศษเนื้อเหลือๆ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ได้มาจากอดีต แต่เดิมนั้นสุนัขป่าจะใช้วิธีนี้เพื่อเก็บอาหารและเก็บรักษาเนื้อไม่ให้เน่าปกติแล้วสัตว์ป่าก็เอาชีวิตรอดด้วยอาหารสำรองที่ซ่อนอยู่ในดินเหล่านี้ แม้ว่าเพื่อนร่วมบ้านเลี้ยงงามของเราคงจะไม่ต้องประสบกับการอดอยากก็จริงอยู่ แต่มันก็ไม่สามารถทิ้งนิสัยนี้ได้เพราะได้ชิมซาบอยู่ในสายเลือดของสุนัขแล้ว ไม่เฉพาะแต่เพียงอาหารเท่านั้น สุนัขบางตัวจะซ่อนของเล่นไว้ด้วย

2.8 การเดินเป็นวงกลม การเดินเป็นวงกลมแคบ ๆ หลายครั้งก่อนจะนอน และขุดตัวกลมเป็นลูกบอลนั้นเป็นนิสัยอีกอย่างหนึ่งที่มีมาจากบรรพบุรุษของมัน กล่าวคือ บรรพบุรุษจะขุดทำหลุมบนพื้นหญ้าเพื่อทำเป็นแอ่งลักษณะเป็นรังก่อนที่จะขุดตัวลงนอน อีกทั้งยังเป็นการออกกำลังแบบขีมนาลติก ช่วยในการขุดกระดูกสันหลังให้งอโค้งมาก ๆ สำหรับท่านอนของสุนัข

2.9 การทำเครื่องหมายด้วยกลิ่น สุนัขจะพบสิ่งใหม่ในโลกได้ด้วยการใช้จมูกดมกลิ่น ซึ่งสุนัขสามารถอ่านเครื่องหมายที่สุนัขตัวอื่น ๆ บ่อยไว้ตามต้นไม้ ประตุ และ เสาไฟ สำหรับสุนัขตัวผู้การทำเครื่องหมายนี้สำคัญพอ ๆ กับการตรวจสอบเลขที่เดียวเพราะเครื่องหมายดังกล่าวจะเป็นเครื่องบอกอาณาเขตของมัน จุดประสงค์ในการรอกขาของสุนัขตัวผู้หนึ่งไม่เพียงแต่เพื่อการปล่อยปัสสาวะเท่านั้นแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการทิ้งเครื่องหมายที่เป็นกลิ่นได้และจะเป็นการลบเครื่องหมายที่ตัวอื่นทิ้งไว้ด้วย เนื่องจากการปล่อยและจับกลิ่นเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะสำหรับสุนัขตัวผู้ ดังนั้นควรให้เวลาแก่สุนัขในการแกะรหัสและส่งข้อความด้วยกลิ่นตามสบาย นอกจากนี้ เเท่าที่ผ่านมาสุนัขก็ต้องละทิ้งพฤติกรรมไปมากในการอยู่ร่วมกับมนุษย์

ในการแสดงความรักและความรักของคุณ มันจะให้ลิ้นเป็นการแสดงออก เมื่อสุนัขต้องการจะเข้ามาเลีย แสดงว่าสุนัขกำลังต้องการแสดงความรัก ซึ่งเป็นอาภักดิ์ที่ลูกสุนัขได้จากบรรพบุรุษ ส่วนการจับมือนั้น เป็นเพียงการเพิ่มเติมเสริมแต่งอาภักดิ์ที่ลูกสุนัขเข้าหาหัดหันหัวนมของแม่ เพื่อต้องการกระตุ้นให้น้ำนมไหลออกมาเท่านั้น จึงติดเป็นนิสัยในสุนัขที่โตแล้ว กิริยานี้จะพัฒนากลายเป็นการขอ สุนัขที่กระโดดขึ้นมาหาคุณขณะที่มันกำลังมีความสุขนั้นมาจากนิสักรรมต้อนรับจากบรรพบุรุษในอดีตขณะอยู่ในป่า ความจำเป็นในการติดต่อกับสุนัขตัวอื่น สำหรับคนที่เก็บตัวอยู่คนเดียวและไม่ยอมติดต่อกับโลกภายนอกนั้นเป็นคนที่น่าสงสาร เพราะเขาจะพลาดจากประสบการณ์

ในการรู้จักผู้อื่นและรู้ว่าผู้อื่นเป็นอย่างไร คิดอย่างไร เขาจะรู้สึกเป็นคนผิดปกติ สุนัขก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกัน หากนายกังวลเกินไปปิดกั้นไม่ให้สุนัขได้พบกับสุนัขตัวอื่น ด้วยเหตุที่สัตว์ที่อับโชคเหล่านี้ขาดประสบการณ์จากการติดต่อกับพวกเดียวกันมันก็จะแสดงปฏิกิริยา กลัว อาย หงุดหงิด ฉุนเฉียว หรือเมื่อก้าวร้าวเมื่อพบสุนัขตัวอื่น ความกังวลของสุนัขจะทำให้สุนัขมีอาการแปรปรวนทำอะไรไม่เลือกหรือกัดเพราะความกลัว โดยธรรมชาติแล้วสุนัขเป็นสัตว์สังคมที่อยู่กันเป็นฝูงการสื่อสารกับตัวอื่น ๆ จึงเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานสำหรับสุนัข

ในการสร้างความคุ้นเคยกับพิธีกรรมต่าง ๆ ของพวกสุนัข ควรปล่อยให้ลูกสุนัขพบกับสุนัขตัวอื่น ๆ ให้บ่อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ สุนัขจะใช้โอกาสเหล่านี้เรียนการปฏิบัติตัวให้ถูกต้อง และการเข้าไปอยู่ในลำดับขั้นของสังคมของสุนัข เมื่อสุนัขสองตัวซึ่งไม่คุ้นหน้ากันมาพบกันเข้า สิ่งแรกที่สุนัขจะทำก็คือ การเข้าถูกลมซึ่งกันและกันการทดสอบขั้นต้นแบบนี้จะเป็นการตัดสินใจว่า สุนัขจะชอบกันหรือไม่ ตามปกติทั้งสองจะต้องเป็นสุนัขที่มีสุขภาพดี ขั้นต่อไปคือการดมกันโดยสุนัขจะยกขาข้างหนึ่งเป็นบางครั้งเพื่อให้สุนัขแปลกหน้าได้คุ้นและจดจำกลิ่นพิเศษนี้ได้ ในระหว่างนี้จะเห็นว่าสุนัขจะเป็นมิตรหรือเป็นศัตรูกันหรือไม่สนใจซึ่งกันและกัน

การต่อสู้เพื่อจัดลำดับขั้น โดยพื้นฐานแล้วการพบปะกัน ระหว่างสุนัขก็เหมือนกับมนุษย์ ถ้าสุนัขชอบกันก็จะกระดิกหางเหมือนกับที่คนเข้าจับมือกัน ถ้าหากกันไม่ได้ก็จะหลีกเลี่ยงหรือคำรามไล่และที่หนักกว่านั้นคือเข้าต่อสู้กันแต่ข้อแตกต่างระหว่างคนกับสุนัข คือ สำหรับสุนัขนั้นการจัดลำดับขั้นจะมีบทบาทสำคัญมาก วิธีที่จำเป็นในการกำหนดว่าตัวไหนจะอยู่ในลำดับสูงกว่าตัวไหนนั้น คือ การดมกันกันและถ้ายังมีข้อสงสัย ก็จะตัดสินด้วยการต่อสู้ ตามที่พอจะมองเห็นได้ คือ สุนัขสองตัวจะยืนประจันหน้ากัน คำรามเบา ๆ หางตั้งตรง ริมฝีปากเผยอขึ้น กิริยาแบบนี้หมายความว่าถึงภาวะฉุกเฉินแล้ว วิธีเดียวที่จะตัดสินได้ว่าตัวใดจะแกร่งกว่าและจะอยู่ในลำดับเหนือกว่านั้นมีอยู่วิธีเดียวคือการต่อสู้กันด้วยกำลัง ในเรื่องนี้ธรรมชาติได้สร้างกลไกนิรภัยไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการต่อสู้ออกไป จนควบคุมไม่ได้ ทันทีที่คู่ต่อสู้ตัวใดรู้ตัวว่าอ่อนแอกว่ากัน มันจะนอนหงายเปิดช่องที่เป็นจุดอ่อนให้ผลของทำนองนี้อาจจะเทียบได้กับการยกขาเพื่อเป็นการบอกถึงการยอมจำนนถ้าตัวที่ชนะพยายามจะฝังเขี้ยวลงกับคอของตัวที่ไม่มีทางป้องกันแล้ว สัญชาตญาณที่ยับยั้งมันอยู่ก็จะเข้ามาแทนที่และการดวลกันก็จะสิ้นสุดลงซึ่งผิดกับแมวที่สู้กันอย่างไม่ลดราวาคอกตัวที่อ่อนแอกว่าวิ่งหนีแล้วแต่ตัว

ที่ซนยังวิ่งตามไปปรวนต่อสำหรับสุนัขปกติทุกตัวรูปแบบพฤติกรรมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตนั้นจะทำหน้าที่ ที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่สุนัขที่ได้รับการผสมพันธุ์จนมากเกินไปหรือเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้อง จะเป็นผลให้เกิดการปรวนแปรในด้านพฤติกรรมนั้นจะไม่เป็นไปตามกฎธรรมชาติ สุนัขที่ใช้สายจูงจะรู้สึกตัวมันเองมีเรี่ยวมีแรงแข็งแรงแรงขึ้นเป็นสองเท่า เนื่องจากมีเครื่องโยงเชื่อมต่อกับนาซของมัน ดังนั้นจึงมักจะเป็นตัวก่อเรื่องมากกว่าตัวที่วิ่งไปมาอย่างอิสระ

การผลิตสุนัข

การผลิตสุนัขที่ถูกต้องโดยทั่วไปจำเป็นต้องคัดเลือกพันธุ์ว่าต้องการพันธุ์ใดต้องการสุนัขประเภทไหน การเพิ่มสุนัขหรือการผลิตสุนัขซึ่งคือ การผสมพันธุ์นั่นเองการผลิตสุนัขถ้าต้องการสุนัขพันธุ์แท้แต่ผสมพันธุ์ไม่ถูกต้องอาจจะได้สุนัขที่เป็นพันธุ์ทาง ดังนั้นจึงต้องศึกษาในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีและการปฏิบัติในการเลี้ยงสุนัข

ความมุ่งหมายของนักเพาะเลี้ยงสุนัข คือ การส่งเสริมคุณภาพของสัตว์เลี้ยงและเสริมต่อไป ไม่เฉพาะรูปร่างลักษณะ แต่รวมทั้งอุปนิสัยใจคอและการขยายพันธุ์ของสุนัขด้วย ในเรื่องของสุนัขนั้น มีสาระสำคัญอยู่ 2 ประการที่ควรคำนึงถึงคือ การสืบพันธุ์และสิ่งแวดล้อมเท่านั้นในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั้นเราสามารถทดแทนได้ด้วยการให้อาหาร การให้ที่อยู่ การบริหาร และอื่น ๆ แต่ในเรื่องการสืบกรรมพันธุ์นั้นเราจะต้องใช้วิธีพิถีพิถันในการผสมพันธุ์ของมันเป็นตัว ๆ ไป แต่อย่างไรก็ตามความขัดแย้งยุ่งยากในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่แก้ไขไม่ได้มากนักและแทบจะเป็นการสูญวิสัยที่จะทำได้ หลักเกณฑ์ในการผสมพันธุ์อาจมีประโยชน์บ้างหากได้ลองพิจารณา

วิทยาศาสตร์อ้างว่าด้วยกรรมพันธุ์ กล่าวไว้ในทางวิทยาศาสตร์ยังไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนในการเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์ แต่อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการกำเนิดชีวิตได้มีส่วนช่วยในสิ่งที่ต้องการ กฎเกณฑ์ในเรื่องกรรมพันธุ์นี้บอกแก่เราว่า เชื้อสายที่เกิดจากผู้ให้กำเนิดที่มีคุณภาพลูกสุนัขที่เกิดไม่จำเป็นต้องมีคุณภาพกึ่งกลางของผู้ให้กำเนิด แต่ตรงกันข้ามสุนัขที่เกิดมาอาจจะเหมือนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทั้งหมด สมมติว่าพ่อพันธุ์ของสุนัขหลังสั้นแต่แม่พันธุ์สุนัขหลังยาว เมื่อผสมกันแล้วลูก

ที่ออกมา มีใช้ว่าจะมีความยาวของหลังครึ่งหนึ่งของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุนัขแต่กลับตรงกันข้ามลูกสุนัข อาจมีส่วนที่พิการหรือบกพร่องเหมือนอย่างพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ จะเห็นได้ว่าหากต้องการคุณภาพเพียง อย่างเดียวย่อมเป็นการง่ายที่จะอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ทำการเพาะเลี้ยง และวิธีนี้ปรากฏผลจาก การเพาะเลี้ยงสุนัขมาแล้ว สุนัขบูต็อก ซึ่งมีหน้าผากสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อนแล้วไม่เหมือน กัน และตั้งนั้นหากมันมาเกิดสมัยนี้ จะเรียกไม่ได้ว่าเป็นพันธุ์แท้ เช่นเดียวกับ สุนัขพันธุ์ดัลเมเชียล ในระยะ 50 ปีมาจะเห็นว่า จุดลายตามตัวมีจำนวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลนี้เกิดจากวิธีเพาะเลี้ยงชนิด ที่เรียกว่า สรรพันธุ์ เป็นวิธีที่อันตรายเพราะคุณภาพประการอื่น ๆ ซึ่งเราต้องการจะถูกทำลาย หมดด้วยเหตุหลายประการ และผลหรือคุณภาพอย่างอื่นที่ไม่ดีจะปรากฏขึ้น เมื่อลองใช้ในทางปฏิบัติ จะเห็นว่าลูกสุนัขจะต้องสืบคุณภาพจากพ่อแม่ทั้ง 2 ตัวและปู่ย่าของมันเป็นอีก 2 ตัว และทวดของมันอีก 8 ตัว ถอยหลังขึ้นไปตามพันธุ์ของมัน ความสำคัญในคุณภาพแม่พันธุ์ย่อมมีน้อยกว่าพ่อพันธุ์ ดังนั้น จะถือว่าการเลือกพ่อพันธุ์สำคัญกว่าการเลือกแม่พันธุ์ การคิดเช่นนี้เป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง เพราะสุนัข บางตัวที่รูปร่างไม่สวยแต่ผสมพันธุ์กับสุนัขดี ๆ จะให้กำเนิดลูกสุนัขสวย ๆ เหมือนกัน หากสืบเชื้อ สายของแม่พันธุ์ขึ้นไปจะพบว่า แม่พันธุ์ที่รูปร่างไม่สวยนั้นมาจากสุนัขพันธุ์ดี ดังนั้นการจัดสรรสุนัข ผสมพันธุ์กันจึงเป็นเรื่องยุ่งยาก พันธุ์ของสุนัขสามารถตรวจดูได้ตามลักษณะแต่การสืบตระกูลทำ ได้ยาก เช่น ความพิการต่าง ๆ ในตระกูลของสุนัขอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความพิการ ในรุ่นลูก ต่อไปได้ในอนาคต ความบกพร่องพิการ อาจมีอยู่ในสุนัขทั้งสองฝ่าย ถึงแม้ว่าความพิการเหล่านั้น มิได้แสดงออกมาให้เห็นและความบกพร่องพิการเหล่านี้ อาจจะแสดงได้ในลูกสุนัขที่เกิดมา การ เพาะเลี้ยงชนิดสรรพันธุ์ คือ การผสมพันธุ์ที่จะแก้ความพิการต่าง ๆ ให้น้อยลงจนได้คุณภาพคงที่ ความพิการซึ่งอาจติดต่อทางผสมพันธุ์บางอย่าง เช่น หูหนวก ซึ่งมักเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวในสุนัข จำพวกสุนัขขนยาว จึงต้องผสมพันธุ์กับฝ่ายที่ไม่เป็นโรคและหากออกลูกมาแล้วยังเป็นโรคนี้อยู่ ก็ไม่ ควรผสมพันธุ์อีกต่อไป

ในการเพาะเลี้ยงแบบ สรรพันธุ์ สุนัขบางตระกูลกว่าจะเกิดผลก็ต้องเพาะกันหลาย รุ่น สุนัขในตระกูลเหล่านี้จะมีรูปพรรณพื้นฐานคล้ายคลึงกัน ดังนั้น นักผสมพันธุ์ที่ฉลาดจึงผสมพันธุ์กับ พ่อพันธุ์สุนัขตระกูลเดียวกัน สำหรับการผสมพันธุ์มีหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

1. การผสมตามตระกูล หมายถึง การผสมพันธุ์ระหว่างเครือญาติของสุนัขพันธุ์นั้น แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นเครือญาติที่ใกล้ชิดหรือที่เห็นว่ามันมีเลือดสายโลหิตใจคอ รูปร่างที่คล้ายคลึงกัน

จึงนำมาผสมพินันธูและวิธีที่คล้ายคลึงกับผสมพินันธูแบบสรรพินันธูนั่นเอง การหาคู่ผสมพินันธูไม่ยากนัก แต่การผสมแบบนี้บางทีอาจไม่ได้ผลในรุ่นนี้กล่าวคือสุนัขอาจแท้งไปครั้งหนึ่ง แล้วผลจะเกิดในรุ่นต่อไป

2. การผสมพินันธูกับเครือญาติที่ใกล้ชิด เช่น พ่อผสมกับลูก ลูกผสมกับแม่ พี่กับน้อง เป็นต้น การผสมพินันธูโดยวิธีนี้ในทางปฏิบัตินับว่ามีผลดี เพราะเป็นที่แน่ใจว่าลูกที่เกิดคุณภาพของลูกสุนัขที่เกิดจะคงที่ไม่่ว่าจะดีหรือเลว ดังนั้น เมื่อปรากฏความพิการออกมาจะโดยรูปร่าง หรือนิสัยก็ตามจำเป็นต้องทำการผสมพินันธูครั้งต่อ ๆ ไป อีกประการหนึ่ง หากพ่อแม่ของสุนัขมีคุณสมบัติภายนอกดีและตระกูลของมันก็ไม่มีความพิการที่ร้ายแรง คุณภาพจะตกทอดไปยังลูกถึงสองเท่า แต่บางทีการผสมพินันธู เช่นนี้จะได้เชื้อสายอ่อนลง และความอ่อนแอติดต่อมาทางกรรมพันธุ์ หากวิธีนี้ทำโดยผู้ที่ชำนาญและเชี่ยวชาญแล้ว นับได้ว่าเป็นวิธีการที่ได้ประโยชน์อย่างมาก

3. การผสมพินันธูต่างพวก การผสมโดยวิธีนี้อาจจะนำคุณภาพมาสู่สุนัข อย่างไรก็ตามวิธีนี้อาจทำให้สุนัขเกิดความพิการซึ่งติดต่อมาจากพ่อแม่ของสุนัขนั้นและมิได้คุณภาพจากฝ่ายใดเลย การทำการผสมพินันธูนั้น ต้องการความใส่ใจและความรู้ความชำนาญจากเจ้าของมาก จะต้องทำโดยละเอียดรัดกุมและประกอบด้วยเหตุผล ซึ่งการที่จะส่งสุนัขตัวเมียไปให้ตัวผู้ผสมโดยเห็นว่าสุนัขกำลังคึกคักของนั้น การกระทำในหลาย ๆ ครั้งอาจจะได้ผลดีแต่ไม่คงที่เสมอไป

การเพาะเลี้ยงในทางปฏิบัติ สุนัขตัวเมียจะมีประจำเดือนประมาณ 6 เดือนต่อครั้ง และในระหว่างนี้เท่านั้นที่สุนัขตัวเมียจะยอมให้สุนัขตัวผู้ทำการผสมพินันธู และสุนัขก็เช่นเดียวกับสัตว์อื่น ๆ ทั้งหลายที่จะต้องมีการขับไข่ครั้งในตอนต้นของฤดูเลี้ยงลูกสุนัขจะเกิดประมาณกลางฤดูนี้ในขณะที่สุนัขตัวเมียหลายตัวก็ยังตกไข่ครั้งหรือ 10 เดือนต่อครั้ง

ระยะแรกแห่งการตั้งครรภ์ประมาณ 62 ถึง 63 วัน บางทีอาจจะเร็ว หรือช้ากว่านี้ขึ้นอยู่กับความมากน้อยของลูกในครรภ์ ในความเป็นจริงทางวิทยาศาสตร์อาจช่วยให้สุนัขตกไข่ 2 ครั้ง สำหรับความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปแล้วการคลอดลูกในฤดูเลี้ยงนั้นได้ผลดีที่สุดและแม้การคลอดในฤดูหนาวจะแก้ไขโดยให้น้ำมันตับปลาหรือวิตามิน A และ D แต่ปรากฏว่าสุนัขที่คลอดในเดือนแรก หากได้รับแสงอาทิตย์ และไม่กระทบกับความหนาว ความชื้น จะทำให้สุนัขโตเร็วและมีอนามัย ลูกสุนัขที่เกิดในฤดูหนาวมักจะได้รับความทรมาณมากเพราะการให้อาหารแต่ละมื้อในเวลากลางวันสั้นลงและจะต้องใช้เครื่องให้ความร้อนอีกด้วย หากเครื่องให้ความร้อนเกิดปฏิกิริยากับความชื้นขึ้น

ก็จะเป็นอันตรายกับสุนัขอย่างยิ่ง ภาวะในการจัดที่อยู่ของสุนัขให้สะอาดและแห้งในฤดูหนาวนั้น ก็จะมีภาวะที่หนักมาก แต่ในฤดูร้อนอาจจะพาสุนัขมาตากอากาศข้างนอกกรงจะทำให้ตัวแห้งเร็วขึ้น

การติดสัดของสุนัขตัวเมีย อาจมีได้ตั้งแต่อายุระหว่าง 6-7 ถึง 12-13 เดือน แต่ระหว่าง 9-10 เดือนนี้เป็นอายุปกติของการติดสัด การถ่ายวัตถุสีแดงของสุนัขตัวเมียจะเกิดขึ้นอยู่ประมาณ 7-10 วัน หรืออาจจะนานกว่านี้ ในวันสุดท้ายหากมีการตรวจโดยการข้อมเม็ดโลหิต ก็จะสามารถรู้ได้ว่าการผสมพันธุ์นั้นเกิดผลหรือไม่ หากการระบายวัตถุสีแดงเหล่านี้ปล่อยลงอาการบวมยุบลง และอาการผิดปกติอื่นหายไปใน 21 วัน ตั้งแต่วันที่ปรากฏอาการขึ้น จำเป็นที่จะต้องแยกแม่สุนัขนั้นจากสุนัขตัวผู้ในวันแรกของสัปดาห์เป็นต้นไป กล่าวกันว่าไม่ควรผสมพันธุ์แม่สุนัข ระหว่างตกระดุกครั้งแรกเพราะขณะนั้นสุนัขจะมีอายุอยู่ในระหว่าง 9 เดือน และยังไม่โตเต็มที่ อาหารที่จะส่งเข้าไปบำรุงเลี้ยงความเติบโตสมบูรณ์ของสุนัขจะต้องชดเชยในการเลี้ยงลูกในครรภ์และด้วยเหตุนี้อาจจะทำให้แม่สุนัขไม่เติบโตสมบูรณ์ต่อไปแต่สำหรับสุนัขพันธุ์ใหญ่ ๆ เช่น บูลด็อก สมิทนี่้อยู่ในเกณฑ์ยกเว้น เพราะสุนัขพันธุ์บูลด็อก มีช่องคลอดใหญ่พอที่จะให้ความสะดวกในการคลอดลูกได้ สุนัขพันธุ์นี้มักผสมพันธุ์ในครั้งแรกที่ตกระดุก ก่อนหน้าที่แม่สุนัขจะตกระดุกและการตกระดุกครั้งนี้จะทำการผสมพันธุ์แล้วควรให้กินยาขับพยาธิพร้อมกับแจ้งให้เจ้าของสุนัขตัวผู้ทราบล่วงหน้า 7 วันแต่สำหรับตัวผู้พันธุ์ดีบางที่ต้องแจ้งล่วงหน้านาน ๆ การผสมพันธุ์โดยทั่วไปจะต้องทำให้ล่วงไปในครั้งเดียวและควรทำในกรงหรือในเรือนนอนเพราะเป็นบริเวณที่จะบังคับสุนัขได้ ก่อนผสมพันธุ์ควรให้สุนัขทั้งสองมีเวลาวิ่งเล่นหัวกันสักครู่ก่อน ในขณะที่ทำการผสมพันธุ์ควรถือเชือกล้ามแม่สุนัขหรือจับที่ปลอกคอเมื่อเสร็จกิจควรรีบนำแม่สุนัขออกไปให้ห่างตัวผู้เพราะมิฉะนั้นอาจกัดตัวผู้ได้ เมื่อผสมพันธุ์เสร็จแม่สุนัขจะต้องได้รับการพักผ่อนอยู่หนึ่ง ๆ ประมาณ 3 ชั่วโมงและในขั้นต่อไปจะต้องเลี้ยงดูอย่างปกติภายในระยะ 2-3 สัปดาห์ สุนัขอาจแสดงอาการบอกลักษณะการตั้งครรภ์นั้นคือ เอาจะเบ่งเต็มขึ้น สุนัขจะแสดงอาการเงื่องหงอยเก็บตัวอยู่เงียบ ๆ และอาจเบื่ออาหารประมาณ 1-2 สัปดาห์ อาการที่แสดงว่าใกล้กำหนดการคลอด คือ การเดินของลูกสุนัขในครรภ์ก่อนคลอดประมาณ 1-2 สัปดาห์

การผสมพันธุ์สุนัข

การผสมพันธุ์สุนัขต้องศึกษาความสำคัญในสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สรีระทางเพศ สุนัขตัวเมียมักจะถึงวัยผสมพันธุ์ เมื่ออายุประมาณ 8-9 เดือน (สังเกตได้จากสุนัขจะมีประจำเดือนหรือเป็นลัดครั้งแรก) แต่การผสมพันธุ์จะเกิดขึ้นได้ตั้งแต่อายุเร็ว 6 เดือนหรืออย่างช้า 13 เดือน ส่วนใหญ่สุนัขผสมพันธุ์ลัดตัวมักจะรอให้ถึงอายุที่เหมาะสมเต็มที่เสียก่อน ช่วงเป็นลัดโดยเฉลี่ยจะมีประมาณ 20-21 วันในเวลาทุก ๆ 6 เดือนก่อนหน้าจะเป็นลัดประมาณ 5 วัน สุนัขตัวเมียจะไม่ได้พักผ่อนและเบื่ออาหาร ปากช่องคลอดก็จะบวมขึ้นของเหลวที่ขับออกมาเป็นสีแดงใส ๆ และจะมีสีชมพูซีด ๆ ซึ่งจะเข้มข้นทีละน้อย ๆ เพิ่มปริมาณมากขึ้นใน 2-3 วัน ก็จะลดลงและหมดไปในที่ลุดของเหลวที่ออกมานี้ จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปบางตัวก็ออกมามากแต่บางตัวมีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย หรือถ้าไม่สังเกตก็ไม่พบ ระหว่าง 8-9 วัน หลังจากมีของเหลวนี้สุนัขตัวเมียก็จะขี้เล่นกับสุนัขตัวอื่น ๆ แต่เราต้องระวังไม่ให้มีการผสมพันธุ์เกิดขึ้นจาก 10-11 วันถึง 17-18 วัน สุนัขตัวเมียจะติดตัวผู้และสามารถตั้งท้องได้ นักชีววิทยาหลายคนอธิบายว่า ช่วงที่เป็นลัดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของฮอร์โมนที่โตเต็มที่ของเพศเมียเท่านั้น

ไข่จากรังไข่ของเพศเมียถูกปล่อยไปในลู่รังไข่ ซึ่งปกติจะเป็นช่วง 16-17 วัน จากวันที่ 18 กระทั่งหมดวงจร ตัวเมียมักจะดึงดูดความสนใจจากตัวผู้ แต่ช่วงนี้สุนัขยังรังเกียจการผสมพันธุ์อยู่ ฮอร์โมนที่หมดไปซึ่งอาจแตกต่างกันไปในบางตัวเมื่อระยะเป็นลัดหมดไปและสามารถผสมพันธุ์ได้ภายในวันที่ 4 แต่บางตัวติดต่อไปจนกระทั่งจบวงจร และตัวเมียมักจะไม่ยอมรับตัวผู้จนกระทั่งถึงวันที่ 17 หรือหลังจากนั้น สุนัขตัวผู้ไม่เหมือนสุนัขตัวเมียช่วงที่จะถึงการผสมพันธุ์จะมีอายุประมาณ 6-8 เดือนนั้น มันจะชอบสุนัขตัวอื่น ๆ ไปเรื่อย ๆ และสามารถผสมพันธุ์ได้ในช่วงใดก็ได้ตลอดปีอวัยวะเพศของตัวผู้จะขยายออก เมื่อสุนัขผสมพันธุ์เมื่อมีการผสมพันธุ์เกิดขึ้นความกดดันจากอวัยวะเพศ จะเป็นเหตุให้เกิดปฏิกิริยาสะท้อนกลับซึ่งทำให้ที่อวัยวะนั้นมึเลือดคั่งจึงเกิดการบวมของอวัยวะเพศตัวผู้ในช่วงคลอดของตัวเมีย นี่เป็นเหตุให้ทั้งสองตัวต้องลื้อคติดกันอยู่ หลังจากที่มีการผสมพันธุ์แล้วประมาณ 15-30 นาที อย่างไรก็ตามมันอาจจะแยกกันเร็ว หรืออาจจะช้าเป็นชั่วโมงนั้นขึ้นอยู่กับความยาวของเวลาที่เลือดจะลงจากที่อวัยวะเพศตัวผู้

2. ระวังเกี่ยวกับฮอร์โมนของตัวเมีย ถ้ามีวีรรอบชอบขิดสำหรับสุนัขวิ่งเล่นไปรอบสนามหญ้าได้ สุนัขจะปลอดภัยพอที่จะทิ้งสุนัขตัวเมียที่เป็นลัดไว้ได้เวลาพาสุนัขไปออกกำลังกาย ควรจูงไปไม่ควรปล่อยสุนัขไปตามลำพังและอย่าให้สุนัขตัวเมียเข้าไปใกล้สุนัขตัวผู้ ถ้ามีสุนัขตัวผู้แม้แต่ตัวเดียวเข้ามาใกล้ ๆ หากกลับเข้าบ้านทันทีแล้วหลังจากนั้นอีก 3 สัปดาห์ค่อยปล่อยสุนัขออกนอกบ้าน

3. การผสมพันธุ์ให้กับสุนัขตัวผู้ การตกลงจะให้สุนัขของคุณเป็นพ่อพันธุ์หรือไม่นั้น มีคำตอบ 2 คำตอบ คือเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยอย่างเช่น หากสุนัขของคุณเป็นพ่อพันธุ์ธรรมดา มันจะหมดค่าไปแต่ถ้าเอาไปแข่งขันประกวดและกฎธรรมชาติบางอย่างเช่น ถ้ามีพ่อพันธุ์ที่พิสูจน์ตัวเองว่ามีค่ามากกว่าการประกวดได้รางวัลจะเขยิบฐานะขึ้นมาเป็นตัวพ่อพันธุ์ ถ้าสุนัขไม่มีคุณภาพพอจะใช้ก็ไม่ต้องเอาไปเป็นพ่อพันธุ์ พ่อพันธุ์ที่ชนะเลิศสามารถทำให้เจ้าของมีรายได้จากการผสมพันธุ์มากมาย ถ้าพ่อพันธุ์นั้นดีมากกว่าที่คิดว่าจะเป็นที่ต้องการทั่วไป การใช้สุนัขเป็นพ่อพันธุ์นั้นไม่ได้เป็นการลดค่าลงแต่อย่างใด นักเพาะพันธุ์สุนัขหลายคนให้สุนัขตัวผู้ได้ผสมกับตัวเมียเมื่อตัวผู้อายุ 1 ปี และนำพ่อพันธุ์ออกโชว์จนได้รับรางวัลจะสามารถรับจ้างให้กับสุนัขเพื่อผสมพันธุ์ ตามที่ได้ลงโฆษณาในหนังสือต่าง ๆ

4. การผสมพันธุ์ให้กับสุนัขตัวเมีย ถ้าตัดสินใจที่จะผสมพันธุ์สุนัขตัวเมียของคุณจึงควรฉลาดพอที่จะมีการตกลงถึงลูกของสุนัขที่จะเกิดมากับพ่อพันธุ์ที่มาผสม ต้องมีการเตรียมการ สรุปลงความรับผิดชอบในการดูแลแม่สุนัขระหว่างตั้งครรภ์ดูแลลูกของมันจนกระทั่งขายได้ลูกสุนัขที่ออกมาดีจะเป็นรางวัลแห่งประสบการณ์ที่ดี แล้วอย่าแน่ใจว่าคุณจะได้กำไรจากการผสมพันธุ์ เพราะว่าในขณะที่ลูกสุนัขนั้นโตขึ้นต้องการพื้นที่มากขึ้นต้องการการดูแลเอาใจใส่มากขึ้น นักเพาะพันธุ์สุนัขสมัครเล่นก็จะเริ่มหมดหวัง เขาจะขายลูกสุนัขนั้นไปในราคาที่ถูกลงกว่าที่ควร

5. เมื่อใดที่จะผสมพันธุ์ให้สุนัขได้ โดยปกติแล้วจะผสมพันธุ์สุนัขตัวเมียตอนที่มันสัดครั้งที่ 2 หรือ 3 ต้องมีการพิจารณาว่าเมื่อผสมพันธุ์ไปแล้วลูกสุนัขจะคลอดออกมาเมื่อไหร่ เมื่อเกิดมาแล้วจะต้องดูแล การดูแลนั้นจะทำให้คุณเสียนงานหรือทำลายโครงการนักพ่อนของคุณ ระยะเวลาดังครรถ์จะอยู่ประมาณ 58-65 วัน ควรจะมีการคัดเลือกพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ดี ๆ สุนัขตัวเมียนพร้อมจะผสมพันธุ์ในช่วง 12 วัน หลังจากมีของเหลวสีแดงออกมา ตัวเมียบางตัวไม่แสดงออกว่าต้องการผสมพันธุ์แต่อย่างใด ดังนั้นนักเพาะพันธุ์สุนัขที่มีประสบการณ์จะช่วยให้ วันที่ 2 หลังจากของเหลวเปลี่ยนสีแล้วควรให้ผสมพันธุ์หลังจากนั้น 3 วันสำหรับสัปดาห์ต่อ ๆ มา

6. การเตรียมการผสมพันธุ์ ก่อนที่จะทำการผสมพันธุ์ให้กับสุนัข ต้องแน่ใจว่าสุนัขมีสุขภาพดีไม่อ่อนหรือผอมเกินไป เชื้อโรคตามผิวหนังต้องได้รับการรักษาก่อนมีการผสมพันธุ์ สุนัขตัวเมียที่มีเชื้อโรคที่ผิวหนังจะถ่ายทอดเชื้อโรคเหล่านั้นสู่ลูกของมันได้ ถ้าหากว่ามีพยาธิก็ควรได้รับการกำจัดพยาธิก่อนผสมพันธุ์หรือไม่หลังจากนั้น 3 สัปดาห์ และเป็นการดีที่จะให้สัตว์แพทย์ฉีดยาสำหรับโรคตับอักเสบและดูแลในโรคของสุนัขที่ต้องระวังด้วย ควรเลือกสัตว์แพทย์ไว้ประจำตัวเพื่อ

ที่จะได้เรือกู้ใช้เมื่อสุนัขให้กำเนิดลูก อย่างผสมพันธุ์ให้กับสุนัขตัวเมียหลังจากมันมีอายุ 6 ปีไปแล้ว ถ้าต้องการผสมหลาย ๆ ครั้งควรทำในขณะที่สุนัขอยู่ในวัยหนุ่มสาว และจะเป็นการดีที่จะให้สุนัขตัวเมียผสมพันธุ์ปีละ 1 ครั้งหรือในอีกแห่งหนึ่งคือผสมอย่างน้อย 1 ครั้งในแต่ละครั้งที่มันลัด

การคลอด

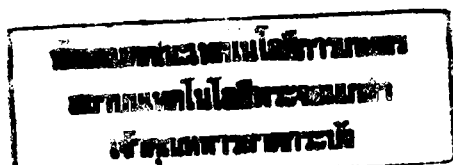
กำหนดการคลอดของแม่สุนัข อยู่ในระยะประมาณ วันที่ 63 หลังจากการผสมพันธุ์ การเตรียมจัดสถานที่คลอดจะต้องทำล่วงหน้า สำหรับในกรงขังสุนัขนั้น ตามธรรมชาติมันจะมีที่คลอดถาวรขึ้นไว้ แต่เห็นว่าการคลอดในห้องที่เงียบ ๆ และมีความอบอุ่นน่าจะเหมาะสม การให้ความอบอุ่นแก่ลูกสุนัข ขณะคลอดและหลังคลอด 2-3 วัน นับว่าสำคัญในชีวิตอนาคตของลูกสุนัขมาก ลูกสุนัขจะได้รับความอบอุ่นจากแม่สุนัขด้วยความร้อน 101.4 องศาฟาเรนไฮต์ คือเท่ากับอุณหภูมิของโลกภายนอก ซึ่งนับว่าเป็นอุณหภูมิที่ต่ำไป ดังนั้นอาหารที่จะให้แม่สุนัขในวันแรก ๆ ควรจะต้องเป็นอาหารที่ก่อให้เกิดความร้อนในตัวสุนัขเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องให้อาหารประเภทบำรุงความเติบโตแต่อย่างใด อุณหภูมิขณะหลังคลอด 48 ชั่วโมง อย่างน้อยประมาณ 105 องศาฟาเรนไฮต์ จากนั้นค่อย ๆ ลดอุณหภูมิลงจนถึงปลายสัปดาห์แรก ลูกสุนัขจะมีอุณหภูมิปกติและมีความสมบูรณ์ดี สำหรับที่นอนของลูกสุนัขนั้น ควรเป็นหีบไม้ที่แข็งแรง กว้างใหญ่พอเหมาะแก่จำนวนลูกสุนัข นั้นที่นอนควรปูด้วยกระสอบที่สะอาดหรือวัสดุอื่นซึ่งเมื่อไม่ต้องการใช้สามารถทำลายได้โดยปกติแม่สุนัขมักจะชอบกัดแทะเครื่องปูเหล่านี้เพื่อปรับปรุงที่นอนของมัน ฉะนั้นควรให้แม่สุนัขคุ้นเคยกับที่นอนคลอดประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนวันคลอด สถานที่คลอดควรมีผนังเพื่อป้องกันแมลงที่จะมากวนลูกสุนัขที่เกิดใหม่ การออกกำลังให้สุนัขขณะมีครรภ์นับว่าสำคัญมากจะละเอียดไม่ได้จนกระทั่งถึงสัปดาห์สุดท้ายแม้ว่าหน้าหนักตัวแม่สุนัขจะมีน้ำหนักมากสักเพียงไร ก็ควรให้เดินเล่นในระยะไกล ๆ และที่เงียบ ๆ ควรอนุญาตให้เล่นกับสุนัขอื่น ๆ บ้างบางครั้ง เมื่อใกล้วันคลอด แม่สุนัขจะเริ่มจัดรังนอนด้วยการกัดสิ่งของที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

อาการแสดงอาการคลอด คือ ช่องคลอดจะบวมโตและนุ่ม มีเมือกสีนํ้าตาล ๆ ไหลออกมาสุนัขจะไม่ยอมกินอาหาร และแสดงอาการหงุดหงิด อาการเช่นนี้จะมาก่อนการคลอดจริงประมาณ 24 ชั่วโมง ในการคลอดขณะที่หัวลูกสุนัขโผล่ออกมานั้น แม่สุนัขจะได้รับความเจ็บปวดอย่างยิ่ง

ตามธรรมชาติลูกสุนัขขณะคลอดจะถูกหุ้มด้วยถุงเยื่อเหนียว ๆ ซึ่งแม่สุนัขจะกัดเพื่อแยกให้ลูกออกมา แต่ถ้าหากแม่สุนัขทำเองไม่สำเร็จ ผู้พยาบาลจะต้องช่วยมีฉะนั้นลูกสุนัขจะตาย ลูกสุนัขขณะคลอดจะยังคงถูกล่ามกับแม่สุนัขโดยสายสะดือ ซึ่งติดไปยังรก แม่สุนัขจะกัดรกนี้และขับไตไปตามสายสะดือจนกระทั่งเกือบถึงสะดือของลูกสุนัข ถ้าหากแม่สุนัขไม่ทำเช่นนั้น ผู้พยาบาลจะต้องรีบตัดสายสะดือให้ห่างจากลูกสุนัข 1 คืบด้วยกรรไกรสะอาดแล้วมัดด้วยด้ายเหนียว ๆ สายสะดือที่แห้งจะหลุดออกมาพร้อมด้ายที่มัดภายในไม่กี่วัน แม่สุนัขจะเลียลูกจนแห้ง ในขณะที่เองลูกสุนัขที่อยู่ในท้องจะเคลื่อนออกมา วิธีการดังกล่าวข้างต้นจะกระทำจนกว่าลูกสุนัขตัวสุดท้ายได้คลอดออกมา บางครั้งลูกสุนัขจะคลอดเร็วมากแม่ของสุนัขจะไม่มีเวลาเลียลูกตัวที่ออกก่อนให้แห้ง ถ้าเป็นเช่นนั้นผู้พยาบาลจะต้องใช้ผ้าเช็ดตัวอุ่น ๆ เช็ดให้แห้ง ระหว่างการคลอดหากแม่สุนัขแสดงอาการอ่อนเพลีย ควรให้นมอุ่นแก่แม่สุนัขสักหน่อย ในระหว่างการคลอด และเมื่อคลอดหมดแล้วก็ควรให้นมต่ออีกแล้วปล่อยให้นอนกับลูกสุนัขประมาณ 1-2 ชั่วโมง หลังจากนั้นควรให้แม่สุนัขและลูกสุนัขนอนในที่ ๆ มีความอบอุ่นและสงบเงียบ การคลอดที่ผิดปกติอาจเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นลูกสุนัขอยู่ในท่าที่ผิดปกติเนื่องจากความอ่อนแอ การหดตัวของมดลูก หรือรูปร่างของแม่สุนัขผิดปกติ ดังนั้นหลักสำคัญในการคลอดนี้คือให้ตามลัทธิแพทย์ เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น

การดูแลบำรุงเลี้ยงดูหลังการคลอด

ภายหลังการคลอดประมาณ 2-3 ชั่วโมง แม่สุนัขควรได้รับการเอาใจเพื่อให้แม่สุนัขสบายใจคลายกังวล และควรให้ได้อินอาหารเหลว ๆ อุ่น ๆ ถ้าแม่สุนัขกินรกเข้าไปเป็นธรรมดาที่ท้องของสุนัขจะไม่ปกติ ในระหว่าง 2-3 วันแรกหลังการคลอดมดลูกที่ถ่ายออกมาจะมีสีคล้ายน้ำมัน ทั้งนี้เนื่องจากโลหิตที่กินเข้าไป ในเรื่องนี้ นักผสมพันธุ์สุนัขบางคนจะไม่ยอมให้แม่สุนัขทำเช่นนั้น แต่นี้เป็นลักษณะตามธรรมชาติของสุนัข ดังนั้น การที่นำอาหารมาทิ้งไว้ใกล้ ๆ จึงเป็นอันตรายแก่แม่สุนัขและลูกอ่อน ตามเหตุผลทางชีววิทยานั้น รกมีฮอร์โมนหรือวิตามิน ซึ่งเมื่อกินเข้าไปแล้วจะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำนมและช่วยให้มดลูกหดตัวได้อีกด้วย ฉะนั้นจึงเห็นเป็นการสมควรที่จะให้แม่สุนัขกินรกแม้จะกินไม่หมดก็ตามอย่างไรก็ดีควรจะคอยดูรกในขณะที่คลอดเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีค้างอยู่อีก ในระยวันสองวันแรก ควรสังเกตแม่สุนัขให้ดีเพราะว่าลูกสุนัขอาจยังค้างอยู่ในท้อง ไม่ว่าจะตายหรือผิดที่แม่สุนัขจะพยายามเบ่งเหมือนการคลอดใหม่ ๆ กรณีเช่นนี้ควรให้สัตวแพทย์เป็นผู้ทำการผ่าตัดโดย

ตัวหรือให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง ถ้ามีสิ่งผิดปกติจะได้ให้สัตวแพทย์รักษา การที่ลูกสุนัขขี้ผิตที่จะเป็นอันตรายอย่างมากในการคลอด เป็นธรรมดาในการคลอดที่แม่สุนัขจะมี โลหิตออกมาเปราะเปื้อนอยู่หลายวันหลังการคลอดแล้ว โลหิตจะค่อยจางลงในเวลา 1-2 สัปดาห์

การเลี้ยงลูกสุนัข

ในระหว่างเวลาที่ลูกสุนัขเกิดมาประมาณ 48 ชั่วโมงแรก ควรให้ลูกสุนัขได้รับความอบอุ่นอยู่เสมอ ที่นอนของสุนัขจะต้องแห้งผ้าห่มต้องซักล้างด้วยยาฆ่าเชื้อและผึ่งแดดให้แห้ง กระสอบต้องเปลี่ยนและซักบ่อย ๆ หลังจาก 2-3 วันแรก เมื่อลูกสุนัขเติบโตขึ้นจะต้องอาบน้ำให้ทุกวัน เมื่อลูกสุนัขเริ่มเดินไปมาจะเริ่มไซเซปประมาณ 2-3 วัน ดังนั้นพื้นหลังควรจะเป็นพื้นเรียบ แทนที่จะเป็นฟาง เมื่อเลย 48 ชั่วโมง ลูกสุนัขนั้นรู้โตต้องตัดหางควรตัดได้เลย นักผสมพันธุ์ที่มีความชำนาญจะลงมือทำเอง คนที่ไม่เคยควรให้สัตวแพทย์ทำให้ การกระษะความยาวของหางที่เหลือไว้เป็นสิ่งที่สำคัญและแตกต่างกันตามแต่นิสัยของสุนัข กรรไกรที่ใช้ควรได้รับการฆ่าเชื้อโรคก่อน ลูกสุนัขโดยมากเมื่อเกิดมาจะมีนิ้วตึงต้องเอาออก เพื่อขาของสุนัขจะได้สะอาด ถ้าทิ้งไว้จะเป็นอันตราย เพราะเล็บงอกและทำให้ขาสุนัขขาดความสวยงาม เวลาเหมาะที่สุดสำหรับการตัดนี้คือ เพิ่งมีอายุ 2 หรือ 3 วัน ต้องแยกแม่สุนัขไว้ห่าง ๆ ไม่ให้ได้ยินเสียงลูกสุนัข การตัดต้องดูแลเอาใจใส่ทั้งขาหน้าและขาหลังลูกสุนัขที่สลับสายตาคือจะไม่ส่งเสียงร้องในระหว่างที่มีอายุ 1-2 สัปดาห์แรก ควรจะดูแลให้กินอิ่มและนอนหลับมาก ๆ การที่ลูกสุนัขร้องอยู่เสมอแสดงว่ามีสิ่งผิดปกติจึงควรแก้ไขให้เรียบร้อย และเมื่อเห็นว่าลูกสุนัขปลอดภัยตลอดเวลา 3 วันแรก จึงถึงเวลาสมควรที่จะพิจารณาหาวิธีที่ดีที่สุดทำลายตัวที่ไม่ต้องการเมื่อมีเหตุผลสมควรหรือตัวใดตัวหนึ่งต้องทรมาณเพราะรูปร่างพิการ เช่น เพดานปากแตกทะเลลูกสุนัขที่เป็นเช่นนี้จะดูคนเมไม่ได้ ในกรณีที่ลูกสุนัขมีมากหลายตัว จำเป็นต้องหาแม่สุนัขมาช่วย ไม่ควรจะคิดว่าแม่สุนัขจะเลี้ยงลูกได้ผลสำเร็จ การเลี้ยงลูกมากเกิน 5 หรือ 6 ตัว นอกจากจะทำให้ลูกสุนัขกินนมไม่อิ่มแล้วยังทำให้แม่สุนัขผอมลงและอ่อนแอ และจะทำให้ใช้เวลานานในการทำให้แม่สุนัขกลับคืนสู่สภาพปกติ ในต่างประเทศมีหลายบริษัทที่รับส่งแม่สุนัขแม่มาให้ มีประกาศลงในหนังสือพิมพ์หลายฉบับที่เกี่ยวกับสุนัข แต่ในประเทศไทยยังไม่มีสุนัขพันธุ์แท้แพร่หลายนัก จึงควรเลี้ยงลูกสุนัขด้วยนมผงหรือนมแพะ ลูกสุนัขอ่อนจะมีน้ำหนักเพิ่มอย่างรวดเร็วและจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในระยะ 2-3 เดือนแรก การที่จะเลี้ยงลูกสุนัขให้ได้เป็นผล

สำเร็จจะต้องจัดการทุกสิ่งทุกอย่างให้เรียบร้อยระหว่างสัปดาห์อย่าปล่อยให้ลูกสุนัขเจ็บป่วยทรมานตามธรรมดา ไม่ควรจำกัดอาหารของแม่สุนัขในระยะเวลา 20 ชั่วโมงหลังคลอด การกินอาหาร 4-5 มื้อจะไม่มากเกินไป เพราะแม่สุนัขระยะนี้จะกินได้มากอาหารที่ให้ควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

- 3.00 น. หรือเช้ากว่านี้ ให้อาหารเหลว เช่น ข้าวต้มหรือนม
- 12.00 น. ขนมปังสำหรับสุนัขใส่ในชุป
- 15.00 น. ขนมปังแห้งแข็ง ๆ กับกระดูกมีเนื้อติด
- 18.00 น. ข้าวต้มหรือนม เช่นเดียวกับเวลาเช้า
- 22.00 น. อาหารเนื้อล้วน ดิบหรือสุกก็ได้

อาหารที่ให้อาจจะมีธาตุปนอยู่บ้าง เช่น กระดูกหรือออสไตแคลเซียม ตลอดเวลาที่แม่สุนัขเลี้ยงลูกอ่อนพร้อมกับให้กินน้ำมันตับปลา เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับแคลเซียมเพียงพอ ธาตุแคลเซียมจำนวนมาก จะถ่ายไปให้กับลูกสุนัขทางน้ำนม ดังนั้นต้องให้ธาตุนี้เสริมเพื่อให้แม่สุนัขป่วยเป็นโรคกระดูกอ่อนและอาจทำให้เป็นลมหน้ามืดหรือชักได้ ลูกสุนัขควรจะลืมตาได้ในประมาณวันที่ 9 และไม่ควรช้าเกินวันที่ 14 ใน 2-3 วันแรก ที่ลืมตาได้ ไม่ควรนำลูกสุนัขไว้ในที่ ๆ มีแสงสว่างมาก เมื่อเวลาลูกสุนัขอยู่ในที่นอน เล็บของสุนัขจะงอกเร็วและแหลมคม อาจจะไปข่วนแม่สุนัขหรือลูกสุนัขตัวอื่น ๆ ได้ง่าย ดังนั้นควรใช้กรรไกรตัดแต่งเล็บเสมอ ๆ การตัดแต่งระวังอย่าให้ถูกเนื้อเป็นอันตราย (ภาพที่ 33)

ควรมีความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของลูกสุนัขซึ่งความเปลี่ยนแปลงของลูกสุนัขจากวัยแรกเริ่มจนกระทั่งวัยหนุ่มสาว มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมายซึ่งในแต่ละช่วงของการเปลี่ยนแปลงของลูกสุนัขสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. สองสัปดาห์แรก : ระยะเริ่มโต ลูกสุนัขจะเริ่มควานหา หิวนมแม่ทันทีที่คลอดออกมา ด้วยเหตุที่ตาและหูของลูกสุนัขยังปิดอยู่และประสาทการรับกลิ่นแทบจะยังไม่มี ลูกสุนัขจึงต้องอาศัยประสาทสัมผัสเพื่อหาแหล่งอาหารที่สำคัญที่สุดนั่นคือ น้ำนม รูปแบบพฤติกรรมกรรมการคลานเป็นวงกลมซึ่งมีมาแต่กำเนิดก็จะมีส่วนช่วย ในระยะนี้ครีษะและลำตัวของลูกสุนัขยังไม่ได้สัดส่วนกับอวัยวะจึงควบคุมการเคลื่อนไหวได้ลำบาก เมื่อนับกับแม่สุนัขจะซุกหัวเข้ากับขนของแม่จนกว่าจะพบหัวนมและจะกินนมจนอิ่มแล้วจึงนอน ลูกสุนัขจะนอนซุกอยู่ด้วยกันความอุ่นที่เกิดจากการนอนหลุมกัน

จะทำให้อยู่อย่างสบาย แม้ว่าแม่สุนัขจะจากพวกมันไปสักพักหนึ่งก็ตาม ในระหว่างนี้พวกลูกสุนัขยังไม่สนใจการติดต่อกับสังคมภายนอกและจะทำตามกฎแห่งการอยู่รอดที่ว่า ตัวใครตัวมัน แต่เพียงอย่างเดียวการทำความสะอาดลูกสุนัขจะเป็นหน้าที่ของแม่สุนัขทั้งหมด เพราะลูกสุนัขจะกินกับนอนเท่านั้น

2. สัปดาห์ที่สาม : ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ แม้ว่าตาและหูของลูกสุนัขจะเปิดในบหลายสัปดาห์ที่สองแต่ความสามารถในการเห็นและการได้ยินก็ยังไม่พัฒนาจนกว่าจะถึงประมาณวันที่ 18 ประชากรับกลิ่นก็เพิ่งจะพัฒนาอยู่ในขั้นแรกเริ่มเท่านั้น ถึงแม้ว่าลูกสุนัขยังไม่มีการสังคมกันแต่ก็อาจจะสังเกตเห็นปฏิกริยา และความต้องการบางอย่าง ที่จะรับรู้เกี่ยวกับโลกลูกสุนัขจะเริ่มออกจากที่อยู่เป็นบางครั้ง เพื่อติดตามแม่ของมันระยะนี้จะเป็ระยะแห่งการค้นพบโลกใหม่ซึ่งมีอุปสรรคและอันตรายมากมายที่มันยังไม่เคยรู้จักมาก่อน ในระยะแรกลูกสุนัขซึ่งยังงุ่มง่ามอยู่จะใช้การยอมเพื่อรับมือกับอุปสรรคที่มันยังไม่เอาชนะไม่ได้ เช่น ลูกสุนัขที่รู้สึกรำคาญจุมกของสุนัขโต ๆ ที่มาจุ่มดมด้วยความอยากหรืออยากเห็นจะนอนหงายลงไป การเปิดช่องคอให้แก่สัตว์ที่เหนือกว่าในระยะนี้เป็นสัญชาตญาณบริสุทธิ์ และกระทำลงไปโดยไม่รู้สึกรู้ตัว ในสุนัขที่โตแล้วมันจะทำหน้าที่ยับยั้งความก้าวร้าว

3. สัปดาห์ที่ 4-7 : ระยะฝังใจ ในระหว่างนี้ลูกสุนัขจะรู้สึกมั่นคงมากมีการเคลื่อนไหวที่รวดเร็ว มันใจยิ่งขึ้นขณะที่ความสามารถในการเข้าใจเริ่มพัฒนา ลูกสุนัขจะเริ่มค้นพบตัวเองค้นพบตัวอื่น ๆ พวกเดียวกันและคน มันจะเรียนรู้การใช้เสียงจนชำนาญและจะแสดงออกถึงความคิดความรู้สึกโดยการใช้เสียงและหาง ในการเล่นกับพี่น้องครอกเดียวกันนั้น มันจะเริ่มฝึกสื่อสัมพันธ์ทางสังคมโดยจะมีตั้งแต่อกับปฏิกริยาการแสดงความรักจนถึงการข่มขู่ การสัมผัสกับผู้ดูแลซึ่งเป็นคนโดยเฉพาะสัมผัสทางกายจะประทับใจแน่น ในความทรงจำของลูกสุนัขและจะมีผลต่อความสัมพันธ์ที่มีกับคนตลอดชั่วชีวิตของมัน ถ้ามันยอมรับคนเป็นสมาชิกในหมู่พวกมันแล้วในที่สุดก็จะพัฒนากลายมาเป็นมิตรภาพถาวร ระยะฝังใจนี้เป็นระยะที่สำคัญมากเพราะสิ่งใดที่มันไม่ได้เรียนรู้ในระยะนี้จะสอนในระยะต่อไปได้ยากหรือไม่ก็อาจจะสอนไม่ได้เลย แต่สิ่งที่มันเรียนรู้ในขณะนี้จะติดตัวมันไปชั่วชีวิต

4. สัปดาห์ที่ 8-12 : ระยะกล่อมเกลாதางสังคม ในระยะนี้ลูกสุนัขจะเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างความสนุกและความจริงจัง ในการอยู่ร่วมกับพวกเดียวกันและกับคน ความกระหายที่จะเรียนรู้ของมันจะไม่มีขอบเขตตราบใดที่การเรียนรู้เหมือนกับการเล่นพ่อแม่สุนัข

ดูราวกับจะทราบเรื่องนี้ดี เพราะมันจะเริ่มสอนลูก ลูกสุนัขจะเรียนรู้จากตัวอื่น ๆ ในคอกเดียวกัน ด้วยเช่น วิธีต่อสู้ วิธียอมจำนน วิธีป้องกันตัว ฯลฯ ระยะเวลาที่ลูกสุนัขจะเบียดแย่งกระทบกระทั่งกัน อย่างหนักทีเดียว ทั้งคำรามทั้งกัด หิน และวิ่งไล่กัน แต่ละตัวจะทดสอบดูว่าตนเองจะทำอะไร ได้เท่าใดและจะเรียนรู้กำลังของตัวเองช่วงระยะนี้ เป็นระยะที่เหมาะสมที่สุดที่จะนำลูกสุนัขใหม่มาเลี้ยง เพราะเป็นช่วงสำหรับการวางรากฐานสัมพันธ์ภาพระหว่างสุนัขกับผู้เลี้ยง การฝึกขั้นพื้นฐาน จะเริ่มในระยะนี้ และไม่ควรให้เข้าไปกว่านี้ เพราะลูกสุนัขจะยังกระหายที่จะเรียนรู้ ยังสามารถปรับตัวได้ และสามารถหลอหลอมให้กลายเป็นเพื่อนที่วางนอนได้ง่ายและรู้จักเห็นอกเห็นใจกันตลอดไป การสอนครั้งแรกจะต้องไม่จริงจัง ควรปล่อยให้มันค่อย ๆ ละจากการเอาแต่เล่นสนุกสนานและฝึกสอน ชั่วขณะ ให้มันอย่างสุขุมรอบคอบ

5. เดือนที่ 3 และ 4 : ระยะการจัดลำดับชั้น ร่างกาย สมรรถนะ และจิตใจของสุนัขยังคงเจริญเติบโตปกติ การเล่นจะเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น เพราะมันรู้ว่าการปกป้องสิทธิของตนเองนั้นไม่ได้ใช้กำลังแต่อย่างใด หากต้องใช้ความฉลาดด้วย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามันได้เรียนรู้ที่จะยอมอยู่ใต้สัตว์ที่แข็งแรงกว่าไม่ว่าจะทางด้านร่างกาย หรือ ด้านปัญญา ความเต็มใจและความต้องการยอมรับ หัวหน้า หรือนายของมัน จะเริ่มเห็นได้ชัดขึ้นระยะนี้เป็นช่วงเวลา ที่ลูกสุนัขควรได้รับประสบการณ์นอกบ้านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และประสบการณ์เหล่านี้จะประทับฝังแน่น การพบปะกับสุนัขตัวอื่น ๆ จะทำให้มันรู้จักคุ้นเคยกับมารยาทสังคมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องกำหนดกรอบจำกัดสังคมของสุนัข การรู้จักแก่แก่จะทำให้มันมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น สุนัขที่ไม่ค่อยได้ฝึกได้เรียนกฎต่าง ๆ เหล่านี้จะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติผิด ๆ เมื่อได้พบกับตัวอื่น ๆ ในเวลาต่อมา ทั้งนี้เนื่องจากมันไม่มีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้อีกแล้ว มันอาจแสดงความก้าวร้าวซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลเสีย กับตัวมันเอง ในระยะนี้ลูกสุนัขยังไม่โตเต็มที่และยังได้รับการปกป้องอุ้มชูเป็นพิเศษ เพราะยังมีกลิ่นทารก ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องเป็นห่วงกังวลถ้ามีสุนัขแปลกหน้าวิ่งมาที่ลูกสุนัข และไม่ต้องตกใจถ้ามันจะใช้จมูกคนลูกสุนัขเพื่อสอนให้รู้จักที่ของตัว หรือคำรามใส่มัน สุนัขโตทุกตัวจะปฏิบัติเช่นนี้ ทั้งนี้เป็นการกล่าวโดยนัยเสียว่า ทุกตัวเป็นปกติและมีสภาพจิตดีและในระยะนี้ ควรเริ่มฝึกให้ยอมฟังคำสั่งของเจ้านายด้วย

6. เดือนที่ 5 และ 6 : ระยะการเรียนรู้เข้ากลุ่ม ช่วงนี้เป็นช่วงเวลา ที่ฝูงสุนัขป่าเริ่มนำสมาชิกวัยเยาว์ออกไปล่าสัตว์ด้วยเพื่อสอนวิธีจับเหยื่อและการเอาชนะปัญหาอุปสรรค และอันตรายต่าง ๆ ในการติดตามเหยื่อที่ทำงานร่วมกันได้อย่างมั่นใจและแบ่งงานกันชัดเจน

ตามลำดับตำแหน่งเท่านั้น ที่จะประสบความสำเร็จ ตัวที่แข็งแกร่งและฉลาดที่สุดจะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลฝูงของตน สำหรับทุกตัวในฝูงแล้วกฎก็คือทุกตัวจะต้องยอมอยู่ใต้คำสั่งสิ่งนี้เท่านั้นที่จะทำให้มันอยู่รอดได้ ในระยะนี้ สัญชาตญาณในการล่าสัตว์จะพัวกลับมาในตัวสุนัขบ้านและจะนึกอยากออกจากบ้านด้วยตัวเอง นี่คือเหตุผลที่ว่าทำไมเราจึงต้องทำให้มันยุ่งเข้าไว้ เช่น สอนการวิ่งไปคาบของกลับมา ซึ่งมันควรจะเรียนรู้ในฐานะเป็นเกมชนิดหนึ่ง จึงต้องใช้เวลาร่วมกับสุนัขให้มาก ๆ เพราะสุนัขจะเริ่มมีความเชื่อมั่นในนายของมัน พอที่จะยอมรับเป็นเจ้าฝูงและทุกครั้งที่สุนัขไม่เชื่อฟังคำสั่งต้องทำการลงโทษทันที นอกจากนี้ระยะนี้ยังเป็นช่วงที่ควรจะให้รู้จักอันตรายต่างๆ และสภาวะแวดล้อมรอบ ๆ ควรพาสุนัขไปให้เคยชินกับเสียงและความสับสนวุ่นวายในที่สาธารณะ และพบกับสัตว์ชนิดอื่นสอนเรื่องวินัยไปทีละน้อย

7. เดือนที่ 7 เป็นต้นไป : ระยะแตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว สุนัขส่วนใหญ่จะถึงวัยเจริญพันธุ์ เมื่ออายุ 8 หรือ 9 เดือน จะสามารถรู้ได้ว่าสุนัขตัวผู้เข้าถึงวัยแล้วด้วยการยกขาปัสสาวะ ส่วนสุนัขตัวเมียถึงวัยก่อนตัวผู้เล็กน้อยจะสังเกตได้จาก การเริ่มมีประจำเดือนและการเริ่มสนใจสุนัขตัวผู้ ระยะที่มานพร้อม ๆ กันนี้คือระยะต่อต้าน สุนัขจะตั้งแง่มีอารมณ์รุนแรงพยายามสลัดทุกอย่างที่ฝึกมาและจงใจไม่เชื่อฟัง จะประพฤติตัวเหมือนกับเด็กหนุ่มวัยคะนองที่มีพลังมากจะทำทาสอำนาจต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในระยะนี้ต้องเข้มงวดเป็นพิเศษ เมื่อสุนัขโตเต็มที่แล้ว (อายุประมาณ 12 เดือนขึ้นไป) ทุกสิ่งทุกอย่างจะลงตัวสุนัขจะเป็นสุนัขที่อ่านสอนง่ายและไวใจได้ สุนัขจะปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องในทุกสถานการณ์

สำหรับการให้อาหารลูกสุนัข สิ่งสำคัญประการแรกที่จะพึงสังเกตในการให้อาหารคือ ความแตกต่างระหว่างนมกับอย่างอื่นที่จะนำมาใช้แทน เช่น นมวัว นมแพะ การเปรียบเทียบคุณค่าของอาหารที่ได้จากนมชนิดต่าง ๆ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคุณค่าทางอาหารของน้ำนมชนิดต่าง ๆ

ส่วนประกอบ	น้ำ	โปรตีน	ไขมัน	น้ำตาล	เกลือแร่
นมวัว	87.0	3.6	3.7	4.9	0.8
นมแพะ	85.7	4.3	4.8	4.4	0.8
นมลูกแพะ	75.4	11.2	9.6	3.6	0.7

ที่มา : (สัตว์แพทย์ O.V.M. , 2529)

จะเห็นได้ว่า นมแม่ลูกแพะมีไขมันมากประมาณสามเท่าของนมวัว และโปรตีนมากเกือบสี่เท่า แต่มีน้ำตาลและเกลือแร่น้อยมาก นมแพะมีคุณค่าเกือบเท่าส่นนมวัวจะไม่มีไขมันและโปรตีนมากเท่าก็ตาม ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า นมวัวไม่เหมาะที่จะใช้เลี้ยงลูกสุนัข ลูกสุนัขตัวโตที่ถูกเลี้ยงด้วยนมวัวจะบวมฉุ และเป็นโรคอาหารไม่ย่อยซึ่งเกิดจากการกินนมเข้าไปมาก จำเป็นจะต้องช่วยถ่ายเอาออก เพราะท้องของลูกสุนัขเล็กมาก แต่อย่างไรก็ตามนมวัวก็สามารถใช้เลี้ยงลูกสุนัขได้ นมวัวอาจปรับปรุงให้ตีแทนนมของสุนัขได้ นมแพะก็เช่นกัน สำหรับวิธีที่ง่ายที่สุดและเป็นผลสำเร็จ คือให้กินนมผงสำหรับเลี้ยงลูกสุนัข นมผงนี้ปรุงขึ้นโดยมีส่วนประกอบของนมวัวกับไขมันและโปรตีน

เมื่อลูกสุนัขมีอายุได้ 3 สัปดาห์ ควรสอนให้ลูกสุนัขใช้ลิ้นเลียกินนมที่ผสมให้ การให้กินวันละ 1 ครั้ง จะช่วยลดภาวะของแม่สุนัข และท้องของลูกสุนัขจะชินกับอาหารที่เปลี่ยนให้ใหม่นี้ ครั้งแรกให้กินแต่น้อย ๆ ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ และเพิ่มจำนวนมากขึ้นเมื่อเห็นว่าลูกสุนัขโตขึ้นเมื่อลูกสุนัขอายุ 5 สัปดาห์ จะให้กินเนื้อหั่นชิ้นเล็ก ๆ วันละ 1 ครั้ง เริ่มให้กินแต่น้อย ๆ ก่อน เนื้อที่ให้ควรหั่นให้กินดีกว่าสับเป็นชิ้นละเอียดเพราะเวลาสับอาจมีผนังติดติดปนไปด้วย ซึ่งจะทำให้ไม่ย่อยในระยษตัน ๆ ถ้าผสมไขมันดีเข้ากันดีแล้วผสมกับเนื้อ จะทำให้ได้ประโยชน์ขึ้นเพราะในไขมันมีคุณค่าทางอาหารมาก เช่น ไวตามินและแร่ธาตุ ระยะเวลาควรให้ลูกสุนัขกินนมวันละ 2 ครั้งและเนื้อลด 1 ครั้ง ในการให้อาหารควรพิจารณาในเรื่องความสะอาด เป็นสิ่งสำคัญขามอาหารควรลวกน้ำ

ร้อน เมื่อกินเสร็จทุกครั้ง ระยะเวลาของลูกสุนัขเล็กมากการที่จะให้อาหารที่เปลี่ยนใหม่นั้น คือ ให้อินมื่อละน้อย ๆ และบ่อยครั้ง จนกว่าจะมีอายุได้ 10-12 สัปดาห์ การให้อินมาก ๆ จะทำให้แน่น ระยะเวลาซึ่งจะทำให้อาหารไม่ย่อยและลูกสุนัขจะไม่โตเท่าที่ควร จะให้อินอาหารทุก ๆ 3 ชั่วโมง ก็ได้และอาหารส่วนใหญ่ควรประกอบด้วยนมและเนื้อ ซึ่งการให้อาหารสำหรับลูกสุนัขรุ่น ๆ กระทบ จะเป็นดังนี้

- 8.00 น. นมกับไข่ตีเข้ากัน หรือ ข้าวต้มใส่นม
- 11.00 น. อาหารประเภทขนมปังใส่น้ำต้มเนื้อ หั่นเนื้อเป็นชิ้น ๆ ใส่น้ำลงไป ด้วย
- 14.00 น. นม
- 17.00 น. กระจกมีเนื้อติด หรือ ขนมปังแข็ง ๆ
- 20.00 น. เนื้อหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วแต่ขนาดของพันธุ์สุนัข
- 22.00 น. นมหรือข้าวต้มใส่นม

เมื่อสุนัขอายุได้ 9 สัปดาห์ อาจลดอาหารเป็น 5 มื้อและเมื่ออายุได้ 3 เดือน ลดอาหารลงเป็น 4 มื้อ เมื่ออายุได้ 4 เดือน ให้อินวันละ 3 มื้อ ทำเช่นนี้เรื่อยมาจนกระทั่งอายุ ได้ 7 เดือน อาจลดลงเป็น 2 มื้อและงดนมทุกมื้อ อาหารเข้าควรเป็นอาหารหนักและมากขึ้น อาหารเย็นอาจจะเป็นเนื้อล้วน ๆ ในเวลากลางวันควรให้ได้แทะกระจกบ้าง ที่อยู่ของลูกสุนัขควร เป็นกรงที่มีขนาดเหมาะสม เพื่อที่ว่าเมื่อฝนตกหรือดินฟ้าอากาศไม่ดี ลูกสุนัขก็ยังคงมีที่เล่นได้สบาย ควรหันหน้ากรงไปทางทิศตะวันออก ส่วนมากกรงของลูกสุนัขจะนิยมใช้ไม้เพราะให้ความอบอุ่นได้ดี แต่ข้อเสียของไม้คือดูดซับน้ำปัสสาวะซึ่งจะทำให้หมักกลิ่นเหม็น เป็นเวลานานการใช้ซี่เลื่อยรองหนา ๆ สามารถกวาดออกไปเผาจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้หรือจะใช้พื้นคอนกรีตธรรมดาก็ได้ควร เป็นพื้นคอนกรีต ที่เรียบ ขัดมันเพราะเป็นการป้องกันอุ้งเท้าของลูกสุนัขไม่ให้ได้รับอันตราย การใช้พื้นคอนกรีตจะ ช่วยให้เล็บของลูกสุนัขไม่ยาวมากได้อีกด้วย

การจัดที่อยู่สำหรับสุนัข

สุนัขควรมีที่หลับนอนของมันเอง ถึงเวลานอนก็ได้นอนและ เข้าออกได้เวลากลางวัน

ที่นอนที่ใช้นอนอยู่โดยมาก คือ ลัง แต่ลังมักมีเส้นหรือเศษหนาม ซึ่งสุนัขหม่อม ๆ มักกัดแทะ เมื่อเป็นเช่นนั้นไม่เพียงแต่จะทำให้ลิงเสียหายได้ยังอาจจะเกิดอันตรายต่อสุนัขด้วย การใช้วัสดุอ่อนนุ่มจะเป็นผลดีต่อสุนัข เช่น ใช้เศษผ้ามาปูทำให้หม่อมก็ได้

สุนัขไม่จำเป็นต้องมีโซ่ผูกคอไว้เสมอไป โซ่สั้น ๆ ผูกคอสุนัขไม่ชอบ ในการที่จะบังคับการเคลื่อนไหวของสุนัขด้วยโซ่ขนาดสั้น จะจำกัดการเคลื่อนที่เท่าที่โซ่ยาวพอ ในปัจจุบันสุนัขที่เคราะห์ร้ายมักจะถูกล่ามไว้กับโซ่สั้น ๆ เป็นเวลานาน ๆ ดังนั้นสุนัขพวกนี้จะมีนิสัยที่ขงองและดุร้าย การลวมขังลอกคอไม่จำเป็นต้องลวมอยู่ตลอดเวลาและหากจำเป็นควรใช้ปลอกคอกกลม ๆ เพราะปลอกคอกกลม ๆ จะไม่กระทบกระเทือนต่อขนสุนัขมากเหมือนปลอกคอเหลี่ยมหรือแบน หากขังสุนัขไว้รวมกันในกรง การสร้างลักษณะของกรงนับว่าสำคัญ กรงไม้เคลื่อนที่เป็นกรงที่ใช้กันมาก การสร้างกรงด้วยอิฐบางครั้งจะดีที่สุด เพราะนอกจากจะได้รับความอบอุ่นกว่ากรงไม้แล้ว ยังมีความทนทานมากกว่า กรงที่มีลักษณะถูกต้อง จะต้องมียบริเวณนอนและที่วิ่งออกกำลังกายซึ่งระดับที่วิ่งนี้จะต้องสร้างไว้ข้างเดียวติด ๆ กัน สำหรับเปลี่ยนรูปให้เป็นที่วิ่งแห่งเดียวกันได้และกรงนี้ควรหันหน้าไปทางทิศตะวันออกจะดีและแต่ละกรงควรโปร่ง อากาศถ่ายเท กรงควรให้ได้รับแสงอาทิตย์โดยตรงหลังคาควรให้สูงพอเหมาะกับศีรษะของเจ้าของซึ่งเข้าออกโดยไม่ต้องย่อตัวสำหรับสุนัขวิ่งจะต้องกันด้วยตาข่ายให้แข็งแรงโดยบังลิ้งไปให้ลึกประมาณ 6 ฟุต รั้วที่ทำด้วยของแข็ง ๆ นั้นไม่ควรทำ เพราะแทนที่สุนัขจะเฝ้ามองเห็นภายนอกโดยทั่วถึง อาจต้องชะงัดฮินด้วยขาหลังและอาจจะทำให้ขาหลังมันเกร็งหรืออโดยเฉพาขลุสุนัข

การต่อท่อน้ำเข้าไปยังกรงนั้นนับว่าได้ประโยชน์มากในการทำความสะอาด นอกจากนี้ควรล้างด้วยยาฆ่าเชื้อโรค เช่น คลอรีนที่ปรุงสำเร็จรูปแล้วเพราะเป็นยาฆ่าเชื้อที่ราคาถูกลงและปลอดภัย นอกจากการทำความสะอาดกรงแล้ว สุนัขบางพันธุ์ที่มีขนมากจำเป็นต้องได้รับการแปรงขน เครื่องมือที่ใช้ คือ หัวธรรมดา หัวสำหรับล้างขี้รังแค และแปรงขัดขนอ่อน ๆ การใช้หัวนั้นควรใช้ให้ถูกวิธีและไม่ต้องใช้ทุกวัน พันธุ์นั้นจะต้องไม่คมมากนักมิฉะนั้นจะทำให้หนังสุนัขถูกขีดข่วนเป็นบาดแผล การแปรงนั้นจะต้องแปรงตามเส้นขนลงไปเสมอไม่แปรงทวนขึ้นมา การพรมเครื่องประดับนั้นควรใช้ผ้านุ่ม ๆ ละเอียตอ่อนแล้วพรมด้วยเครื่องหอมอีกครั้ง

วิธีให้อาหารในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ

การให้อาหารที่ดีเป็นมูลฐานอีกประการสำหรับการเพาะเลี้ยงที่ดี อาหารสำหรับสุนัขที่เช่นเดียวกับมนุษย์ มีความสำคัญ 3 ประการคือ

1. สร้างและซ่อมแซมเนื้อหนังของร่างกาย
2. ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย
3. ทำให้เกิดพลังงาน

วัตถุประสงค์สำคัญ ๆ 3 อย่าง ที่จะทำให้เกิดความต้องการ 3 ประการดังกล่าวคือ

1. โปรตีน อาหารที่ประกอบด้วยธาตุชนิดนี้ นับว่าจำเป็น สำหรับการนำไปสร้างเนื้อหนังของร่างกายและซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ที่สึกหรอและขาดแคลนอันเป็นผลมาจากการออกแรงเรื่อยไปจนตลอดชีวิต ธาตุโปรตีนที่ได้จากอาหารนั้นจะก่อให้เกิดเป็นกล้ามเนื้อ กระดูกและขนในร่างกาย โดยมากธาตุโปรตีนพบในอาหารประเภทเนื้อสัตว์ และในพืชผักบางประเภท เช่น ผักกาด ถั่ว เป็นต้น ในบางกรณีหากจะใช้โปรตีนในผักแทนโปรตีนที่ได้จากเนื้อแล้วไม่เป็นการง่ายที่จะสกัด หรือกลั่นกรองออกมาเช่นโปรตีนในเนื้อสัตว์และยิ่งกว่านั้นต้องใช้ปริมาณที่มากกว่ากันด้วย ทั้งนี้เพราะโปรตีนในผักมีแป้งเจือปนอยู่เป็นจำนวนมาก ธาตุโปรตีนอาจกล่าวได้ว่า เป็นแม่แรงในการก่อสร้างร่างกายทั่วไปทีเดียว

2. คาร์โบไฮเดรตหรือแป้ง ก่อให้เกิดพลังงานในร่างกาย หน้าที่ของน้ำย่อยอาหาร จะทำการเปลี่ยนแป้งที่ผสมมากับอาหารให้กลายเป็นน้ำตาล และด้วยวิธีนี้วิธีเดียวเท่านั้นเอง ธาตุน้ำตาลนั้นจะถูกดูดซึมเข้าไปตามกระแสโลหิต ซึ่งน้ำตาลดังกล่าวเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปว่า กลูโคส

3. ไขมัน เปรียบเสมือนเชื้อเพลิงของร่างกายเชื้อเพลิงเหล่านี้เป็นเครื่องล่งความร้อน ทำให้เกิดความร้อนเผาผลาญตามเนื้อหนังต่าง ๆ ซึ่งเป็นธาตุจำเป็น สำหรับชีวิตตลอดไป ไขมันได้มาจากอาหารประเภทที่ทำจากเนื้อสัตว์เช่น ไขมันเนื้อ นมเนย น้ำมันตับปลา และในพืชบางชนิดก็มีเช่น ในลูกนัต เมล็ดชั้นเฟลาเวอร์ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ อันมีส่วนเกื้อกูลความเป็นอยู่ของชีวิต เช่น น้ำ อันเป็นธาตุที่ต้องมีอยู่ในตัวของสัตว์และความต้องการนี้มีอยู่เสมอ เกลือแร่ก็เป็นสารประกอบในกลุ่มเนื้อ

เช่นเดียวกัน ธาตุเหล่านี้มี ธาตุเหล็ก ฟอสฟอรัส หินปูนและอีกหลายชนิดผสมอยู่ด้วย ธาตุเหล่านี้มีอยู่ในผักใบเขียวมากที่สุด ความจำเป็นในร่างกายจำเป็นจะต้องได้ธาตุชนิดหนึ่ง เรียกว่า วิตามิน แม้ว่าธาตุชนิดนี้ จะได้ค้นคว้ากันมารวม 30 ปี แล้ว แต่การค้นคว้าธาตุนี้ก็มิได้ทราบผลที่แน่ชัด ธาตุวิตามินต้องเป็นธาตุประกอบที่ส่งเสริมอาหารธรรมชาติอื่น ๆ ด้วย หากขาดธาตุชนิดนี้อาจทำให้เกิดโรคได้บางประการ หรือที่เรียกว่า โรคขาดอาหาร

จะเห็นได้ว่าอาหารที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยธาตุสำคัญต่าง ๆ คือ โปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต วิตามินและแร่ธาตุชนิดต่าง ๆ อีกหลายชนิด ซึ่งอาจจะพบในอาหารบางชนิดแล้ว โดยไม่ต้องสังเคราะห์ทางเคมีเว้นแต่บางกรณี เช่น การเจ็บป่วย ไม่ว่าจะโดยสาเหตุใดที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การรับอาหารเข้าไปอาจได้รับธาตุวิตามินไม่เพียงพอแก่ความจำเป็น ดังนั้นจึงควรได้ธาตุชนิดนี้เพิ่มเติมเข้าไปเพื่อความฟื้นตัวอย่างรวดเร็วของสุนัขที่ป่วยหรือสำหรับสุนัขตัวเมียที่กำลังท้อง การให้วิตามินชนิดต่าง ๆ จำนวนมากนับว่าได้ผลดีทั้งในด้านส่งเสริมสุขภาพของลูกสุนัขในท้องและป้องกันแม่สุนัขด้วย ลูกสุนัขจะเติบโตอย่างรวดเร็วจากการได้รับวิตามิน A และ D อย่างไรก็ตามสุนัขที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหารตามขนาดที่พอเพียงแล้วไม่จำเป็นต้องให้ธาตุวิตามินเพิ่มก็ได้

ในทางปฏิบัติ สุนัขส่วนมากพอใจจะได้รับอาหารเพียงวันละ 2 เวลา คือ เวลาเช้าและเย็น และไม่ควรให้สุนัขกินจนล้นกระเพาะในมือหนึ่ง ๆ ทั้งนี้จะทำให้เครื่องย่อยอาหารของมันทรุดโทรมในการทำงานบดย่อยอาหารเกินจำนวน อาหารประเภทขนมปังหรือซूपน้ำต้มเนื้อรวมกับผักใบเขียวต้องให้สุนัขกินเมื่อแรกจะดีมาก ส่วนอาหารประเภทเนื้อดิบหรือสุกก็ตามควรให้มือหลังการให้อาหารอ่าให้ทันทีก่อนหรือหลังออกกำลังมาก ๆ อาหารประเภทขนมปังเท่ากับเป็นการให้อาหารทุกประเภทหรืออาหารสำเร็จรูป ขนมปังธรรมดาไม่นับได้ว่ามีประโยชน์และสุนัขชอบกินเช่นกัน สุนัขทุกตัวย่อมชอบการเปลี่ยนแปลงดังนั้นจึงเป็นการดีที่จะให้ความสนใจแก่สุนัขในการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ขนมปังทั้งหมดที่จะให้สุนัขไม่ควรเป็นชิ้นเล็ก ๆ เพราะจะทำให้สุนัขกลืนเข้าไปโดยไม่ได้เคี้ยว การเคี้ยวจะเป็นการบริหารขากรรไกร ฟัน และช่วยทำความสะอาดแก้มด้วย สำหรับเนื้อควรให้ดิบ ๆ จะดีมาก ตัดออกเป็นชิ้นให้เหมาะแก่ขนาดฟัน แต่อย่างไรก็ตามก็อาจจะให้เนื้อต้มแก่สุนัขก็ได้ แต่น้ำต้มเนื้อนั้นควรให้แก่สุนัขขม่าเสมอ เพราะมีแร่ธาตุในนั้น การให้เนื้อที่เลี้ยงแก่สุนัขจะไม่ทำให้สุนัขได้รับอันตรายแต่อย่างใด เนื่องจากกระเพาะสุนัขมีกรดไฮโดรคลอริกในระดับสูง ทำให้

เชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อคนไม่สามารถทำอันตรายต่อสุนัขได้

ผักใบเขียวลึบเป็นขึ้นเล็ก ๆ ผสมกับอาหารอื่น ๆ เพื่อให้กินในขณะดื่บ ๆ หากต้ม ควรต้มด้วยความร้อนอ่อน ๆ เพราะถ้าต้มนานจะทำให้วิตามินและเกลือแร่ในผักสูญเสียไป แต่พืชที่เป็นรากควรทำการต้มเสียก่อน เช่น แครอท เป็นต้น หญ้ามีประโยชน์สำหรับสุนัข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็คือ หญ้าทวิช (Twitch) และหญ้าเคา (Couch) หญ้าเหล่านี้เสมือนเป็นยาทำให้เกิดการอาเจียนเมื่อสุนัขต้องการอาเจียนเพราะกินสิ่งหนึ่งสิ่งใดเข้าไป นอกจากนี้ หญ้าเหล่านี้ยังมีวิตามินต่าง ๆ ออยู่อีกด้วย

ส่วนการให้อาหารสำหรับแม่สุนัขขณะมีครรภ์หรือขณะคลอด อาจจะมีควมลำบากบางประการ แม้ว่าในหลักการใหญ่ ๆ เราจะยึดถือหลักการให้อาหารสุนัขที่เป็นปกติ แต่ก็มีข้อที่ปฏิบัติเพิ่มเติมสำคัญ คือ ระหว่างตั้งครรภ์ แม่สุนัขจะสูญเสียธาตุต่าง ๆ ที่ส่งไปบำรุงความเติบโตของลูกสุนัขในครรภ์ อันตรายที่จะเกิดขึ้น คือ การขาดแคลนธาตุแคลเซียมและฟอสฟอรัส ถ้าขาดธาตุดังกล่าวจะทำให้แม่สุนัขทรมาณ สุขภาพทรุดโทรม และลูกสุนัขอาจขาดธาตุแคลเซียมอันเป็นผลให้เกิดโรคกระดูกอ่อน การให้อาหารไม่ควรให้กินมาก ควรให้กินแต่พอดีเท่าที่จำเป็น อาหารของแม่สุนัขนี้ ควรให้อาหารชนิดที่เต็มไปด้วยคุณค่าของอาหารที่เป็นประโยชน์ การให้อาหารไม่จำเป็นต้องให้หว่านหรือ การดูแลอย่างดีบางครั้งก็ยังทำให้แม่สุนัขไม่ได้รับธาตุอาหารเพียงพอ การให้เหล้าหรันต์ 2-3 หยด อาจช่วยให้อาการดีขึ้นได้ ระหว่างลำดับแรกแม่สุนัขจะเขี้ยวอาหาร เมื่อเป็นเช่นนี้ควรให้อาหารพิเศษ เช่น เนื้อปลาหรือเนื้อเป็ด ไข่ จะทำให้แม่สุนัขเจริญอาหารขึ้น และสำหรับแม่สุนัข เนื้อดิบควรถือเป็นอาหารหลักเพราะจะทำให้แม่สุนัขและลูกสุนัขมีสุขภาพดีขึ้น

โรคและการป้องกัน

การเลี้ยงสุนัขปัญหาที่เจ้าของประสบมากที่สุด คือ การเกิดโรคภัยไข้เจ็บของสุนัข ดังนั้นเจ้าของจึงควรเรียนรู้เกี่ยวกับโรคของสุนัขและการป้องกันว่าเป็นอย่างไร ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

1. โรคพิษสุนัขบ้า เกิดจากเชื้อไวรัสสามารถป้องกันได้โดยนำสุนัขที่มีอายุ 3 เดือน

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและฉีดซ้ำทุกปี ๆ ละครั้ง

2. โรคไขหวัด เกิดจากเชื้อไวรัสเป็นโรคที่มีการติดต่อร้ายแรง สามารถป้องกันได้โดยฉีดวัคซีนให้ลูกสุนัขแก่ลูกสุนัขที่มีอายุต่ำกว่า 90 วัน อย่างน้อย 2 ครั้งและฉีดซ้ำทุกปี
3. โรคเล็ปโตสไปโรซิส เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ป้องกันโดยรักษาความสะอาดของสถานที่เลี้ยงและใช้ยาเพนนิซิลินฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
4. โรคลำไส้อักเสบ เกิดจากเชื้อไวรัสป้องกันโดยฉีดวัคซีนลูกสุนัขอายุ 14 สัปดาห์
5. โรคผิวหนังและไข้เห็บสุนัข ป้องกันโดยรักษาความสะอาด กำจัดเห็บและหมัด

การตลาด

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เริ่มจัดให้มีการประกวดสุนัข การเลี้ยงสุนัขในประเทศไทยจึงเริ่มเป็นที่สนใจและมีการพัฒนายกระดับขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2532-2534 เป็นช่วงที่ประเทศไทยมีสถิติการสั่งซื้อสุนัขที่มีคุณภาพจากต่างประเทศเข้ามา มากที่สุด คือ จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งแต่เดิมสุนัขจากประเทศไทยสั่งซื้อโดยมากจะเป็นสุนัขจากประเทศทางแถบยุโรป เช่น เยอรมันหรือจากประเทศทางแถบเอเชียด้วยกัน คือ สิงคโปร์ ออสเตรเลียและไต้หวัน เป็นต้น ดังนั้นเมื่อถึงปัจจุบันจึงกล่าวได้ว่าประเทศไทย เป็นศูนย์รวมของสุนัขนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก คือ มีสุนัขเกือบครบทุกสายพันธุ์ ฉะนั้นจึงทำให้สุนัขที่เลี้ยงกันอยู่ในปัจจุบันจึงมีความแตกต่างและหลากหลายสไตล์ ไม่ว่าจะเป็นด้านของรูปร่างหน้าตา โครงสร้างหรือความยาวและคกแน่นของขน เช่น สุนัขพันธุ์เซวี่ เซวี่ มีตั้งแต่ประเภทขนสั้น ปากแหลม กระดุกเท้าเล็กไปจนถึงประเภทขนยาว หน้าปี่หน้าใหญ่กรามใหญ่ กระดุกเท้าใหญ่ หรือนั้นสุนัขบ็อกเซอร์สายเยอรมันที่มีรูปร่างใหญ่หนา ลำหน้าตาดัน และสายอเมริกาที่ดูลง่าเพรียวลม แต่หน้าหวาน ฯลฯ ถึงแม้จะเป็นสุนัขพันธุ์เดียวกันก็ตาม แต่คนไทยก็ได้เปรียบชาติอื่น คือ สามารถเลือกเลี้ยงได้ตามสไตล์ที่ตัวเองพอใจ

สำหรับคุณภาพของพันธุ์สุนัขในประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งคุณภาพของสุนัขแต่ละพันธุ์ที่กล่าวต่อไปจะเรียงลำดับสุนัขพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน จำนวน 20 อันดับ ดังนี้

1. เซวี่ เซวี่ กล่าวได้ว่า ปัจจุบันนี้คุณภาพของสุนัขพันธุ์เซวี่ เซวี่ ที่มีใน

ประเทศไทยมีคุณภาพไม้แป้นประเทศใดในโลก ทั้งนี้สืบเนื่องจากชาว ชาว เป็นสุนัขที่ติดอันดับ ยอดนิยมของคนไทย เหตุผลสำคัญที่สุด คือ ลูกสุนัขพันธุ์นี้ขายได้ราคาดีและตลาดมีความต้องการสูง ดังนั้น จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่บรรดาเจ้าของฟาร์มสุนัขกล้างทุนสั่งซื้อพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์คุณภาพดีจาก ต่างประเทศเข้ามา ซึ่งประเทศไทยมีแชมป์ชาว ชาว หลายตัวจากต่างประเทศนับไม่ถ้วน จึง เป็นธรรมดาที่สุนัขพันธุ์นี้ จะได้รับการจัดให้เป็นอันดับหนึ่งด้านคุณภาพ (ภาพที่ 1)

2. บ็อกเซอร์ หากจัดลำดับเฉพาะสุนัขพันธุ์ขลิบ สุนัขพันธุ์บ็อกเซอร์ จะถูกจัดอยู่ในอันดับหนึ่ง ถึงแม้จะหาสุนัขที่เด่นจริง ๆ ยังไม่ได้แต่ถ้าพูดถึงเกณฑ์ถ่วงเฉลี่ยก็ถือว่าอยู่ในระดับ แนวหน้าเหมือนกัน ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยมีทั้งพ่อพันธุ์ที่เป็นแชมป์ของอเมริกา เยอรมัน อังกฤษและ แชมป์อีกหลายประเทศของทางแถบยุโรป รวมทั้งแชมป์จากออสเตรเลีย แต่ด้วยปัญหาที่ผู้เลี้ยงสุนัข ในประเทศ ต่างคนต่างก็เลือกล้างซื้อสุนัข จากประเทศที่ตนสะดวกติดต่อ และความพึงพอใจส่วนตัว ดังนั้นความหลากหลายในด้านของรูปแบบจึงก่อให้เกิดความสับสน และสร้างปัญหาในการประกวด มาโดยตลอด (ภาพที่ 2)

3. มิเนียเจอร์ พินเชอร์ หรือสุนัขกระเป่า ซึ่งจริง ๆ แล้วสุนัขพันธุ์ประเทศไทย มีเลี้ยงกันมานานแล้ว แต่เพิ่งมาเริ่มขยับระดับกันจริง ๆ เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยในช่วงปีนั้นได้มีการสั่งพ่อแม่พันธุ์ระดับแชมป์และสายเลือดแชมป์เข้ามา มาก เริ่มจากแชมป์ตัวแรกอันดับ 3 ของ อเมริกาถูกซื้อเข้ามาเมื่อปลายปี พ.ศ. 2534 และประกวดได้ตำแหน่งเบลท์อินโซว์ ทำให้ผู้บริโภคนิยมเลี้ยงสุนัขกันมากขึ้น (ภาพที่ 3)

4. เยอรมัน เช็พเพด ถึงแม้ปัจจุบันนี้จะมีสุนัขพันธุ์นี้สวย ๆ มากมายแต่ลักษณะที่ดีจริง ๆ นั้นในประเทศไทยยังไม่มี เหตุผลที่ยังไม่มีใครกล้าสั่งพันธุ์ที่มีดีกรีสูง ๆ เข้ามา เนื่องจาก ราคาของลูกสุนัขถูกถ่วงดุล โดยสุนัขสายพันธุ์เก่า ๆ ที่มีอยู่ในเมืองไทย ประกอบกับสุนัขพันธุ์นี้ใน ต่างประเทศ มีราคาค่อนข้างสูงมากจนไม่ค่อยมีใครกล้าลงทุนสั่งแชมป์ เข้ามาเพราะคิดว่าไม่คุ้มค่า สำหรับการลงทุน (ภาพที่ 4)

5. ดัลเมเชียน สุนัขพันธุ์นี้ก็มีที่มาจากคล้ายคลึงกับสุนัขพันธุ์มิเนียเจอร์ พินเชอร์ คือเพิ่ง จะมียอดนิยมสูงสุดเมื่อประมาณ 2 ปีมานี้ โดยได้มีการสั่งแชมป์ของทั้งอเมริกาและออสเตรเลีย เข้า มาหลายตัว ประกอบกับอิทธิพลของภาพยนตร์โฆษณาต่าง ๆ ที่มีสุนัขพันธุ์ดัลเมเชียนเป็นแบบ ส่งผล ให้ความนิยมขึ้นสูงภายในช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีแชมป์พันธุ์นี้ไม่ต่ำกว่า 6 ตัว (ภาพที่ 5)

6. ร้อยทิวเวลอร์ สุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทยอาจจะหาสุนัขพันธุ์นี้ที่สวยตามลักษณะได้ยาก ดังนั้นการลงทุนเพื่อสั่งพ่อพันธุ์แม่พันธุ์หลายเลือดดี จึงยังพอมืออยู่ (ภาพที่ 6)

7. บุต็อก สุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทยมีอยู่มาก ซึ่งส่วนใหญ่มีตกริเป็นแชมป์ของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากว่าลูกสุนัขบุต็อกที่เกิดในประเทศไทยปัจจุบันนี้ มีสุนัขที่เด่น ๆ ไม่กัตัว ดังนั้นในช่วงปีที่ผ่านมามีให้อันดับคงที่ (ภาพที่ 7)

8. บัสเซท ฮาวนด์ แม้ความสวยและศักดิ์ศรีของสุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทย จะไม่แพ้บัสเซทฮาวนด์ของประเทศใดก็ตาม แต่ก็ต้องยอมรับว่ามีสุนัขเพียงแค่นี้ไม่กี่ตัวที่เด่น ๆ เช่นเดียวกับสุนัขพันธุ์บุต็อก คือ ถ้าเทียบกันตัวต่อตัวอาจจะเด่นกว่า 4-5 พันธุ์แรกที่กล่าวมาแต่ถ้าพูดถึงในแง่ของเกณฑ์เฉลี่ยถ่วงน้ำหนักยังแพ้สุนัขอีก 7 อันดับข้างต้น (ภาพที่ 8)

9. พูเดิ้ล ถึงแม้ขณะนี้พูเดิ้ลในประเทศไทย จะไม่ถึงขั้นจัดว่าสวยระดับแนวหน้า แต่ต้องยอมรับว่าสุนัขพันธุ์นี้ในบ้านเรามีผู้นิยมเลี้ยงกันมากจริง ๆ และช่วงหลัง ๆ ก็มีผู้สั่งแชมป์เข้ามาหลายตัว ดังนั้นจึงเป็นการพัฒนาไปอีกจุดหนึ่ง แม้สุนัขที่มีจะยังไม่โดดเด่นมาก แต่ในเกณฑ์ถ่วงเฉลี่ยก็ยังเหนือกว่าสุนัขอีกหลาย ๆ พันธุ์ (ภาพที่ 9, 10)

10. พอมเมอเรเนียน ในประเทศไทยจัดได้ว่าสุนัขพันธุ์นี้ มีลักษณะสวยงามและมีอยู่หลายตัว อีกทั้งยังเคยประกวดได้รางวัลใหญ่ ๆ มาหลายครั้ง แต่เนื่องจากการเลี้ยงสุนัขยังเลี้ยงในกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น ดังนั้นถ้าคิดเฉลี่ยเป็นคะแนน ถือได้ว่ายังต้อยกว่าพันธุ์พูเดิ้ล (ภาพที่ 11)

11. คอลลี สุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทยเพิ่งจะนิยมจริง ๆ เมื่อปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นช่วงที่วงการสุนัขเริ่มชลอความนิยมลงแต่เนื่องจากคนไทยเลี้ยงด้วยใจรักจริงและกล้าซื้อสุนัขดี ๆ เข้ามาทั้งพ่อพันธุ์แม่พันธุ์จึงทำให้คุณภาพลูกสุนัขที่เกิดมาอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีแชมป์พันธุ์นี้ของอเมริกาไม่ต่ำกว่า 3 ตัวแล้ว (ภาพที่ 12)

12. เซนต์ เบอร์นาร์ด ในประเทศไทยเริ่มพัฒนาพันธุ์นี้เมื่อปลายปี พ.ศ. 2534 ซึ่งสาเหตุอาจจะจะเป็นเพราะภาพยนตร์เรื่องบีโทเฟ่นที่เข้ามาฉายในประเทศไทยทำให้ผู้บริโภคมีความนิยมในสุนัขพันธุ์นี้มากขึ้น (ภาพที่ 13)

13. ชิสุ แม้ว่าสุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทยจะมีเด่น ๆ เพียงไม่กี่ตัวที่จัดว่าสวยส่วนตัวอื่น ๆ ไม่ถึงกับเด่น แต่ก็ยังถือว่าใช้ได้ โดยเฉพาะลูกสุนัขตัวเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สวย (ภาพที่ 14)

14. บักกิง สุนัขพันธุ์บักกิงในประเทศไทยถือว่าทัดเทียมกับต่างประเทศ แต่สุนัขที่มีคุณภาพดีจริงมีเพียงเล็กน้อย ดังนั้นจึงทำให้คุณภาพถ่วงเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 14 (ภาพที่ 15)

15. ยอร์คเชียร์ เทอร์เรียร์ เนื่องจากพันธุ์นี้ในประเทศไทยมีสุนัขที่เด่น ๆ ไม่มาก และมีเพียง 1 ตัว ที่มีคักคัครี เป็นถึงอินเตอร์เนชันแนลแชมเปียน แต่เมื่อปี พ.ศ. 2536 ที่ผ่านมามีปรากฏว่าไม่มีสุนัขพันธุ์นี้ส่งเข้าประกวดเลย ดังนั้นจึงทำให้การจัดอันดับคุณภาพตกลง (ภาพที่ 16)

16. อเมริกัน ค็อกเกอร์ สุนัขพันธุ์นี้ในประเทศไทยลวยอยู่ในขั้นใช้ได้ แต่เมื่อเทียบกับสุนัขเด่น ๆ ของอเมริกาทำให้ยังไม่ถึงขั้น แม้บางตัวอาจจะมิกคักคัครีเป็นแชมป์อเมริกา แต่ก็ยังไม่ลวยเท่ากับแชมป์อเมริกา โดยเฉพาะด้านของหัวไหล่และเส้นหลัง สุนัขของประเทศไทยยังยกสูงและสั้นไม่พอ ทำให้โอกาสที่จะเป็นเบลท์อินโชว์ของงานยังไม่มี (ภาพที่ 17)

17. โดเบอร์แมน เป็นสุนัขอีกพันธุ์หนึ่งที่แพร่หลายในประเทศไทยมานานแล้ว แต่ที่ผ่านมายังไม่มีใครกล้าส่งสุนัขที่มีตำแหน่งและความลวยจริง ๆ เข้ามา สาเหตุในทำนองเดียวกับเยอรมัน เช็พเพอด อีกทั้งราคาลูกสุนัขยังราคาไม่มีอีกด้วย (ภาพที่ 18)

18. อิงลิช ค็อกเกอร์ เนื่องจากสุนัขพันธุ์นี้แพร่หลายในประเทศไทยมานาน แต่ว่าพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่เด่นจริง ๆ ไม่มีเลย ดังนั้นจึงทำให้คุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานพอสมควร แต่ก็อยู่ในอันดับท้าย ๆ ของกลุ่ม (ภาพที่ 19)

19. ดัชชุน แม้ว่าประเทศไทยจะมีสุนัขพันธุ์นี้ เพียงไม่กี่ตัวและคุณภาพของดัชชุนในประเทศไทยยังมีช่วงห่างระหว่างลวยกับไม่ลวยอยู่มาก แต่เมื่อเทียบตามเกณฑ์แล้วเฉลี่ยก็ถึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ (ภาพที่ 20)

20. พิก สุนัขพันธุ์นี้เกณฑ์เฉลี่ยจะอยู่ในใช้ได้แต่ความลวยโดดเด่นกลับไม่มีเลยทำให้อันดับจึงอยู่ท้าย ๆ สุนัขพันธุ์นี้เคยถ่ายโฆษณาจึงทำให้ผู้บริโภคเห็นความน่ารักของมัน (ภาพที่ 21)

จาก 20 อันดับสุนัขพันธุ์ที่กล่าวมา เป็นเพียงสุนัขที่ได้คุณภาพที่เทียบเป็นกลุ่มพันธุ์สุนัข ถ้าหากเปรียบเทียบเป็นตัว ๆ แล้วมีหลายพันธุ์ที่โดดเด่นเช่น พันธุ์สก๊อตทิช เทอเรีย (ภาพที่ 22) เวสกอร์กี (ภาพที่ 23) ชิววา (ภาพที่ 24) บีเกิ้ล (ภาพที่ 25) เป็นต้น แต่เนื่องจากสุนัขพันธุ์เหล่านี้มีเด่นเพียงไม่กี่ตัว จึงไม่อาจนำไปเทียบกับสุนัขที่มีผลงานมาแล้ว และสุนัขทั้ง 20 อันดับนั้นได้รับความสนใจจากผู้นิยมเลี้ยงสุนัขส่งผลให้ตลาดการค้าสุนัขเจริญเติบโตไปอีกในอนาคต

สำหรับด้านราคาลูกสุนัขต่างประเทศ ขึ้นอยู่กับดิกรีหรือพันธุ์ประวัติที่ใช้เป็นหลักฐานการสืบพันธุ์ โดยสามารถแบ่งราคาลูกสุนัขได้ 3 ระดับดังนี้

1. สุนัขไม่มีดีกรีจะมีราคาถูกเพราะไม่มีหลักฐานยืนยันสายพันธุ์ที่แน่นอน
2. สุนัขที่มีดีกรีสีขาวจะมีราคาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสุนัขประเภทนี้จะมีส่วนผสมพันธุ์เป็นสายพันธุ์แท้แต่ไม่ได้มาจากต่างประเทศโดยตรงอาจจะเป็นรุ่นปู่ย่าที่มาจากต่างประเทศ
3. สุนัขที่มีดีกรีสีหม่นจะมีราคาสูงมากจะมีพ่อแม่พันธุ์สุนัขมาจากต่างประเทศโดยตรงสายพันธุ์จะแน่นอน จะมีราคาตัวละประมาณ 4,000-20,000 บาทขึ้นไป

นอกจากนี้ราคาสุนัขยังขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดอีกด้วย ส่วนราคาสุนัขไทยโดยเฉพาะสุนัขไทยหลังอานจะมีราคาตัวละประมาณ 4,000-5,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เพราะสุนัขไทยมีสายพันธุ์ที่ไม่แน่นอนและมีให้เห็นโดยทั่วไปความนิยมจึงน้อยกว่าสุนัขพันธุ์ต่างประเทศส่วนการซื้อขายสุนัขนั้นนอกจากจะติดต่อขอซื้อสุนัขจากฟาร์มต่าง ๆ แล้วยังมีแหล่งรวมสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ ขนาดใหญ่อยู่ที่ตลาดนัดสวนจตุจักรไว้บริการลูกค้าที่ต้องการเดินดูเพื่อเปรียบเทียบราคาสุนัขจากฟาร์มต่าง ๆ และเลือกซื้อด้วยตนเอง

ทางการส่งเสริมการขาย ในปัจจุบันในตลาดการค้าสุนัขเติบโตขึ้นอย่างมากจะเห็นได้จากการเปิดใหม่ของคนสุนัข ฟาร์มสุนัข ซึ่งมีมากมายหลายฟาร์มหลายคอกดังนั้นในการส่งเสริมการขาย ผู้ผลิตจะต้องแข่งขันกันเพื่อที่จะให้ผู้บริโภคซื้อผลิตภัณฑ์ของตน และการส่งเสริมการขายสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การส่งเสริมการขาย ณ จุดขาย หรือ การโฆษณา เป็นต้น

บทที่ 3

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะนำเสนอผลการศึกษารายละเอียดโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปของฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภค ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของฟาร์มเลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษฟาร์มเลี้ยงสุนัข ในเขตกรุงเทพมหานคร จะทำการศึกษฟาร์มเลี้ยงสุนัข 3 ราย เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษฟาร์มเลี้ยงสุนัข สำหรับฟาร์มทั้ง 3 มีรายละเอียดของการดำเนินงานดังนี้

ฟาร์มฟาร์ม

เจ้าของฟาร์มคือ คุณบัทมาและคุณเลื้อ อัครานิชย์ ได้ก่อตั้งฟาร์มสุนัขแห่งนี้โดยใช้เงินลงทุนส่วนตัวไม่มีหุ้นส่วน ประวัติของฟาร์มโดยแรกเริ่มตั้งใจที่จะทำการเลี้ยงไก่ เป็ดและโค แต่กิจการทั้งหลายเหล่านี้ให้ผลตอบแทนที่ไม่ค่อยดีนักนั่นคือได้ผลตอบแทนน้อย จนกระทั่งเริ่มทำกิจการฟาร์มเลี้ยงสุนัขอย่างจริงจัง ปรากฏว่าการทำฟาร์มสุนัขนี้ให้ผลตอบแทนได้ดีกว่ากิจการอื่น ๆ ที่ได้เคยทำมา ประกอบกับอุปนิสัยที่มีความรักสัตว์จำพวกสุนัขอยู่ก่อนแล้ว ทำให้เจ้าของฟาร์มตัดสินใจประกอบกิจการทางด้านฟาร์มเลี้ยงสุนัขนี้อย่างจริงจังและเปิดดำเนินงานมาจนถึงทุกวันนี้

ฟาร์มฟาร์ม ได้ก่อตั้งมาประมาณ 10 ปีมาแล้ว สถานที่ตั้งของฟาร์มนี้อยู่ที่สุขุมวิท 71 ซึ่งมีพื้นที่จำนวน 1 ไร่เศษ ๆ และมีที่คลองสวนอีกแห่งหนึ่งโดยแยกเลี้ยงกันดังนี้คือ ที่สาขาคลองสวน จะเป็นแหล่งที่ใช้เลี้ยงเฉพาะแม่พันธุ์สุนัขเท่านั้น เมื่อต้องการที่จะผสมพันธุ์ จะนำแม่พันธุ์จากสาขานี้ไปผสมกับพ่อพันธุ์ที่สาขาใหญ่ ไม่มีการทำการซื้อขายสุนัขที่สาขานี้ ส่วนที่ฟาร์มฟาร์มที่สุขุมวิท 71 เป็นแหล่งที่ใช้เพาะเลี้ยงพ่อพันธุ์และลูกสุนัขและเป็นสำนักงานขายประจำเพียงที่เดียวอีกด้วย

จะเริ่มเปิดทำการตั้งแต่ 9.00 น. เป็นต้นไป

ฟาร์มนี้จะมีผู้ดูแล และควบคุมเกี่ยวกับการดำเนินงานของฟาร์มไม่ว่าจะเป็นงานทางด้าน การดูแลสุนัขต่าง ๆ ด้านการสั่งซื้ออาหารสุนัข และการซื้อขายสุนัข ฯลฯ ผู้ดูแลงานทางด้านต่าง ๆ เรียกว่า "ผู้จัดการฟาร์ม" ผู้จัดการที่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ที่ฟาร์มนี้ถึง 6 ปี ดูแลงานทุกอย่างภายในฟาร์ม ซึ่งพันธุ์สุนัขที่มีภายในฟาร์มมีดังนี้

พันธุ์เยอรมันเช็พเพอด หรืออัลเซเชียน (German Shepherd)

พันธุ์บลูเช็ท ฮาวนด์ (Basset Hound)

พันธุ์เซ็นต์ เบอ์นาร์ด (Saint Bernard)

พันธุ์บ็อกเซอร์ (Boxer)

พันธุ์เกรทเดน (Great Dane)

พันธุ์ปักกิ่ง (Pekingese)

พันธุ์ซ็ลู่ (Zhih Tzu)

พันธุ์โดเบอร์แมน (Doberman)

พันธุ์ร็อตไวเลอร์ (Rottweiler)

พันธุ์เซาว์ เซาว์ (Chow Chow)

พันธุ์ค็อกเกอร์ สแปเนียล (Cocker Spaniel)

พันธุ์ยอร์กเชียร์ เทอเรีย (Yorkshire Terrier)

พันธุ์ดัชชุน (Dachshund)

พันธุ์พุก (Pug)

พันธุ์พุดเดิล (Poodle)

พันธุ์มินิเจอร์พินเชอร์ (Minerger Pinscher)

เครื่องมือในการบริหารภายในฟาร์ม เครื่องมือที่ใช้ภายในฟาร์มแบ่งเป็น 4 ปัจจัย คือ บุคลากร เงินทุน อุปกรณ์และการจัดการ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. บุคลากรในฟาร์มนี้ ได้แก่ คนงานหรือแรงงานที่ใช้ในฟาร์มแห่งนี้มีแบ่งออกตามหน้าที่ ซึ่งแต่ละคนมีหน้าที่ต่างกันไป แยกได้เป็นดังนี้

1.1 คนงานที่ดูแลเกี่ยวกับลูกสุนัขทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการทำความสะอาดกรงที่อยู่ ให้อาหาร ทำความสะอาดลูกสุนัขหรือคอยดูแลเมื่อลูกสุนัขเจ็บป่วยไม่สบาย จะมีคนงานที่ทำหน้าที่นี้ 2 คน

1.2 คนงานที่คอยดูแลเกี่ยวกับสุนัขพันธุ์ เชาวร์ เชาวร์ ทั้งหมด ที่บีทมาฟาร์มนี้สุนัขพันธุ์ เชาวร์ เชาวร์ เป็นสุนัขที่สร้างชื่อ ขายดีและเป็นที่ยอมรับมากที่สุด ดังนั้นทางฟาร์มจึงได้มีการเพาะพันธุ์เป็นจำนวนมากและมีห้องสำหรับสุนัข เชาวร์ เชาวร์ โดยเฉพาะภายในห้องจะประกอบด้วยสุนัขพันธุ์นี้ 30-40 ตัว จึงต้องใช้แรงงานมาดูแลด้านนี้โดยเฉพาะ คนงานที่ใช้ดูแลเกี่ยวกับสุนัขพันธุ์ เชาวร์ เชาวร์ นี้มี 2 คน

1.3 คนงานเกี่ยวกับแผนกเล้าใน มีทั้งสิ้น 2 คน ในแผนกเล้าในนี้จะเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับทำคลอดสุนัขเพศเมีย ซึ่งเมื่อนำตัวเมียมาผสมพันธุ์กับพ่อพันธุ์เรียบร้อยแล้วก็รอทำคลอดที่ฟาร์มแห่งนี้ เมื่อคลอดเสร็จก็จะนำสุนัขตัวเมียหรือแม่พันธุ์กลับไปไว้ที่ฟาร์มที่คลองสวน เหมือนเดิม สำหรับผู้ดูแลเกี่ยวกับแผนกเล้าในนี้ก็จะทำหน้าที่เกี่ยวกับการทำคลอด เช่น ตัดสายสะดือ ทำความสะอาดลูกสุนัข ฯลฯ

1.4 คนงานแผนกอนุบาล มีทั้งสิ้น 2 คน ในแผนกอนุบาลนี้ จะเป็นส่วนของลูกสุนัขที่เพิ่งคลอดไปจนถึงลูกสุนัขที่มีขนาด 2 เดือน ในส่วนนี้ก็จะต้องมีการแยกลูกสุนัขออกมาดูแล เพราะว่าลูกสุนัขขนาดเล็กๆ เหล่านี้มีการติดเชื้อได้ง่ายและมีความอ่อนแอ จึงจะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ คนงานในส่วนนี้มีหน้าที่ให้อาหาร ให้วิตามินและทำความสะอาดลูกสุนัขด้วย

1.5 คนงานที่มีหน้าที่ดูแลสุนัขพ่อพันธุ์มีจำนวน 1 คน มีหน้าที่ดูแลสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์ของฟาร์มทั้งหมดด้วยกัน ดูแลในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านอาหาร การพาไปออกกำลัง รวมถึงดูแลเมื่อพ่อพันธุ์สุนัขมีอาการเจ็บป่วยด้วย สำหรับแรงงานเหล่านี้เป็นแรงงานเก่า คือส่วนมากจะเป็นคนงานที่ทำงานกันมานานและเป็นคนงานที่รู้จักกัน ซึ่งมีข้อดีคือ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการขัดแย้งกัน แรงงานของฟาร์มนี้จะได้มาจาก จังหวัดปราจีนบุรีและแรงงานนี้สามารถที่จะทดแทนกันได้ คือ หากแรงงานคนใดไม่อยู่ ทุกคนจะสามารถทำหน้าที่แทนกันได้

2. เงินทุน หรือค่าใช้จ่ายภายในฟาร์ม สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 ค่าอาหาร สำหรับการสั่งซื้ออาหารจะมีความไม่แน่นอน ไม่สามารถกำหนดได้ว่าเดือนนี้ จะซื้ออาหารสุนัขเป็นจำนวนเท่าใด จะเพิ่มหรือลดปริมาณการสั่งซื้ออย่างไรขึ้นอยู่กับจำนวนสุนัข แต่โดยเฉลี่ยแล้วค่าอาหารสำหรับสุนัขเฉลี่ยต่อ 1 ลิปต้าห์ ประมาณ 20,000 บาท

ค่าอาหารนี้จะรวมถึง ค่าอาหารสำเร็จรูปอัดเม็ด ค่าอาหารเสริม เช่น ทรายตากไก่ เนื้อบดต่าง ๆ

2.2 ค่าวัคซีน ค่าวัคซีนและค่ายารักษาโรค ทางฟาร์มนี้ไม่ได้เก็บรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางด้านนี้ คือ จะสั่งซื้อเมื่อหมด และจะไม่สั่งซื้อเป็นประจำทุกเดือน สำหรับวัคซีนจะสั่งซื้อกับทางบริษัทที่ขายวัคซีนโดยเฉพาะส่วนยารักษาโรคนั้นส่วนมากจะซื้อยาที่เป็นยารักษาคน ถ้าเป็นโรคที่ไม่ร้ายแรงจนเกินไป เช่น ยากัดหัวัดเมื่อสุนัขเป็นโรคหวัดที่ไม่รุนแรงมากเกินไป

2.3 ค่าขนส่ง จะเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เมื่อสั่งซื้อพ่อน้ำสุนัข-แม่พันธุ์สุนัขจากต่างประเทศ ทางฟาร์มจะเสียค่าใช้จ่ายนอกจากค่าพันธุ์สัตว์แล้วยังจะเสีย ค่าเครื่องบิน ค่าภาษี ค่าขนส่งรวมถึงค่านำเข้าด้วยรายจ่ายทางด้านนี้ทางฟาร์มต่างประเทศที่ขายสุนัขพ่อน้ำและแม่พันธุ์จะไม่รับผิดชอบ ดังนั้นทางฟาร์มที่สั่งซื้อจะต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหลายเหล่านี้ทั้งหมด

2.4 ค่ากรงไม้ ราคาค่ากรงไม้สำหรับสุนัขมีราคาค่อนข้างสูง แต่มีความทนทานสูงใช้ได้นาน ถึง 4-5 ปี ส่วนมากจะซ่อมแซมเพียงสวดที่ยึดเท่านั้น กรงไม้มีราคาประมาณ 4,000-5,000 บาท

2.5 ค่าแรงงาน สำหรับค่าแรงงานที่ใช้ในฟาร์มนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนแรกเป็นเงินเดือนของผู้จัดการฟาร์ม เดือนละ 8,000 บาท ส่วนที่สอง คือ ค่าแรงงานอื่น ๆ คือแรงงานที่ใช้สำหรับหน้าที่ต่างๆภายในฟาร์ม เดือนละ 3,000-4,000 บาทซึ่งรวมค่านักอาศัยและค่าอาหารกับทางฟาร์ม ค่าใช้จ่ายในส่วนของคนงานนี้ตกประมาณเดือนละ 40,000 บาท

2.6 ค่าครุฝึกสุนัข ทางฟาร์มนี้จะรับฝึกสุนัขด้วยและจะมีครุฝึกสุนัขทำหน้าที่ดูแลในส่วนนี้ ครุฝึกจะไปฝึกสุนัขให้ที่บ้านและคิดค่าฝึกเป็นรายชั่วโมง มีเงินเดือนสำหรับครุฝึกเป็นเงิน 3,000 บาท

2.7 ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ในฟาร์มนี้ไม่สามารถกำหนด เป็นตัวเลขที่แน่นอนได้ เพราะฟาร์มสุนัขแห่งนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับที่อยู่อาศัยของเจ้าของฟาร์ม จึงไม่สามารถที่จะแยก ได้อย่างชัดเจน แต่สามารถประมาณเป็นสัดส่วนได้ คือ ประมาณร้อยละ 50 ของทั้งหมด

3. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ อุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานของฟาร์ม มีดังต่อไปนี้

3.1 เครื่องบดเนื้อ เครื่องบดเนื้อนี้จะใช้สำหรับการบดเนื้อเพื่อนำไปผสม กับอาหารสำเร็จรูปที่เป็นเม็ดให้กับพ่อน้ำสุนัข

3.2 กรงสุนัข สำหรับเป็นที่อยู่ของสุนัขภายในฟาร์มจะมีหลายแบบและขนาดจะแตกต่างกัน เป็นตามขนาดของสุนัข กรงไม้จะแข็งแรงและมีความทนทานมาก เหมาะสำหรับสุนัขพันธุ์ใหญ่ ส่วนมากจะมีขนาดมาตรฐานคือ ยาวประมาณ 2 เมตร โดยทางฟาร์มจะซื้อมาจากสวนจตุจักร และกรงเหล็กจะใช้สำหรับสุนัขขนาดเล็กหรือลูกสุนัข ขนาดของกรงมีหลายขนาดให้เลือกได้ตามความต้องการ แต่ความทนทานนั้นกรงไม้มีความทนทานมากกว่า (ภาพที่ 35, 36)

3.3 ห้องอนุบาลสุนัข เป็นห้องสำหรับลูกสุนัขที่เพิ่งหย่านมจนถึงสุนัขอายุ 2 เดือน ห้องนี้จะต้องมีความสะอาด ปราศจากเชื้อโรค เพราะว่าการเกิดโรคในลูกสุนัขแรกเกิดมีความไวต่อการติดเชื้อได้ง่าย ภายในห้องติดแอร์และมีประตูกระจก มีฉนวนป้องกันการติดเชื้อ

3.4 ที่เป่าขนสุนัข แปร่งและอุปกรณ์ในการแปร่งขน อุปกรณ์ในการแปร่งขนสุนัข และเครื่องเป่าขนสุนัข จะใช้กับสุนัขที่มีขนยาวและฟู เช่น สุนัขพันธุ์เทอเรียร์ พันธุ์อิงลิช-คอกเกอร์ พันธุ์เซาว์ เซาว์ เป็นต้น เมื่อทำความสะอาดหรืออาบน้ำให้กับสุนัขแล้วจะต้องมีการเป่าขนสุนัขให้แห้งด้วยเครื่องเป่า เพราะถ้าทิ้งไว้ให้แห้งเองจะทำให้สุนัขนั้นเป็นโรคปอดบวมได้ และสุนัขที่มีขนยาวนั้นเมื่อเป่าขนแล้วจะต้องมีการแปร่งขนสุนัขด้วยเพื่อให้ขนนั้นฟู และไม่พันกัน (ภาพที่ 34)

3.5 น้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขน้ำยาฆ่าเชื้อ สำหรับน้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขอาจใช้เป็นแชมพูที่ใช้ทำความสะอาดสุนัขโดยเฉพาะ การเลือกใช้แชมพูนั้น จะต้องเลือกที่ไม่แรงจนเกินไป เพราะจะทำให้ระคายเคืองผิว - และการอาบน้ำสุนัขนั้นจะต้องมีการล้างคราบแชมพูออกให้หมด มิฉะนั้นจะทำให้เกิดการแพ้ ขนร่วงเป็นโรคผิวหนังได้ ส่วนน้ำยาฆ่าเชื้อนั้นใช้สำหรับป้องกันการติดเชื้อของสุนัข โดยอาจผสมน้ำและอาบให้แก่สุนัขเพื่อฆ่าเชื้อเช่น โรคผิวหนัง เป็นต้น

3.6 น้ำยาล้างพื้น เป็นน้ำยาที่ใช้สำหรับทำความสะอาดบริเวณฟาร์มเพื่อป้องกันการเกิดโรคต่าง ๆ เพราะสุนัขจะติดเชื้อโรคได้ง่ายมากดังนั้นในบริเวณฟาร์มจะต้องสะอาดปราศจากเชื้อโรค ทำได้โดยผสมน้ำยากับน้ำและทำความสะอาดพื้น และบริเวณรอบ ๆ กรงสุนัข รวมไปถึงกรงที่ใช้เลี้ยงสุนัขด้วย

3.7 วัคซีน มีการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดกับสุนัขคือ วัคซีนบ้าโรคไขหวัด ล้ำไส้อักเสบ โดยทางฟาร์มจะเป็นผู้สั่งซื้อวัคซีนเหล่านี้จากบริษัท การให้วัคซีนจะให้วัคซีนกับลูกสุนัขอายุ 50 วัน เพื่อป้องกันล้ำไส้อักเสบอย่างละ 2 เข็ม ป้องกันไขหวัดอย่างละ 1 เข็ม (แต่หลังจากฉีดครั้งแรก 3 อาทิตย์) ป้องกันพิษสุนัขบ้า 1 เข็มต่อไปก็ฉีดปีละครั้ง 3 เข็ม วัคซีนที่ฉีดเข็มต่อไปได้ ขอให้มีตัวยาที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการต้องดูด้วยว่ามีความเหมาะสม

หรือไม่ เพราะสุนัขบางตัวอาจแพ้ยาบางยี่ห้อ

3.8 ยารักษาโรค สำหรับยารักษาโรคของสุนัขนั้น ถ้าสุนัขมีอาการป่วยไม่รุนแรง ก็จะใช้ยาคนในการรักษา เช่น ถ้าสุนัขป่วยเป็นโรคตาแดงก็สามารถใช้ยาหยอดตาคนหยอดให้กับสุนัขได้ แต่ถ้าหากสุนัขไม่สบายมาก จะนำสุนัขไปพบสัตวแพทย์ที่ประจำตรงสุขุมวิท 77

4. การจัดการหรือดำเนินงานภายในฟาร์ม การดำเนินงานของปัทมาฟาร์ม มีหลายด้าน หลักการที่ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ มีหลายอย่างด้วยกัน ฟาร์มนี้จะเพาะพันธุ์ลูกสุนัขชายเท่านั้น จะไม่ขายสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ ลูกสุนัขจะเกิดจากการนำแม่พันธุ์จากฟาร์มที่คลองสวนมาผสมพันธุ์ที่ฟาร์มเมื่อคลอดลูกสุนัขและให้นมลูกจนกระทั่งลูกสุนัขหย่านมแล้ว จึงนำแม่พันธุ์กลับไปไว้ที่ฟาร์มใหญ่

อาหารและน้ำดื่ม อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุนัขนี้ ทางฟาร์มจะสั่งซื้อจากบริษัทประจำ คือ สั่งอาหารจากบริษัทซีพีเจริญโภคภัณฑ์และบริษัทไทยเวทฟีดส์ เป็นพวกอาหารสุนัขแบบสำเร็จรูป ส่วนน้ำสำหรับสุนัขจะมีการให้พร้อมกับอาหารและมีการเปลี่ยนน้ำให้ทุกวันการให้อาหารของพ่อพันธุ์สุนัขทั่วไปและลูกสุนัขจะไม่เหมือนกัน ต่างกันไปดังนี้ คือ พ่อพันธุ์ จะให้อาหารสำเร็จรูปเป็นเม็ดและเนือบด จะให้อาหารเพียง 1 มื้อ/วันในช่วงเวลาเย็นอาจจะมีอาหารเสริมบ้างโดยให้กระดูกเพื่อเพิ่มแคลเซียมสุนัขทั่วไปจะให้อาหารสำเร็จรูปที่เป็นเม็ดผสมกับน้ำและจะให้อาหาร 3 มื้อ/วัน คือ ช่วงเช้า กลางวัน และเย็น ลูกสุนัขจะให้อาหารสำเร็จรูปที่เป็นเม็ดผสมกับน้ำชุปไก่จะไม่ให้นมเพราะจะทำให้ เกิดอาการท้องเสียได้และไม่ควรให้อาหารนวกกระดูกเพราะอาจจะทำให้ไปทิ่มแทงลำไส้ได้

นอกจากนี้ทางฟาร์มยังรับผสมพันธุ์สุนัขด้วย โดยที่ลูกค้าอาจจะนำแม่พันธุ์มาผสมเองได้ แต่แม่พันธุ์ที่จะนำมาทำการผสมพันธุ์นี้ จะต้องมีความสมบูรณ์ดีดังต่อไปนี้ คือ ถ้าแม่พันธุ์สุนัขเป็นสุนัขพันธุ์ใหญ่จะต้องมีอายุประมาณ 16-18 เดือน จึงจะสามารถทำการผสมพันธุ์ได้ ถ้าแม่พันธุ์สุนัขเป็นสุนัขพันธุ์เล็ก จะต้องมีความอายุประมาณ 1 ปี จึงจะทำการผสมพันธุ์ได้

อัตราค่าผสมพันธุ์ก็จะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของพันธุ์สุนัข ดังนี้

สุนัขพันธุ์เขาวัว เขาวัว 5,000 บาท/ครั้ง

สุนัขพันธุ์เซนต์ เบอร์นาร์ด 5,000 บาท/ครั้ง
 สุนัขพันธุ์อัลเซเชียน 3,000 บาท/ครั้ง
 สุนัขพันธุ์อิงลิช ค็อกเกอร์ 3,000 บาท/ครั้ง
 สุนัขพันธุ์บีลเชก ฮาวนด์ 5,000 บาท/ครั้ง
 สุนัขพันธุ์เกรทเดน 5,000 บาท/ครั้ง
 สุนัขพันธุ์มินเจอร์ ฟินเชอร์ 2,000 บาท/ครั้ง

ฟาร์มจะมีรายได้จากการนำสุนัขที่เลี้ยงในฟาร์มไปถ่ายมิวสิควิดีโอ ถ่ายโฆษณา โดยสุนัขเหล่านี้จะมีค่าตัวประมาณตัวละ 2,000-5,000 บาท/วันโดยมีข้อแม้ว่าทางกองถ่ายจะต้องนำรถมารับสุนัขและผู้ดูแลสุนัขและเมื่อถ่ายทำเสร็จแล้ว จะต้องนำสุนัขมาส่งที่ฟาร์มด้วย

4.1 การผสมพันธุ์สุนัข การผสมพันธุ์สุนัขหรือการเพาะลูกสุนัขนี้ จะกระทำได้ตลอดเวลาที่ตัวเมียมีความพร้อมที่จะผสมพันธุ์ นั่นคือ หลังจากที่แม่พันธุ์มีการแสดงอาการเป็นสัดประมาณ 9-10 วัน เมื่อแม่พันธุ์สุนัขมีความพร้อมที่จะผสมพันธุ์แล้วจะนำแม่พันธุ์มาจากฟาร์มที่สาขาคลองสวน ซึ่งจะต้องเป็นสุนัขพันธุ์เดียวกันกับพ่อพันธุ์ที่จะทำการผสม ในฟาร์มนี้จะไม่ผสมข้ามพันธุ์สุนัข ยกเว้นแต่ว่าลูกค้านำแม่พันธุ์สุนัขมาเอง และเมื่อผสมติดแล้ว แม่พันธุ์ตั้งท้อง ก็จะทำการแยกไปอยู่ที่ในเล้าใน ซึ่งจะมีคนดูแลอยู่ 2 คน จะมีการทำการจดบันทึกว่าพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ที่ทำการผสมพันธุ์คู่นี้ ลูกสุนัขที่ออกมาจะมีลักษณะอย่างไร สวยหรือไม่ มีความแข็งแรงหรือไม่ ถ้าลูกสุนัขออกมา มีลักษณะที่ดีแล้ว ในการผสมพันธุ์คราวต่อไปก็จะใช้พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์คู่นี้อีก แต่ถ้าลูกสุนัขออกมา มีลักษณะที่ไม่ดีก็จะทำ การเปลี่ยนคู่ผสมไปเรื่อย ๆ คนที่ทำคลอดนี้จะช่วยเหลือแม่สุนัขในการตัดรก เพื่อให้แม่สุนัขได้คลอดลูกสะดวก เมื่อคลอดลูกแล้ว จะให้ลูกสุนัขได้อยู่กับแม่ก่อนพอย่านมแล้วจึงค่อยแยกลูกสุนัขไปไว้ในห้องอนุบาลสุนัข และในช่วงที่แม่สุนัขให้นมลูกนี้ ผู้ที่ทำการดูแลจะต้องมีการจดบันทึกด้วยว่า ระหว่างที่ทำการเลี้ยงลูกนี้แม่สุนัขมีนิสัยอย่างไร มีน้ำนมเพียงพอที่จะเลี้ยงลูกหรือไม่ ถ้าหากว่าแม่สุนัขไม่มีน้ำนมให้ลูกจะต้องรีบแยกลูกสุนัขไปอยู่กับแม่ตัวอื่นก่อน ภายในเวลา 2-3 วัน แต่คนที่ดูแลจะต้องคอยทำการระวังไม่ให้แม่สุนัขนอนทับลูกตัวเอง

เมื่อลูกสุนัขเกิดมาแล้วจะต้องมีการทำสัญลักษณ์ไว้ที่หู โดยมีการสักและแต้มสีที่หู เพื่อให้รู้ได้ว่าสุนัขตัวนี้ มาจากพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ตัวไหน เพื่อป้องกันการผสมพันธุ์กลับไปหาพ่อ-แม่พันธุ์

เดิม เพราะถ้าผสมกันระหว่างพ่อกับลูก หรือว่าแม่กับลูกแล้ว จะทำให้ลูกสุนัขที่เกิดมามีลักษณะ ต้อยทางพันธุกรรมเด่นชัด

4.2 การฝึกสุนัข ฟาร์มนี้จะมีครูฝึกสอนสุนัขโดยเฉพาะ จะแยกหน้าที่กับคนงานที่ เลี้ยงสุนัข อัตราเงินเดือนครูฝึกสุนัขประมาณเดือนละ 3,000-4,000 บาท ครูฝึกได้รายได้พิเศษ จากการรับฝึกสุนัขภายนอกสถานที่ เช่น ไปฝึกลูกสุนัข 5 ตัว เวลา 1 ชั่วโมง ราคา 500 บาท โดยทั่วไปแล้วจะฝึกประมาณวันละ 1 ชั่วโมงเพราะถ้าฝึกนานไปสุนัขจะไม่รับรู้ ครูฝึกสุนัขจะไปฝึก สุนัขให้ถึงบ้านลูกค้า ซึ่งการฝึกที่บ้านนี้มีประโยชน์คือเจ้าของสุนัขจะได้ทราบการพัฒนากการของสุนัข ว่าตอนนี้สามารถเรียนรู้ไปได้ขนาดไหนและทราบถึงวิธีการฝึกหัด การฝึกสุนัขนั้น จะทำการฝึกให้ สุนัขรู้จักนั่ง หมอบ คลานและสวัสดี มีการฝึกให้คาบของ เช่น คาบหนังสือพิมพ์มาให้เจ้าของได้ ฝึกให้สุนัขเชื่องคำสั่ง ในการฝึกนี้ไม่จำเป็นจะต้องใช้เนื้อที่มาก เช่น ปัทมาฟาร์มจะใช้เนื้อที่ทาง ด้านหน้าของฟาร์มเพียงเล็กน้อยในการฝึก ถ้าจะฝึกสุนัขให้เฝ้าบ้านหรือกัดคน จะต้องเริ่มฝึกตั้งแต่ สุนัขมีอายุ 8-9 เดือน ซึ่งช่วงนี้จะเป็นระยะที่สุนัขรับรู้ได้เร็วที่สุด

4.3 การดูแลและทำความสะอาดสุนัข สำหรับลูกสุนัขที่พึ่งหย่านนมแม่สุนัข ถึงอายุ 2 เดือนจะต้องจัดให้อยู่ในห้องอนุบาลสุนัขซึ่งเป็นห้องปรับอากาศ ลูกสุนัขในวัยนี้ก็สามารถทำการ ขยายได้ แต่เวลาลูกค้ามาคูจะต้องให้ผู้ชายไปนำมาให้ดู ซึ่งทางฟาร์มจะไม่ให้ลูกค้าเข้าไปดูเอง เพราะวาลูกสุนัขในวัยนี้เป็นวัยที่มีการติดเชื้อมีได้ง่ายที่สุด ดังนั้น ทางฟาร์มจึงต้องคอยระมัดระวัง เกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ การทำความสะอาดสุนัขจะไม่นิยมอาบน้ำสุนัขให้บ่อยจนเกินไป เพราะ สุนัขบางตัวจะแพ้ น้ำยาอาบน้ำ เมื่ออาบบ่อย ๆ คราบน้ำยาก็เกิดการสะสมทำให้สุนัขนั้นเป็นโรค ผิวหนังได้ สำหรับลูกสุนัขตัวเล็ก ๆ นี้จะอาบน้ำให้เดือนละ 1 ครั้ง เวลาอาบน้ำสุนัขจะต้องใช้ สำลือคุดหู เพื่อป้องกันน้ำเข้าหู ดังนั้นเพื่อป้องกันการเกิดโรคดังกล่าวจึงนิยมใช้วิธีเช็ดตัวสุนัขแทน การอาบน้ำ โดยใช้ผ้าผสมน้ำยาเตทอล (เพื่อฆ่าเชื้อโรค) เช็ดตัวให้กับสุนัข และหมั่นแปรงขนสุนัข ทุกวัน สำหรับสุนัขขนเกรียนจะต้องเช็ดตัวทุกวัน ส่วนสุนัขที่ขนยาวต้องแปรงขนทุกวัน การดูแลสุนัข ให้มีสุขภาพที่ดีนั้น นอกจากการให้อาหารแก่สุนัขครบถ้วนแล้ว การฝึกสุนัขให้มีการออกกำลังกายจะ ทำให้สุนัขนั้นมีความแข็งแรงและปราดเปรียวดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องนำสุนัขเดินออกกำลังกายด้วย ช่วงเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเวลาเย็น ๆ ซึ่งแดดไม่ร้อน

ถ้าสุนัขเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดการไม่สบายขึ้น ถ้าป่วยเป็นโรคธรรมดาทั่ว ๆ ไป

เช่น โรคหวัด ท้องเสีย ก็จะทำการรักษาตนเองโดยซื้อยามารักษา ส่วนมากยาที่ใช้ในการรักษาโรคของสุนัข จะใช้ยาของคนรักษาได้ แต่ถ้าสุนัขนั้นมีอาการป่วยหนักก็จะนำไปรักษากับสัตวแพทย์ ซึ่งทางฟาร์มนี้จะมีคลินิกสัตวแพทย์ที่ทำการรักษาสุนัขเป็นเจ้าประจำอยู่ สุนัขที่ไม่สบายจะสังเกตได้จาก สุนัขนั้นมีอาการเชื่องซึม ไม่กินข้าวหรือมีอาการหอบบริเวณจมูกจะแห้ง ถ้าสุนัขปรากฏอาการเหล่านี้แสดงว่า สุนัขนั้นมีอาการไม่สบาย จะต้องแยกสุนัขที่ไม่สบายไว้ต่างหาก เพราะอาจมีการติดเชื้อง่ายซึ่งการประกอบการเป็นฟาร์มนี้จะต้องไม่มีการติดเชื่อดีเด็ดขาด สำหรับแม่สุนัขที่กำลังท้องนั้น จะจัดให้อยู่ในกรงเลี้ยงที่ไม่กว้างนักเพราะจะได้ป้องกันการแท้งลูกแต่เมื่อแม่สุนัขอยู่ในช่วงใกล้คลอด จะทำการย้ายไปไว้ในที่ที่มีขนาดกว้าง ๆ เพื่อสะดวกในการคลอดลูก ในบริเวณฟาร์มที่ใช้เลี้ยงสุนัขนั้นต้องมีการทำความสะอาดอยู่เสมอ เพื่อป้องกันเชื้อโรค เพราะสุนัขจะติดเชื้อง่าย เมื่อสุนัขตัวหนึ่งเป็นโรคก็จะติดต่อกับตัวอื่นได้เร็ว สำหรับการทำความสะอาดกรงที่ใช้เลี้ยงสุนัขนั้นจะย้ายสุนัขออกมาก่อนแล้วจึงฉีดน้ำผสม น้ำยาฆ่าเชื้อ ส่วนในบริเวณพื้นจะนำน้ำยาราด แล้วใช้แปรงขัดพื้นทำการขัดแล้วจึงล้างออกด้วยน้ำ การทำความสะอาดทำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

4.4 การจดบันทึก ฟาร์มจะต้องทำการจดบันทึกเพื่อดูอุปนิสัยของแม่สุนัขในช่วงคลอดลูกว่าจะมีการดูแลลูกของตนเองได้ดีเพียงไร และมีน้ำนมเพียงพอหรือไม่ ถ้าแม่สุนัขมีน้ำนมให้ลูกไม่เพียงพอ ผู้ดูแลอาจจะต้องให้นมชงแก่ลูกสุนัขแทนนมจากแม่

4.5 การประชาสัมพันธ์ ในการประชาสัมพันธ์ฟาร์มให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ของบุคคลภายนอกนั้นทำได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น ทำการโฆษณาตามหนังสือหรือนิตยสารสัตว์เลี้ยงทั่วไป ทำการลงโฆษณาในหนังสือ YELLOW PAGES ขายสุนัขตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ นำสุนัขไปโชว์และขายภายในงาน โดยจะโชว์ในช่วงที่ห้างสรรพสินค้าเหล่านั้นมีรายการพิเศษเช่น มีการลดราคาสินค้าครั้งยิ่งใหญ่ประจำปี แล้วทางห้างติดต่อมาให้ทางฟาร์มไปออกร้านทางฟาร์มก็จะไปโดยจะหักเป็นเปอร์เซ็นต์ให้กับทางห้างโดยคิดหักเปอร์เซ็นต์จากยอดขายทั้งหมด หรือการส่งสุนัขเข้าประกวด ทางฟาร์มเคยส่งสุนัขเข้าประกวด แต่ในปัจจุบันไม่ส่ง เพราะต้องการให้สุนัขของลูกค้าได้รับรางวัลบ้าง ในบางครั้งทางปัทมาฟาร์มก็จัดประกวดขึ้นเอง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ฟาร์มให้เป็นที่รู้จักทั่วไป แต่การจัดประกวดนี้มีขั้นตอนมากมายจึงไม่ค่อยได้จัด ในอดีตเคยนำสุนัขจากฟาร์มนี้ไปขายที่สวนจตุจักรในวันเสาร์ อาทิตย์ แต่ในปัจจุบันเลิกขายแล้วเนื่องจากสุนัขติดเชื้อง่ายจากผู้ซื้อที่จับสุนัขที่อื่นมา ทำให้ติดกับสุนัขที่ทางฟาร์มเลี้ยงการติดเชื่อนี้จะไม่แสดงอาการทันที แต่เมื่อเวลาผ่านไปแล้ว สุนัขเกิดไม่สบายจะทำให้เสียหายทั้งฟาร์ม

ในบางครั้งมีการว่าจ้างสุนัขของฟาร์มในการถ่ายโฆษณา โดยทางบริษัทโฆษณาจะมาติดต่อทางฟาร์มโดยทางบริษัทจะบอกรายละเอียด คุณสมบัติของสุนัขที่เขาต้องการและทางฟาร์มก็จะทำการคัดเลือกสุนัขที่มีความเหมาะสม มีคุณสมบัติตรงกับที่ทางบริษัทบอก เมื่อนำสุนัขออกไปถ่ายโฆษณา ทางบริษัทจะต้องมีรถมารับ-ส่งสุนัข ส่วนทางฟาร์มก็จะมีครุภัณฑ์ไปคอยควบคุมการแสดงของสุนัข ค่าบริการสำหรับการถ่ายโฆษณานี้จะแตกต่างกันไปตามชนิดของสุนัข โดยค่าบริการสำหรับการถ่ายหนึ่ง ถ่ายโฆษณาของสุนัขจะคิดราคาเช่นเดียวกับค่าบริการ ผลผลิตของสุนัขจะขึ้นกับพันธุ์ของสุนัข โดยสุนัขพันธุ์เซาว์ เซาว์ เซนต์-เบอร์นาร์ด เกรทเดน มีค่าตัววันละประมาณ 5,000 บาท ส่วนสุนัขพันธุ์อัลเซเชียน อิงลิช-ค็อกเกอร์จะมีค่าตัววันละ 3,000 บาท และพันธุ์มินเจอร์พินเชอร์ มีค่าตัววันละ 2,000 บาท

ราคา การชำระเงิน ความนิยมของลูกค้า ลักษณะของลูกค้า ราคาของสุนัขในฟาร์ม นี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะ และสายพันธุ์ โดยทั่วไปแล้วราคาของสุนัขในฟาร์ม จะอยู่ในช่วง 10,000 ถึง 40,000 บาท ยกเว้นสุนัขพันธุ์ปักกิ่ง จะมีราคา 60,000 ถึง 70,000 บาทราคาของสุนัขเพศผู้และเพศเมียจะมีราคาเท่า ๆ กัน เพศเมียอาจจะมีความแพงกว่าสุนัขตัวผู้เล็กน้อย เพราะตัวเมียสามารถคลอดลูกสุนัขได้อีก สำหรับการชำระเงิน ทางฟาร์มจะรับการชำระเงินจากลูกค้าด้วย เงินสด เช็ค บัตรเครดิตหรืออาจผ่อนการชำระเงินเป็นงวดด้วยเช็คหรือทางฟาร์มอาจไปเก็บค่าสุนัขจากลูกค้าถึงที่บ้าน ลูกค้านิยมซื้อสุนัขพันธุ์เซาว์ เซาว์ มากที่สุดมีทั้งลูกค้าเก่าที่เคยซื้อสุนัขไปแล้วมีความตั้งใจแล้วกลับมาซื้ออีก และลูกค้าที่มาซื้อทั่วไป ลูกค้าที่เป็นตำรวจก็มาซื้อสุนัขพันธุ์อัลเซเชียนไปฝึกหัดเป็นสุนัขตำรวจ จำนวนสุนัขที่ขายได้ในแต่ละเดือนจะขายสุนัขได้ไม่เท่ากัน แต่โดยเฉลี่ยแล้วต่อ 1 เดือนจะขายได้ประมาณ 100 ถึง 200 ตัว ในช่วงฤดูหนาวจะขายสุนัขได้ดีที่สุด ส่วนในฤดูฝนจะขายไม่ดีจะขายได้ประมาณเดือนละ 20-30 ตัว อาจเนื่องจากการจราจรไม่สะดวกเพราะว่าทางฟาร์มได้ตั้งอยู่ในซอยสุขุมวิท 71 ซึ่งมีการจราจรที่ติดขัด และช่วงหน้าฝนการเดินทางไม่สะดวกลูกค้าจึงไม่นิยมมาเลือกซื้อสุนัขในช่วงหน้าฝนนี้ และในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์จะขายดีกว่าในวันธรรมดา การขายสุนัขทางฟาร์มไม่สามารถจะคิดกำไรเป็นเปอร์เซ็นต์ได้เพราะการขายสุนัขในแต่ละตัว จะขายในราคาที่แตกต่างกันลูกค้าจะมีโอกาสที่จะต่อรองราคาสุนัขกับทางผู้ขายได้ ผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจที่จะขายสุนัขก็คือเจ้าของฟาร์มและผู้จัดการฟาร์มแต่ถ้าเจ้าของไม่อยู่การตัดสินใจก็จะขึ้นอยู่กับผู้จัดการฟาร์ม

บริการที่ทางฟาร์มมีให้ เมื่อลูกค้าซื้อสุนัขจากทางฟาร์มไปก็จะได้รับการบริการ คือ ทางฟาร์มจะมีการส่งถึงที่อยู่และเมื่อสุนัขที่ซื้อไปเกิดไม่สบาย ก็จะมีบริการรักษาสุนัขฟรีตลอดชีวิต เมื่อซื้อสุนัขจากทางฟาร์มจะมีของแถมเช่น มีกรงสำหรับใส่สุนัข ที่ลือคหวางสำหรับจูง (ภาพที่ 28) ห่วงคล้องคอ (ภาพที่ 29,30) ที่ใส่อาหาร (ภาพที่ 31) มีสูตรอาหารให้และคู่มือการดูแลสุนัขให้

คอก C.T.K

เจ้าของคอกคือ คุณถาวร วิโรจน์แสงประทีป ได้ก่อตั้งคอกสุนัขโดยใช้เงินทุนส่วนตัว ไม่มีหุ้นส่วน ประวัติของคอกเริ่มต้นด้วยความสนใจและรักสุนัขจึงได้เข้ามาศึกษาตลาดการค้าสุนัข ก่อนที่จะลงมือทำ คอก C.T.K ได้ก่อตั้งมาประมาณ 6 ปีมาแล้ว สถานที่ตั้งของคอกนี้อยู่ที่สุทธิสาร ซึ่งมี พื้นที่จำนวน 300 ตารางวา นอกจากนี้ยังเปิดร้านอีก 2 สาขา คือ หลังตึก อ.ต.ก. และที่ ตลาดจตุจักร สาขาทั้งสองมีไว้เพื่อติดต่อขายสุนัข สาขาที่หลังตึก อ.ต.ก. จะเปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 9.00 น. สำหรับการผสมพันธุ์สุนัขจะทำที่คอกเท่านั้น ภายในคอกและร้านค้ามีสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ประมาณ 30 ตัว ซึ่งมีพันธุ์ต่าง ๆ ภายในคอกดังนี้

พันธุ์ดัลเมเซียน (Dalmatian)

พันธุ์เยอรมันเช็พเพอด หรืออัลเซเชียน (German Shepherd)

พันธุ์บ็อกเซอร์ (Boxer)

พันธุ์ปักกิ่ง (Pekingese)

พันธุ์ชิวาวา (Chihuahua)

พันธุ์โดเบอร์แมน (Doberman)

พันธุ์ร็อตไวเลอร์ (Rottweiler)

พันธุ์เซาว์ เซาว์ (Chow Chow)

พันธุ์ยอร์กเชียร์ เทอเรีย (Yorkshire Terrier)

พันธุ์มินิเจอร์พินเชอร์ (Minerger Pinscher)

พันธุ์คอลลี (Collie)

พันธุ์พุดเดิล (Poodle)

สำหรับคอกนี้เจ้าของคอกได้เลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยหลังอานขนสีแดง 1 ตัว (ภาพที่ 26) เพื่อต้องการขยายและพัฒนานักสุนัขในอนาคต เนื่องจากเป็นคนอนุรักษ์สุนัขไทยและคิดว่าตลาดในต่างประเทศจะมีความต้องการสูงในอนาคต สุนัขที่เลี้ยงเป็นสุนัขเพศเมีย ส่วนสุนัขพันธุ์บางแก้วมีเลี้ยงกันในจังหวัดพิษณุโลกแล้ว (ภาพที่ 27)

เครื่องมือในการบริหารภายในคอก เครื่องมือที่ใช้ภายในคอกแบ่งเป็น 4 ปัจจัยคือ บุคลากร เงินทุน อุปกรณ์และการจัดการ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. บุคลากรในคอก ได้แก่ คนงานหรือแรงงานที่ใช้ในคอกซึ่งภายในคอกนี้เจ้าของจะเป็นผู้ดูแลทั้งหมด เนื่องจากเป็นคอกเล็ก และเจ้าของไม่กล้าเสี่ยงกับคนงานที่จะต้องรับผิดชอบในสินค้าที่มีชีวิต ซึ่งเจ้าของคอกเคยมีคนงานแต่คนงานดังกล่าวทำงานได้ไม่นานก็ออกจากงานอาจเนื่องจากสาเหตุที่คนงานเหล่านั้นไม่ชอบสุนัข ดังนั้นงานทุกอย่างจึงทำเฉพาะเจ้าของและภรรยา หน้าที่ต่าง ๆ ที่เจ้าของคอกปฏิบัติมีดังนี้

1.1 ดูแลเกี่ยวกับลูกสุนัขทั้งหมด ทำความสะอาดกรง ที่อยู่ ให้อาหาร อาบน้ำ ทำความสะอาดสุนัขหรือคอยดูแลเมื่อลูกสุนัขเจ็บป่วย

1.2 ดูแลเกี่ยวกับสุนัขพันธุ์ ดัลเมเชียน ทั้งหมด ที่คอกนี้สุนัขพันธุ์ ดัลเมเชียน เป็นสุนัขที่สร้างชื่อเสียงและเป็นแชมป์ของประเทศไทยมานาน ดังนั้นทางคอกจึงได้มีการเพาะสุนัขพันธุ์นี้ เป็นจำนวนมาก

1.3 ดูแลสำหรับทำคลอดสุนัข เช่น ตัดสายสะดือ ทำความสะอาดสุนัข เป็นต้น

1.4 ดูแลสุนัขพันธุ์แม่พันธุ์ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการให้อาหารหรือการผสมพันธุ์ตลอดจนการรักษาพยาบาลเมื่อสุนัขเจ็บป่วย

2. เงินทุน หรือค่าใช้จ่ายภายในคอก สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 ค่าอาหาร สำหรับการสั่งซื้ออาหารจะมีความไม่แน่นอน อาหารจะรวมถึงค่าอาหารสำเร็จรูปอัดเม็ด ค่าอาหารเสริม อาหารจะซื้อจากตลาด เช่น กระดุกไก่ เนื้อต่าง ๆ สำหรับอาหารอัดเม็ดที่ใช้สำหรับให้ลูกสุนัขและสุนัขกินจะสั่งซื้อจากซีพี เครือเจริญโภคภัณฑ์ ซึ่งทางเจ้าของฟาร์มไม่ได้จับบันทึกค่าใช้จ่ายแต่ได้ประมาณว่าค่าอาหารประมาณ 30,000 บาทต่อเดือน

2.2 ค่าขนส่ง จะเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เมื่อสั่งซื้อพ่อพันธุ์สุนัข-แม่พันธุ์สุนัขจากต่างประเทศ ทางคอกจะเสียค่าใช้จ่ายนอกจากค่าน้ำหนักตัวแล้วยังจะเสีย ค่าเครื่องบิน ค่าภาษี

ค่าขนส่งรวมถึงค่านำเข้าด้วยรายจ่ายทางด้านนี้ทางฟาร์มต่างประเทศที่ขายสุนัขพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ จะไม่รับผิดชอบ ดังนั้นทางคอกที่สั่งซื้อจะต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหลายเหล่านี้ทั้งหมด การสั่งซื้อจะติดต่อโดยแฟกซ์ บางครั้งจำเป็นต้องไปซื้อด้วยตนเอง เพราะต้องการดูลักษณะพันธุ์

2.3 ค่ากรงเหล็ก ราคาค่ากรงสำหรับสุนัขมีราคาไม่สูงแต่มีความทนทานสูงใช้ได้ยาวนาน มีราคาประมาณ 500-1,000 บาท

2.4 ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ในคอกนี้ไม่สามารถกำหนด เป็นตัวเลขที่แน่นอนได้ เพราะคอกสุนัขแห่งนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับที่อยู่อาศัยของเจ้าของคอก ส่วนค่าใช้จ่ายในการตกแต่งและเปิดร้านเจ้าของได้ลงทุนสูงเพราะร้านค้าเป็นร้านปรับอากาศ เนื่องจากได้ป้องกันเชื้อโรคที่จะทำให้สุนัขป่วย ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ประมาณ 100,000 บาท

3. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ อุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานของคอก มีดังต่อไปนี้

3.1 กรงสุนัข สำหรับเป็นที่อยู่ของสุนัขภายในคอก จะมีหลายแบบและขนาดจะแตกต่างกันตามขนาดของสุนัข กรงนี้จะแข็งแรงและมีความทนทานมาก เหมาะสำหรับสุนัขพันธุ์เล็ก โดยทางคอกจะซื้อมาจากสวนจตุจักร

3.2 เครื่องเป่าขนสุนัข จะใช้กับสุนัขที่มีขนยาวและฟู เช่น สุนัขพันธุ์คอลลีและพันธุ์เซาว์ เซาว์ เป็นต้น

3.3 น้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขน้ำยาฆ่าเชื้อ น้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขอาจใช้เป็นแชมพูที่ใช้ทำความสะอาดสุนัขโดยเฉพาะ

3.4 วัคซีนและยารักษาโรค มีการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดกับสุนัขและยาสำหรับรักษาสุนัขเมื่อป่วย

4. การจัดการหรือดำเนินงานภายในคอก การดำเนินงานของคอก มีหลักการที่ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ มีหลายอย่างด้วยกัน คอกนี้จะเพาะพันธุ์ลูกสุนัขขายเท่านั้น จะไม่ขายสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ ลูกสุนัขจะเกิดจากการนำแม่พันธุ์จากคอกจะนำมาขายที่ตลาดจตุจักร

4.1 อาหารและน้ำดื่ม อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุนัขนี้ ทางคอกจะสั่งซื้ออาหารอัดเม็ดจากบริษัทซีพีเจริญโภคภัณฑ์เป็นพวกอาหารสุนัขแบบสำเร็จรูป ส่วนเนื้อจะซื้อจากตลาดทั่วไป ส่วนน้ำสำหรับสุนัขจะมีการให้พร้อมกับอาหารและมีการเปลี่ยนน้ำให้ทุกวัน

4.2 คอกนี้รับผสมพันธุ์สุนัขด้วย โดยที่ลูกค้าอาจจะนำแม่พันธุ์มาผสมเองได้ แต่

แม้พันธุ์ที่จะนำมาทำการผสมพันธุ์นี้ อัตราค่าผสมพันธุ์ก็จะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของพันธุ์สุนัข ซึ่งเจ้าของคอกจะคิดราคาไม่เท่ากัน แล้วแต่ดีกรีของสุนัขจะมีราคาตั้งแต่ 5,000-8,000 บาท การผสมพันธุ์สุนัขหรือการเพาะลูกสุนัขนี้ทางเจ้าของคอกจะดูสุนัขให้เหมาะสมกัน เพราะเจ้าของคอกมีความตั้งใจในการพัฒนาสายพันธุ์สุนัขมากกว่าต้องการเงิน ดังนั้นหากมีลูกค้าต้องการให้สุนัขผสมพันธุ์กับแชมป์แต่สุนัขของลูกคามีลักษณะที่ไม่ดีจะทำให้สายพันธุ์สุนัขแย่งลง เจ้าของคอกจะแนะนำลูกค้าให้เปลี่ยนใจเพราะลูกสุนัขออกมาจะไม่สวย และจะแนะนำสุนัขที่เหมาะสมให้แทน

4.3 การดูแลและทำความสะอาดสุนัขสำหรับคอกนี้จะเน้นความสะอาดเป็นหลัก เพราะสุนัขที่ขายในร้านจะอยู่ในห้องแอร์ตลอด ดังนั้นถ้ามีกลิ่นเหม็นจะทำให้ลูกค้าไม่อยากเข้าร้าน ส่วนที่คอกก็เช่นกัน เจ้าของจะรักษาความสะอาดมาก และเนื่องจากเป็นคอกที่ไม่ใหญ่มากนัก จึงทำให้ดูแลได้ง่ายการทำความสะอาดลูกสุนัขจะใช้การเช็ดตัวไม่มีการอาบน้ำเพราะสุนัขจะไม่สบาย

4.4 หากสุนัขเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดไม่สบายขึ้นเจ้าของจะทำการรักษาเอง โดยซื้อยามารักษา การรักษาสุนัขของลูกค้ำ ถ้าให้ยา 1 วันแล้วยังไม่หายจะส่งสัตวแพทย์ เพราะหมอจะแก้ไขได้ทันทางคอกไม่มีสัตวแพทย์รักษาสุนัขประจำอยู่ หากสุนัขมีอาการผิดปกติโดยเจ้าของคอกไม่สามารถรักษาได้จะส่งสัตวแพทย์ การรักษาสุนัขของเจ้าของคอกจะใช้ประสบการณ์เป็นหลัก

4.5 การประชาสัมพันธ์ ในการประชาสัมพันธ์คอกให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ของบุคคลภายนอกนั้นทำได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น ทำการโฆษณาตามหนังสือหรือนิตยสารสัตว์เลี้ยงทั่วไป ทำการลงโฆษณาในหนังสือ "สุนัขและสัตว์เลี้ยง" ขายสุนัขตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ นำสุนัขไปโชว์และขายภายในงาน โดยจะโชว์ในช่วงที่ห้างสรรพสินค้าเหล่านั้นมีรายการพิเศษ

ราคา การชำระเงิน ความนิยมของลูกค้า ลักษณะของลูกค้า ราคาของสุนัขในคอก นี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะและสายพันธุ์ โดยทั่วไปแล้วราคาของสุนัขในคอก จะอยู่ในช่วงราคา 3,000 ถึง 50,000 บาท สำหรับการชำระเงินทางคอกจะรับการชำระเงินจากลูกค้าด้วยเงินสด เช็ค บัตรเครดิต ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าชาวต่างประเทศ เนื่องจากมีการบอกต่อ ๆ กันไปจึงทำให้ลูกค้าส่วนมากเป็นชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะเจ้าของจะเป็นคนที่พูดภาษาจีนได้ดีพูดอังกฤษได้บ้าง สำหรับประเทศจีนตลาดกำลังเริ่มต้นเท่านั้น ทางเจ้าของเห็นว่า เป็นโอกาสดีที่จะขายสุนัขที่มีคุณภาพ เพื่อชื่อเสียงในอนาคตต่อไป ในบางครั้งการค้าครั้งแรกจะต้องขาดทุนบ้างก็ยอมเพื่อให้ลูกค้าพอใจ

บริการที่ทางคอกมิให้ เมื่อลูกค้าซื้อสุนัขจากทางคอกไปก็จะได้รับการบริการ คือ ทางคอกจะมีการแนะนำการเลี้ยงให้ลูกค้า มีบริการแนะนำการรักษาสุนัขหรือแนะนำสัตวแพทย์ใกล้บ้านของลูกค้า การบริการลูกค้าค่อนข้างจะเป็นกันเอง ให้เบอร์โทรศัพท์มือถือกับลูกค้าเพื่อความสะดวกในการติดต่อของลูกค้า และยังมีบริการส่งสุนัขจากต่างประเทศเพื่อบริการลูกค้าที่ต้องการสุนัขจากต่างประเทศ

คอกแบ่งค์ ป้อม

เจ้าของคอกคือ คุณมานี วงศ์กิติเวชกุล ได้ก่อตั้งคอกสุนัขโดยใช้เงินทุนส่วนตัว และไม่มีหุ้นส่วนเช่นกัน ประวัติของคอกเริ่มต้นด้วยความสนใจและรักสุนัขจึงได้เข้ามาเปิดกิจการ คอกแบ่งค์ป้อมได้ก่อตั้งมาประมาณ 4 ปีมาแล้ว สถานที่ตั้งของคอกนี้อยู่ที่ซอยอ่อนนุช 53 ซึ่งย้ายมาจากสาธูประติษฐ์ และปัจจุบันคอกที่ซอยอ่อนนุชมีพื้นที่จำนวน 200 ตารางวา ภายในคอกและร้านค้ามีสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ประมาณ 30 ตัว ซึ่งมีพันธุ์ต่าง ๆ ภายในคอกดังนี้

พันธุ์ดัลเมเซียน (Dalmatian)

พันธุ์บ็อกเซอร์ (Boxer)

พันธุ์เซาว์ เซาว์ (Chow Chow)

พันธุ์ซีสู่ (Zih Tzu)

พันธุ์บูลด็อก (Buledog)

พันธุ์พอมเมอเรเนียน (Pommerranian)

พันธุ์พุดเดิ้ล (Poodle)

พันธุ์อเมริกัน ค็อกเกอร์ (American Cocker)

พันธุ์อิงลิช ค็อกเกอร์ (English Cocker)

สำหรับคอกนี้เจ้าของคอกได้เลี้ยงสุนัขพันธุ์ใหญ่เพียงตัวเดียวคือ ดัลเมเซียน เพราะไม่ต้องการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ใหญ่ เนื่องจากมีพื้นที่ในการเลี้ยงน้อย ดังนั้นสุนัขส่วนใหญ่ภายในคอกจึงเป็นสุนัขพันธุ์เล็ก

เครื่องมือในการบริหารภายในคอก เครื่องมือที่ใช้ภายในคอกแบ่งเป็น 4 ปัจจัยคือ

บุคลากร เงินทุน อุปกรณ์และการจัดการ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. บุคลากรในคอก ได้แก่ คนงานหรือแรงงานที่ใช้ในคอกซึ่งภายในคอกนี้เจ้าของจะเป็นผู้ดูแลทั้งหมด เนื่องจากเป็นคอกเล็กคนงานภายในคอกจึงมีไม่มากและปัจจุบันคนงานได้ออกจากงานไปแล้ว ดังนั้นงานทุกอย่างจึงทำเฉพาะเจ้าของ หน้าที่ต่าง ๆ ที่เจ้าของคอกปฏิบัติมีดังนี้

1.1 ดูแลเกี่ยวกับลูกสุนัขทั้งหมด ทำความสะอาดกรง ที่อยู่ ให้อาหาร อาบน้ำ ทำความสะอาดสุนัขหรือคอกดูแล เมื่อลูกสุนัขเจ็บป่วย ลูกสุนัขในคอกนี้ส่วนมากคือสุนัขพันธุ์บ็อกเซอร์ และสุนัขพันธุ์เชาว์ เชาว์ เพราะคอกนี้เห็นว่าสุนัขพันธุ์ดังกล่าว เป็นสุนัขที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

1.2 ดูแลเกี่ยวกับสุนัขพันธุ์ เชาว์ เชาว์ และบ็อกเซอร์ และพันธุ์อื่น ๆ ที่มีอยู่ในคอก การดูแลสามารถทำได้ง่าย เนื่องจากสุนัขภายในคอกเป็นสุนัขพันธุ์เล็ก

1.3 ดูแลสำหรับทำคลอดสุนัขเพศเมีย เช่น ตัดสายสะดือ ทำความสะอาดลูกสุนัข เป็นต้น การทำคลอดของสุนัขคอกนี้ไม่บ่อยนัก เนื่องจาก พื้นที่ในการเลี้ยงน้อยจึงทำให้ไม่มีที่เพียงพอที่จะให้ลูกสุนัขจำนวนมากเกิน นอกจากลูกสุนัขในคอกจะขายได้และมีต้องการผลิตสุนัขเพิ่ม จึงจะทำให้มีการผสมพันธุ์สุนัข

1.4 ดูแลสุนัขพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการให้อาหารหรือการผสมพันธุ์ตลอดจนการรักษาพยาบาลเมื่อสุนัขเจ็บป่วย

2. เงินทุน หรือค่าใช้จ่ายภายในคอก สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 ค่าอาหาร สำหรับการสั่งซื้ออาหารจะมีความไม่แน่นอน อาหารจะรวมถึงค่าอาหารสำเร็จรูปอัดเม็ด ค่าอาหารสำหรับลูกสุนัข เช่น โจ๊ก และอาหารสำหรับสุนัขพ่อพันธุ์และสุนัขแม่พันธุ์ คือ ไข่และนม สำหรับอาหารอัดเม็ดที่ใช้ให้สุนัขกินจะใช้อาหารยี่ห้อ โรเยลคาติล ซึ่งเจ้าของฟาร์มไม่ได้จัดบันทึก แต่ได้ประมาณว่าค่าอาหารประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน

2.2 ค่าขนส่ง จะเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เมื่อสั่งซื้อพ่อพันธุ์สุนัข-แม่พันธุ์สุนัขจากต่างประเทศ ทางคอกจะเสียค่าใช้จ่ายนอกจากค่าขนส่งแล้วยังจะเสีย ค่าเครื่องบิน ค่าภาษี ค่าขนส่งรวมถึงค่านำเข้าด้วยรายจ่ายทางด้านนี้ทางฟาร์มต่างประเทศที่ขายสุนัขพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์จะไม่รับผิดชอบ ดังนั้นทางคอกที่สั่งซื้อจะต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหลายเหล่านี้ทั้งหมด การสั่งซื้อจะติดต่อโดยแฟกซ์

2.3 ค่ากรงเหล็ก ราคาค่ากรงสำหรับสุนัขมีราคาไม่สูงแต่มีความทนทานสูง ใช้

ได้นาน มีราคาประมาณ 500-1,000 บาท

2.4 ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ในคอกนี้ไม่สามารถกำหนด เป็นตัวเลขที่แน่นอนได้ เพราะคอกสุนัขแห่งนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับที่อยู่อาศัยของเจ้าของคอก

3. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ อุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานของคอก มีดังต่อไปนี้

3.1 กรงสุนัข สำหรับเป็นที่อยู่ของสุนัขภายในคอก จะมีหลายแบบและขนาดจะแตกต่างกันตามขนาดของสุนัข กรงนี้จะแข็งแรงและมีความทนทานมาก เหมาะสำหรับสุนัขพันธุ์เล็ก โดยทางคอกจะซื้อมาจากสวนจตุจักร

3.2 เครื่องเป่าขนสุนัข จะใช้กับสุนัขที่มีขนยาวและฟู เช่น สุนัขพันธุ์ชิสุ และพันธุ์เซวี่ เซวี่ เป็นต้น

3.3 น้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขน้ำฆ่าเชื้อ น้ำยาที่ใช้อาบน้ำสุนัขอาจใช้เป็นแชมพูที่ใช้ทำความสะอาดสุนัขโดยเฉพาะ

3.4 วัคซีนและยารักษาโรค มีการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดกับสุนัขและยาสำหรับรักษาสุนัขเมื่อป่วย

4. การจัดการหรือดำเนินงานภายในคอก การดำเนินงานของคอก มีหลักการที่ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ มีหลายอย่างด้วยกัน คอกนี้จะเพาะพันธุ์ลูกสุนัขขายเท่านั้น จะไม่ขายสุนัขที่เป็นพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ ลูกสุนัขจะเกิดจากการนำแม่พันธุ์จากคอกจะไม่นำไปขายที่ได้ นอกจากที่คอกนี้เท่านั้น

4.1 อาหารและน้ำดื่ม อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุนัขนี้ทางคอกจะซื้ออาหารจากร้านค้าทั่วไป เช่น อาหารสุนัขแบบสำเร็จรูป ส่วนไข่ นม ไขมัน ซื้อจากตลาดทั่วไป ส่วนน้ำสำหรับสุนัขจะมีการให้พร้อมกับอาหารและมีการเปลี่ยนน้ำให้ทุกวัน

4.2 คอกนี้รับผสมพันธุ์สุนัขด้วย โดยที่ลูกค้าอาจจะนำแม่พันธุ์มาผสมเองได้และจะคิดราคาไม่เท่ากัน แล้วแต่ตัวกริชของสุนัขจะมีราคาตั้งแต่ 3,000-15,000 บาท การผสมพันธุ์สุนัขทางเจ้าของคอกจะให้บริการโดยไม่มีข้อจำกัดแต่อย่างใด

4.3 หากสุนัขเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดไม่สบายขึ้น เจ้าของจะทำการรักษาเองโดยซื้อยามารักษา และเนื่องจากคอกเคยตั้งอยู่ที่สาธุประดิษฐ์มาก่อนดังนั้นจึงมีสัตวแพทย์ประจำอยู่ที่สาธุประดิษฐ์ ไม่ใช่สัตวแพทย์ประจำคอกแต่เป็นคลินิกสัตวแพทย์ที่คอกประจำอยู่ ถ้าหากต้องการ

จะรักษาสุนัขที่ไม่สบายจะพาสุนัขไปหาที่คลินิกเดิม คือ ที่สาธิตประดิษฐ์

4.4 การประชาสัมพันธ์ ในการประชาสัมพันธ์คอกให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ของบุคคลภายนอกนั้นทำโดยวิธีเดียว คือ โฆษณาในวารสาร ชุมชนชาติและสัตว์เลี้ยง เท่านั้น

ราคา การชำระเงิน ความนิยมของลูกค้า ลักษณะของลูกค้า ราคาของสุนัขในคอก นี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะและสายพันธุ์ โดยทั่วไปแล้วราคาของสุนัขในคอก จะอยู่ในช่วงราคา 3,000 ถึง 50,000 บาท โดยเฉพาะบ็อกเซอร์จะมีราคาสูงสุดคือ 50,000 บาท สำหรับลักษณะพันธุ์ที่ดี ส่วนการชำระเงินทางคอกจะรับการชำระเงินจากลูกค้าด้วย เงินสด เช็คและบัตรเครดิต ลูกค้าจะเป็นลูกค้าทั้งตลาดบน กลางและล่าง อีกทั้งยังมีลูกค้าชาวต่างประเทศ เช่น เยอรมันและไต้หวัน เป็นต้น ลูกค้าชาวต่างประเทศจะนิยมซื้อสุนัขบุดีกจากคอกนี้

บริการที่ทางคอกมีให้ คอกนี้ไม่มีบริการพิเศษสำหรับลูกค้าแต่อย่างใด

ตอนที่ 2 ทศนคติของผู้บริโภค

ในตอนนี้จะนำเสนอผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริโภคที่ซื้อสุนัขพันธุ์แท้ในตลาดจตุจักร และเนื่องจากตลาดจตุจักรมีสุนัขมากมายหลายประเภททั้งพันธุ์ต่างประเทศแท้และพันธุ์ทาง รวมทั้งสุนัขพันธุ์ไทยชนเกรียน ดังนั้นในการศึกษาจะศึกษาเฉพาะพันธุ์แท้เท่านั้น พบว่า ผู้บริโภคที่ซื้อสุนัขพันธุ์ต่างประเภคนั้น จะเป็นผู้บริโภคที่ค่อนข้างมีฐานะสูง เพราะราคาสุนัขพันธุ์ต่างประเภคนั้นมีราคาแพง ตั้งแต่ 5,000-50,000 บาท ผู้บริโภคที่ต้องการสุนัขพันธุ์ต่างประเภคนั้น ต้องการสุนัขที่สวยงาม มีลักษณะดี มีคุณภาพ ผู้บริโภคเหล่านี้จัดอยู่ในกลุ่มบน ส่วนผู้บริโภคกลุ่มกลางและกลุ่มล่างจะซื้อสุนัขธรรมดา ซึ่งอาจจะซื้อสุนัขพันธุ์ต่างประเภคนั้นแต่ลักษณะไม่ดีไม่สวย หรืออาจจะซื้อสุนัขที่เป็นพันธุ์ทาง

การเลือกซื้อสุนัขของผู้บริโภคที่ต้องการสุนัขพันธุ์แท้นั้นยังสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ซื้อสุนัขพันธุ์ต่างประเภคนั้น และกลุ่มที่ซื้อสุนัขพันธุ์ไทยแท้ ซึ่งลักษณะของผู้บริโภคจะแตกต่างกันดังนี้

1. กลุ่มที่ซื้อสนัษพันธุ์ต่างประเทศ จะเป็นผู้บริโภคที่มีความทันสมัย ชอบสิ่งแปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร บุกติจะชอบแต่งตัวให้สนัษของตนให้หรูหรา รักสนัษเหมือนลูก
2. กลุ่มที่ซื้อสนัษพันธุ์ไทยแท้ จะเป็นพันธุ์ที่มีความอนุรักษ์นิยม นิยมของไทย ๆ มักจะเลี้ยงสนัษไว้เป็นเพื่อนหรือไว้ใช้งานในบ้าน เนื่องจากสนัษพันธุ์ไทยแท้เป็นสนัษที่รักเจ้าของมาก และจะตรัสกับผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าของ แม้แต่ทางคอกบางคอกไม่เลี้ยงสนัษพันธุ์ไทยแท้ไว้ขายก็เพราะนิสัยตรัสของสนัษ

ผู้บริโภคทั้งสองกลุ่ม จัดได้ว่าเป็นกลุ่มที่ทันสมัย ค่อนข้างมีฐานะ เพราะทั้งสนัษพันธุ์ต่างประเทศและสนัษพันธุ์ไทยแท้ มีราคาไม่ต่ำกว่า 5,000 บาท โดยเฉพาะสนัษพันธุ์ต่างประเทศ มีราคาสูงกว่าสนัษพันธุ์ไทยมาก ส่วนผู้ที่นิยมเลี้ยงสนัษพันธุ์ไทยหลังอาานจะต้องมีความพยายามในการค้นหาสนัษและเลี้ยงดูสนัษได้เป็นอย่างดี เพราะสนัษไทยที่มีลักษณะสายพันธุ์ที่แน่นอนยังไม่มีหรือหาได้ยาก ผู้ผลิตสนัษพันธุ์ไทยแท้ในกรุงเทพฯ ยังมีน้อยผู้บริโภคที่ต้องการเลี้ยงสนัษพันธุ์ไทยแท้ จะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการแสวงหา และสนัษไทยแท้ที่นิสัยตรัส จึงจำเป็นต้องมีการเลี้ยงดูอย่างดีมิให้สนัษไปทำร้ายผู้คนได้ ผู้บริโภคที่ต้องการสนัษพันธุ์แท้ จะไว้วางใจคอกและฟาร์มสนัษที่มีชื่อเสียงเพื่อเป็นหลักประกันความแน่นอนของสายพันธุ์และตักิริของสนัษ สำหรับชาวต่างประเทศ ถ้าต้องการสนัษพันธุ์ดีจะค้นหาจากสมาคมผู้นิยมเลี้ยงสนัษแห่งประเทศไทย ว่าที่ใดมีสนัษดี ๆ ไว้บริการ ซึ่งรายชื่อของผู้ผลิตสนัษจะมีรายชื่ออยู่ในสมาคมได้ จะต้องได้รับรางวัลจากการแข่งขันประกวดสนัษไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง จึงจะมีชื่ออยู่ในสมาคมว่าสนัษที่คอกนั้นมีพันธุ์ดีที่ได้มาตรฐาน ทำให้ชาวต่างประเทศไว้วางใจ ติดต่อซื้อสนัษจากคอกหรือฟาร์มที่มีสนัษพันธุ์ที่ต้องการ

การจัดร้านมีส่วนให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ เกิดทัศนคติว่าสนัษมีตักิริหรือไม่ เพราะคอกต่าง ๆ ที่นำสนัษมาขายในตลาดจตุจักรส่วนใหญ่ สนัษจะไม่มีคุณภาพ สำหรับคอกที่มีสนัษดี ๆ มีคุณภาพ ไม่นิยมเปิดร้านที่ตลาดจตุจักร เพราะกลัวสนัษจะได้รับเชื้อโรคทำให้ไม่สบายและอาจจะทำให้สนัษตายได้ ยกเว้นคอกบางคอก เช่น คอก C.T.K. หรือคอกบัวหลวง เป็นต้น คอกทั้งสองเปิดร้านโดยทำเป็นห้องแอร์ ดังนั้นจึงเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคของสนัษ และยังเป็นการยกระดับของร้านค้าขึ้น ทำให้ผู้บริโภคมีความสนใจและต้องการชมสนัษมากกว่าร้านอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาดของสุนัข

ในตอนนี้จะนำเสนอถึงปัญหาในการผลิตและการตลาดของการทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัข ซึ่งปัญหาการตลาดจะแสดงผลโดยรวม ในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ ด้านการตลาดค้าสุนัข ส่วนด้านการผลิตจะแสดงให้เห็นว่า ในแต่ละฟาร์มมีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ฟาร์มฟาร์ม

การดำเนินงานในการผลิตสุนัขของฟาร์มบัทมา ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางฟาร์มสามารถที่จะแยกแยะประเด็นปัญหาออกได้หลาย ๆ ด้าน คือ

1. ปัญหาสุนัขไม่สบาย เจ็บป่วยบ่อย เช่น ป่วยเป็นโรคท้องเสีย เป็นหวัด และสุนัขสามารถที่จะติดต่อกันได้ง่าย ถ้าสุนัขเกิดอาการป่วยต้องรีบแยกออกมาจากตัวอื่น ๆ มิเช่นนั้นจะเกิดติดต่อกันได้ทั้งฟาร์ม เกิดความเสียหายมาก

2. แม่สุนัขที่คลอดลูกใหม่ ๆ แต่ไม่มีน้ำนมสำหรับเลี้ยงลูกตนเอง ทางฟาร์มจะต้องมีการจัดบันทึกอย่างละเอียดเกี่ยวกับสุนัข เมื่อแม่สุนัขไม่มีน้ำนมให้ลูก ผู้ดูแลจะต้องแก้ปัญหาโดยใช้นมชงเลี้ยงลูกสุนัขแทนเพราะว่าลูกสุนัขที่เกิดมาใหม่ ๆ ต้องกินน้ำนมเมื่อแม่สุนัขไม่มีน้ำนม จะต้องหาทางแก้ปัญหา

3. แม่สุนัขเมื่อคลอดลูกออกมาแล้วไม่เลี้ยงลูกของตนเอง ทางฟาร์มจะต้องนำลูกสุนัขไปอยู่กับแม่สุนัขพันธุ์อื่นที่คลอดลูกในเวลาใกล้เคียงกัน แต่การย้ายลูกสุนัขจะต้องทำภายในเวลา 1 สัปดาห์ ถ้าเกิน 1 สัปดาห์แล้วแม่สุนัขตัวอื่นนั้นจะไม่ยอมเลี้ยงเพราะรู้ว่าลูกสุนัขนั้นไม่ใช่ลูกของตนเอง

4. ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ ตรุษจีน ลอยกระทง จะเกิดการขาดแคลนแรงงาน ดังนั้น คนงานที่เหลืออยู่ในฟาร์มจะต้องรับภาระหน้าที่หนักขึ้นกว่าเดิม ทำให้การทำงานของแรงงานทำได้ไม่ดี

5. เรื่องสัตว์รบกวนต่าง ๆ ของสุนัข เช่น ยุง เห็บ หมัด รวมไปถึงจนถึงพยาธิ จะเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับทางฟาร์ม ซึ่งทางฟาร์มต้องทำการป้องกันไม่ให้เกิดกับสุนัข

ทางบัทมาฟาร์มไม่มีนโยบายที่จะขยายฟาร์มแล้ว แต่จะเป็นการขยายการเพาะพันธุ์สุนัขแทน โดยทางฟาร์มจะสั่งซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ พันธุ์ใหม่ ๆ มาจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์บักกิ้ง เป็นต้น

สาเหตุที่ไม่นิยมเลี้ยงสุนัขไทยหลังอาน เพราะทางฟาร์มไม่นิยมที่จะเพาะพันธุ์สุนัขไทยหลังอาน เป็นเพราะว่าสุนัขพันธุ์นี้มีสายพันธุ์ที่ไม่แน่นอน เช่น แม่พันธุ์คลอดออกมา 5 ตัว จะเป็นสุนัขไทยพันธุ์แท้หลังอานเพียง 1 ตัว อีก 4 ตัวก็จะขายไม่ได้ แต่ถ้าเป็นสุนัขพันธุ์อื่น ๆ หากลูกที่คลอดออกมาเกิดผิดเพี้ยนไปจากเดิมบ้าง แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งคุณลักษณะที่เหมือนเดิมก็ยังสามารถนำไปขายได้อยู่เพียงแต่ราคาอาจจะตกลงบ้างเล็กน้อย

คอก C.T.K.

การดำเนินงานในการผลิตสุนัขของคอก C.T.K ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางฟาร์มสามารถที่จะแยกแยะประเด็นปัญหาออกได้หลาย ๆ ด้าน คือ

1. ปัญหาสุนัขไม่สบาย เจ็บป่วยบ่อยเป็นปัญหาหลักของคอกนี้ ซึ่งทางเจ้าของคอกได้คิดป้องกันโดยการรักษาความสะอาดเป็นอันดับแรก อาการป่วยของสุนัข เช่น เป็นโรคท้องเสีย เป็นไข้หวัด อาการที่เป็นโรคดังกล่าวถ้าไม่รุนแรงเจ้าของคอกจะทำการรักษาเอง
2. แม่สุนัขที่คลอดลูกใหม่ ๆ แต่ไม่มีนมสำหรับเลี้ยงลูกตนเอง ทางคอกจะต้องมีการดูแลโดยใช้นมขงเลี้ยงลูกสุนัขแทน เพราะวาลูกสุนัขที่เกิดมาใหม่ ๆ ต้องกินนมเมื่อแม่สุนัขไม่มีนม จะต้องหาทางแก้ปัญหา
3. แม่สุนัขเมื่อคลอดลูกออกมาแล้วไม่สามารถช่วยตัวเองในการคลอดได้ เจ้าของคอกจะเป็นผู้ช่วยทำคลอดให้
4. การผสมพันธุ์สุนัขของลูกค้ำ เมื่อสุนัขของลูกค้ำมาทำการผสมพันธุ์จะต้องแข็งแรงทั้งก่อนผสมพันธุ์และหลังผสมพันธุ์ ดังนั้นหากสุนัขของลูกค้ำเกิดอาการเจ็บป่วยหลังการผสมพันธุ์จะต้องทำการรักษา และในการผสมพันธุ์หากสุนัขของลูกค้ำไม่มีคุณสมบัติที่ดี เจ้าของจะต้องชี้แจงว่าไม่ควรทำการผสมพันธุ์เพราะจะทำให้สายพันธุ์ไม่ตี หากลูกค้ำต้องการผสมพันธุ์กับสุนัขตัวๆ ของคอก เจ้าของจึงต้องเป็นผู้อธิบายให้ลูกค้ำเข้าใจเพื่อไม่ให้เสียลูกค้ำ

5. ในการเปิดร้านที่ตลาดจตุจักรเจ้าของคอกจะรับลูกค้าเพียงครั้งละไม่เกิน 1 คน หากมีลูกค้าหน้าใหม่เข้ามาในระหว่างทำการขายกับลูกค้าประจำหรือลูกค้าต่างประเทศ เจ้าของคอกจะให้นามบัตรไว้และให้ติดต่อซื้อในภายหลัง

ทางคอกนี้ไม่มีนโยบายที่จะขยายคอก แต่จะเป็นการพัฒนาพันธุ์สุนัขแทน โดยทางคอกจะส่งใช้พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ดี ๆ มาผสมพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ที่สวยงาม ไม่เน้นที่ตัวเงินแต่จะเน้นผลในระยะยาว คือ เน้นที่สายพันธุ์สุนัขและชื่อเสียงของคอก

สาเหตุที่ไม่นิยมขายสุนัขไทยหลังอาน แม้ว่าทางคอกจะมีสุนัขไทยหลังอานสีแดงไว้เป็นแม่พันธุ์ 1 ตัว แต่ก็ไม่ได้คิดที่จะขยายพันธุ์ชายแต่ต้องการที่จะอนุรักษ์สุนัขไทยไว้มากกว่า ซึ่งตอนนี้กำลังหาพ่อพันธุ์ไทยแท้ดี ๆ เมื่อจะขยายพันธุ์และพัฒนาพันธุ์ให้ดี เจ้าของคอกคาดว่าในอนาคตสุนัขไทยแท้จะได้รับความนิยมจากชาวต่างประเทศอย่างมาก จึงต้องรอให้มีพ่อพันธุ์ที่ดีแล้วจึงค่อยผสมพันธุ์

คอกแข่งค์ บ่อม

การดำเนินงานในการผลิตสุนัขของคอกนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางคอกสามารถที่จะแยกประเด็นปัญหาออกได้หลาย ๆ ด้าน คือ

1. ปัญหาสุนัขไม่สบาย มีอาการเจ็บป่วย เช่น ป่วยเป็นโรคท้องเสีย เป็นโรคหวัด ซึ่งสามารถที่จะติดต่อกันได้ ถ้าสุนัขเกิดอาการป่วยจะรีบแยกออกมาจากตัวอื่น ๆ เพื่อมิให้เกิดติดไปตัวอื่น ๆ

2. ปัญหาพื้นที่เลี้ยงและการขายลูกสุนัขมีไม่มากพอ ทำให้ลูกสุนัขมีค่างเหลืออยู่ในคอกเป็นจำนวนมากและยังส่งผลไปถึงการขายสุนัขสุนัขมีไม่มากด้วย จากสาเหตุดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อการทำคลอดของสุนัข ที่ผู้เป็นเจ้าของคอกไม่มีความชำนาญเพราะไม่มีโอกาสได้ทำคลอดบ่อยนัก

3. ทางคอกแข่งค์ บ่อม มีการลงโฆษณาในวารสารเพียงฉบับเดียว และขายเฉพาะที่คอกเท่านั้น ทำให้ผู้บริโภคไม่ทราบข้อมูลของคอกเท่าใดจึงส่งผลให้การขายสุนัขทำได้ไม่ดีนัก ลูก

สุนัขที่เกิดมาจึงมีลูกค้ำมาชื่อน้อยทำให้เหลือสุนัขในคอกมากเกินไปและไม่มีการระบายสุนัขออกทางอื่นนอกจากขายที่คอกเพียงอย่างเดียว

สาเหตุที่ไม่นิยมเลี้ยงสุนัขไทยหลังอาน เพราะทางคอกคิดว่าเป็นสุนัขที่มีสายพันธุ์ไม่เที่ยงและทางคอกก็ไม่ต้องการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ใหญ่ อีกทั้งสุนัขพันธุ์ไทยแท้เป็นสุนัขที่มีนิสัยดุร้าย ทางเจ้าของคอกไม่ชอบสุนัขที่ดุร้ายจึงไม่นิยมเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทย

ปัญหาด้านการตลาดของตลาดสุนัขส่วนมากจะเป็นปัญหาด้านการขายของผู้ขายเพราะการขายสุนัขในตลาดจตุจักร ผู้ขายที่ไม่มีสุนัขที่มีคุณภาพขายสุนัขให้กับผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคบางคนเข้าใจว่าสุนัขที่ตนมีอยู่คือสุนัขที่มีคุณภาพดีและสวยงาม ซึ่งสุนัขที่มีลักษณะดีส่วนใหญ่จะมีราคาสูงและไม่นิยมนำมาขายที่ตลาดจตุจักร นอกจากเจ้าของคอกจะมีการป้องกันการติดเชื้อโรคจากสุนัขที่มาจากคอกอื่น ๆ เพราะเจ้าของสุนัขราคาสูงที่เป็นสุนัขพันธุ์แท้ นั้น ไม่กล้าเสี่ยงที่จะนำสุนัขมาขายในตลาดแห่งนี้ ถ้าเกิดการติดเชื้อโรคขึ้นจะทำให้สุนัขภายในคอกตายได้ จึงไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนที่จะขายภายในตลาดจตุจักร อีกทั้งตลาดค้าสุนัขจะมีเฉพาะที่ตลาดจตุจักรเพียงแห่งเดียว และเปิดเพียงเสาร์และอาทิตย์ ทำให้โอกาสที่จะขายสุนัขมีน้อย ถือได้ว่าช่องทางการจำหน่ายมีไม่มากและราคาขายสุนัขก็ยังไม่น่าสนใจอีกด้วย

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ตลาดการค้าสุนัขในประเทศไทย จัดได้ว่าเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียและตลาดในประเทศไทยค่อนข้างจะมีสุนัขหลากหลายพันธุ์ให้เลือกซื้อ อีกทั้งปัจจุบันคนไทย ให้ความสำคัญนิยมซื้อสุนัขพันธุ์แท้ไม่ว่าของต่างประเทศหรือของไทยแม้ว่าราคาจะสูงก็ตามดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้ผลิตกล้านำเข้าสุนัขจากต่างประเทศเข้ามาผลิต ขยายพันธุ์ต่อไป

สุนัขที่มีสุขภาพดีจะมีท่าทางลักษณะนิสัยที่คงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงไปกลับมา คุณสมบัติข้อนี้เป็นข้อจำเป็นก่อนหน้าสิ่งอื่นใดสำหรับสุนัขที่จะใช้ผสมพันธุ์ หรือเพื่อใช้เป็นสุนัขทำงาน ธรรมชาติ และลักษณะนิสัยซึ่งบางส่วนสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ สุนัขที่มีธรรมชาติที่ดีจะแข็งแรงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ มันจะกล้าหาญคงเส้นคงวา มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุนัขจะประพฤติตัวตามสถานการณ์ที่เป็นไปหรืออาจจะกล่าวได้ว่าปฏิกิริยาของสุนัขจะออกมาตามรูปแบบพฤติกรรมของสุนัขซึ่งฝังลึกอยู่ในจิตใจสำนึกและหลักการต่าง ๆ ที่ซึมซาบอยู่ในตัวจากประสบการณ์และการฝึก การดูแลและฝึก ลูกสุนัขด้วยวิธีที่ถูกต้องตามช่วงเวลานั้นทำให้เกิดผลดีต่อลักษณะนิสัยของสุนัขในโอกาสต่อไป

ความผิดปกติทางด้านนิสัยนั้นอาจจะเกิดจากกรรมพันธุ์แต่มีบ่อยที่สาเหตุมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีและการฝึกอย่างผิด ๆ ขณะที่เป็นลูกสุนัข การปรับตัวไม่ดีซึ่งเป็นผลตามมาจะปรากฏให้เห็นในหลาย ๆ ทาง แต่ปกติแล้วมักจะออกมาในรูปแบบ การแสดงออกหรือทำจนเกินเหตุ อาการที่แสดงออกมาได้แก่ ความก้าวร้าวเกินควร มีความรู้สึกไวเกินไปโดยเฉาะกับเสียง ขี้ตื่น หงุดหงิดและชอบทำลาย พฤติกรรมซึ่งเบี่ยงเบนออกจากปกติวิสัยและไม่สามารถขจัดออกไปได้ด้วยการดูแลอย่างเต็มที่หรือเปลี่ยนแปลงด้วยการฝึกหนัก อาการดังกล่าวอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการอันได้แก่ การคัดเลือกเลือกพันธุ์ไม่ดี สาเหตุในเรื่องนี้มาจากการเน้นที่ความสวยงามด้านร่างกายและความสมบูรณ์ของมันมากเกินไป โดยไม่เอาใจใส่กับสุขภาพและไม่ใส่ใจในการเสริมสร้างลักษณะการด้านนิสัยให้ดีถึงที่สุด รวมทั้งเรื่องของโรคภัย เช่น โรคติสเทมเปอร์หรือ

เล็บโตลไปโรซิส ซึ่งทำให้ผลองมีดปกติโดยไม่อาจรักษาให้เหมือนดังเดิม

หากผู้ผลิตตั้งข้อควรปฏิบัติต่อสุนัขเพื่อต้องการขยายพันธุ์สุนัขใหม่จำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการของตลาด รวมทั้งคิดถึงในแง่ของการปรับปรุงสายพันธุ์สุนัขให้มีคุณภาพควบคู่กันไป จะทำให้ผู้ผลิตประสบผลสำเร็จในด้านการทำธุรกิจการเลี้ยงสุนัขมาก เพราะการที่จำนวนสุนัขมีมากแต่คุณภาพไม่ดีจะทำให้ผู้ผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลเลี้ยงสุนัขอย่างมาก

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการทำธุรกิจฟาร์มสุนัขขนาดใหญ่อย่างปัทมา ข้อดีมีตรงเป็นคอกที่มีสุนัขมากมายหลายพันธุ์ เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคอย่างมาก แต่ถ้ามองสภาพภายในฟาร์มแล้วพบว่า แรงงานที่ทำหน้าที่ในฟาร์มส่วนมากไม่ใช่ผู้ที่ชอบสุนัข อีกทั้งเจ้าของฟาร์มต้องการเพียงนำสุนัขพันธุ์ดี ๆ จากต่างประเทศเข้ามา โดยที่ไม่ได้มีการบริหารงานในฟาร์มแต่อย่างใด ผู้ที่เคยเข้าไปภายในฟาร์มปัทมา จะพบข้อเสียประการสำคัญอย่างหนึ่ง คือ เรื่องของความสะอาด ซึ่งที่นี่ไม่มีการรักษาความสะอาดดีพอ อาจจะเนื่องมาจากการที่มีสุนัขมากเกินไปคนงานดูแลไม่ทั่วถึง จึงทำให้ฟาร์มค่อนข้างจะมีกลิ่นเหม็น และเมื่อสังเกตสุนัขพันธุ์เซาว์ เซาว์ จะมีการเลี้ยงสุนัขพันธุ์นี้ไว้ในห้อง ๆ หนึ่งซึ่งไม่มีการระบายอากาศที่ดีและสุนัขในนั้นมีมากเกินไป เมื่อเทียบกับจำนวนคนที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ

ส่วนทางคอกแบงค์ ปอม เป็นคอกที่ไม่มีการพัฒนาไม่ว่าจะในเรื่องของการขยาย การพัฒนาพันธุ์ หรือแม้แต่การวางแผน คอกนี้ต้องการเพียงผสมพันธุ์สุนัขเพื่อขายให้กับผู้ที่ต้องการเช่น ผู้บริโภคในช่วงนี้ต้องการสุนัขพันธุ์เซาว์ เซาว์ คอกนี้จึงทำการผสมพันธุ์เซาว์ เซาว์ขึ้น แต่คอกนี้เป็นคอกที่เลี้ยงเฉพาะสุนัขพันธุ์เล็ก พอเห็นว่าผู้บริโภคต้องการพันธุ์เล็กก็ทำการผสมพันธุ์นั้นขึ้น เมื่อสุนัขคลอดมาลักษณะสุนัขไม่ตรงตามความต้องการของตลาดทำให้ขายไม่ได้ และการส่งเสริมการขายของคอกนี้มีเพียง โฆษณาในวารสารเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เมื่อมองภาพรวมแล้ว คอกนี้มีการดำเนินงานภายในคอกไม่ดี ไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ส่วนทางคอก C.T.K. นับว่าเป็นคอกที่มีการวางแผนงานอย่างดีเริ่มต้นด้วยก่อนเข้าสู่ตลาดมีการศึกษาก่อนจะลงมือทำธุรกิจนี้ คอกนี้จัดเป็นคอกแรกที่เปิดร้านขายสุนัขแบบติดแอร์ และ

ในปัจจุบันมีผู้ขายหลายรายเริ่มทำตาม ซึ่งเจ้าของเองก็ถูกว่าจ้างจากร้านต่าง ๆ ช่วยออกแบบให้ทางเจ้าของเห็นดีด้วยเพราะต้องการให้ตลาดการค้าสุนัขเจริญมากกว่าในปัจจุบัน และเจ้าของมีความต้องการที่จะพัฒนาสายพันธุ์สุนัข โดยเฉพาะสุนัขที่ชาวต่างประเทศซื้อถ้าไม่จริงเจ้าของจะไม่ขายแต่จะพยายามหาสุนัขดี ๆ มาให้ลูกค้าเพื่อที่ว่า เมื่อลูกค้านำสุนัขกลับไปยังประเทศก็จะมีผลส่งให้ชื่อเสียงของคอกเป็นที่รู้จักในต่างประเทศ เพราะในปัจจุบันต่างประเทศกำลังเป็นตลาดที่เฟื่องจะเกิด จึงได้เริ่มมีการหาสุนัขพันธุ์ดี ไว้เป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์เพื่อจะขยายพันธุ์ในประเทศต่อไป แต่เนื่องจากเจ้าของคอกไม่มีแรงงานเพียงพอ เพราะไม่ไว้ใจคนงานที่จะมาทำงาน จึงทำให้ไม่สามารถขยายคอกได้ ดังนั้นเจ้าของคอกจึงเห็นว่าเมื่อขยายคอกไม่ได้แล้ว จึงเน้นที่คุณภาพมากขึ้นแทนที่จะเน้นปริมาณ

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านผลิตภัณฑ์และราคา จะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าว คือ สุนัขส่วนใหญ่จะได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์ไทยหรือพันธุ์ต่างประเทศ ล้วนแล้วแต่ได้รับการส่งเสริมให้มีการประกวด ในขั้นตอนของการประกวดนั้นก่อนที่จะลงมีอนำสุนัขประกวดจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สุนัขได้มีลักษณะที่ถูกต้องตามหลัก เมื่อสุนัขมีลักษณะที่สวยงามแล้วจะทำให้ราคาซื้อขายมีราคาสูงขึ้น แต่ราคาที่สูงขึ้นระหว่างสุนัขไม่เท่ากันตามแต่ละพันธุ์ โดยเฉพาะถ้าเป็นสุนัขพันธุ์ไทยแต่ราคาจะไม่สูงเกินกว่า 5,000 บาททำให้ผู้บริโภคคิดว่าสุนัขไทยแท้มีสายพันธุ์ไม่ดีหรือมีข้อบกพร่อง ส่วนราคาของสุนัขต่างประเทศบางตัวมีราคาสูงถึง 50,000 บาท และการตั้งราคาของสุนัขขึ้นอยู่กับผู้ขายเท่านั้น ไม่มีราคาที่มีมาตรฐานแต่อย่างใด ทำให้ผู้บริโภคบางคนไม่สามารถกะเกณฑ์ราคาได้อย่างแน่นอน ดังนั้นการตั้งราคาสุนัขหรือการดูลักษณะของสุนัขว่ามีลักษณะดีหรือไม่นั้น ควรจะมีการแจกแจงให้ผู้บริโภคทราบอย่างชัดเจน เช่นมีการแสดงภาพสุนัขแต่ละพันธุ์ให้เห็นว่าสุนัขที่มีลักษณะดีในแต่ละพันธุ์เป็นอย่างไร และมีการติดราคาสุนัขที่ได้มาตรฐานแสดงให้ผู้บริโภคทราบ

เมื่อการตั้งราคาสุนัขขึ้นอยู่กับผู้ขาย ดังนั้นราคาของสุนัขบางคอกจะมีราคาสูงกว่าบางคอกแต่การตั้งราคาที่สูงจะส่งผลให้การขายสินค้าสามารถขายสินค้าได้ยาก ผู้ผลิตและผู้ขายจึงควรมีการสำรวจราคาสุนัขในตลาดว่ามีราคาเท่าไร และตั้งราคาให้ต่ำกว่าตลาดเพียงเล็กน้อย

หรือตั้งราคาเท่ากับราคาตลาด ไม่ควรตั้งราคาที่สูงกว่าราคาตลาดเพราะปัจจุบันสุนัขในประเทศไทยมีมากมายให้เลือกหลายคอกหลายฟาร์ม ถ้าราคาสูงเกินไปจะทำให้ผู้บริโภครู้สึกหนีไปซื้อจากผู้ผลิตและผู้ขายรายอื่นแต่การตั้งราคาให้ต่ำกว่าราคาตลาดไม่ควรตั้งราคาต่ำกว่าราคาตลาดเกินไปเพราะจะทำให้ผู้บริโภคที่สุนัขไม่เป็นเข้าใจว่าสุนัขราคาถูกคือสุนัขที่ไม่มีคุณภาพ

2. ด้านการตลาด การตลาดสุนัขพันธุ์ต่างประเทศและพันธุ์ไทยแท้ ยังมีข้อเสียบ้าง เช่น ผู้ขายบางรายต้องการเพียงขายให้ได้กำไร โดยไม่สนใจว่าลูกค้าเมื่อซื้อสินค้าไปแล้วสามารถเลี้ยงดูได้อย่างถูกต้องหรือไม่ ดังนั้น ผู้ขายควรรับผิดชอบต่อสินค้า โดยเฉพาะเป็นสินค้าที่มีชีวิต จำเป็นต้องให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อควรปฏิบัติในการเลี้ยง และตลาดในปัจจุบันมีเพียงการซื้อขายที่ตลาดจัดจตุร และการขายตามคอกหรือฟาร์มเท่านั้น ไม่มีการขายทางอื่นเลย จึงถือได้ว่าตลาดเป็นตลาดที่แคบ ตลาดจตุกรเปิดขายเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์เท่านั้น ดังนั้นทางแก้ไขเมื่อให้มีตลาดมากขึ้นควรมีการขายตามห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีการขายทุกวันหรือมีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสัตว์เลี้ยง เช่นเดียวกับ การเปิดร้านค้าของเซเว่นอีเลเว่น คือการขายแบบมีสาขาทั่วไป ตามแหล่งชุมชน เพราะการขายดังกล่าว จะทำให้ตลาดเปิดกว้างขึ้นและยังสามารถขายสุนัขได้ทุกวัน เรียกว่า เป็นช่องทางจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นแต่ควรจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้วย เช่น เป็นแหล่งชุมชนที่ไม่มีอำนาจซื้อก็ไม่ควรเปิดที่นั่น ควรเป็นแหล่งชุมชนที่มีอำนาจซื้อ หรือ การขายตามหมู่บ้านเปิดใหม่ เพราะหมู่บ้านดังกล่าวจะเป็นแหล่งของคนมีฐานะและเป็นคนรุ่นใหม่ที่ยอมรับ การเลี้ยงสุนัขพันธุ์แท้ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์ต่างประเทศและพันธุ์ไทย

3. ด้านการส่งเสริมการขาย ผู้ผลิตมีการส่งเสริมการขายแตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังถือได้ว่าการส่งเสริมการขายมีน้อยจะเห็นได้จากการศึกษาพบว่า เจ้าของฟาร์มหรือเจ้าของคอกนั้นจะลงโฆษณาเพียงอย่างเดียว บางคอกจะมีการบริการที่มีให้สำหรับลูกค้าที่ซื้อสุนัขไปเท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติถือได้เช่นเดียวกับการซื้อรถยนต์ไปใช้ เมื่อรถเสียก็มีบริการซ่อมให้ แต่รถยนต์แตกต่างจากสุนัขตรงที่สุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต หากลูกค้าดูแลไม่ดีทำให้สุนัขเจ็บป่วยอาจถึงตาย ผู้ผลิตไม่สามารถซ่อมให้ได้ ดังนั้นก่อนที่ลูกค้าจะได้รับสุนัขจากผู้ผลิตหรือผู้ขายจึงควรมีความเข้าใจในขั้นตอนการเลี้ยงเป็นอย่างดี ผู้ผลิตควรแนะนำลูกค้าถึงวิธีการเลี้ยงแต่การอธิบายทุกวันนี้ยังไม่ละเอียดนัก ดังนั้นจึงควรมีคู่มือการเลี้ยงแจกให้ลูกค้า และในขั้นตอนของการประชาสัมพันธ์ให้กับ

ผู้บริโภครู้สึกดีใจที่ไปมาควรมีใบปลิว แจกให้ผู้บริโภคเหล่านั้น เพื่อเป็นการบอกให้ผู้บริโภคทราบว่าทางคอกนี้มีสุนัขพันธุ์ดีไว้บริการบ้าง บางทีใบปลิวเหล่านั้นอาจจะถูกนำไปให้กับผู้ที่ไม่เคยผ่านร้านมาก่อนแต่เกิดความสนใจในตัวสินค้าทำให้เราสามารถขายสินค้าให้ผู้บริโภคได้มากขึ้น การตกแต่งร้านค้าเพื่อเป็นที่ดึงดูดใจของผู้บริโภคให้เข้ามาเลือกซื้อและชมสินค้า เช่น แต่งร้านให้สะอาดและมีเอกลักษณ์ เพื่อให้ผู้บริโภคจะจดจำได้เมื่อต้องการซื้อสินค้าซ้ำ

4. ด้านการผลิต เจ้าของคอกหรือเจ้าของฟาร์มควรมีการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ด้านแรงงาน สำหรับแรงงานนั้นทางฟาร์มได้มาจากคนรู้จักของแรงงานเก่า ซึ่งเมื่อเข้ามาทำงานในตอนแรกจะไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของสุนัขเลยจึงควรที่จะมีการฝึกอบรมและแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวกับสุนัข ไม่ว่าจะเป็นการดูแล การให้อาหาร ฯลฯ เพื่อจะให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานและผู้จัดการฟาร์ม การที่จะทำให้ฟาร์มประสบความสำเร็จ นอกจากการฝึกฝนคนงานให้มีประสิทธิภาพแล้วการรู้จักสร้างขวัญและกำลังใจให้กับคนงานเป็นสิ่งสำคัญผู้เป็นเจ้าของฟาร์มควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อคนงานของตนว่ามีปัญหาอะไร ทั้งปัญหาที่เป็นเรื่องส่วนตัวและเกี่ยวกับการทำงานเพราะถ้าคนงานประสบปัญหาย่อมหมายถึงประสิทธิภาพในการทำงานอาจลดลงได้

4.3 ด้านสวัสดิการแรงงาน ควรมีค่าตอบแทนพิเศษให้กับแรงงานในช่วงเทศกาลพิเศษต่าง ๆ เช่น เทศกาลตรุษจีน ปีใหม่ ลอยกระทง เป็นต้น เพราะในช่วงนี้แรงงานลากลับบ้านจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ดังนั้นแรงงานที่เหลืออยู่จึงต้องทำหน้าที่มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของคนงาน ทางฟาร์มจึงควรให้ค่าตอบแทนพิเศษแก่คนงานจะได้ทำให้เกิดกำลังใจและเต็มใจในการทำงาน

4.4 ด้านการจัดการทางการเงิน ทางฟาร์มควรมีผู้จัดการทางการเงินโดยเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับทางด้านรายรับ และรายจ่ายของฟาร์มให้เป็นไปอย่างมีระบบโดยจัดทำงบการเงินเพื่อสะดวกในการตรวจสอบเมื่อเกิดปัญหาขึ้นและเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานในอนาคตได้

4.5 ด้านการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยของสุนัข ควรที่จะมีการตรวจสอบสุขภาพ

ของสุนัข โดยสัตว์แพทย์ทุก ๆ 1 ปี เพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดกับสุนัขโดยที่ผู้ดูแลอาจจะไม่ทราบ และเป็นการทำให้สุนัขที่ขายมีคุณภาพเหมาะสำหรับการจำหน่าย

4.6 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อเจ้าของคอกมอบหมายงานให้คนงาน แล้วควรมีการติดตามและประเมินผลงานทุกครั้ง เพื่อที่จะทราบว่างานที่ปฏิบัติไปแล้วว่าประสบความสำเร็จเท่าใด

จะเห็นได้ว่า ธุรกิจฟาร์มสุนัขมีโอกาสขยายตัวสูง ในปีที่ผ่านมาตลาดมีความต้องการสุนัขพันธุ์แท้กันมาก เพราะสุนัขพันธุ์แท้จะมีความสวยงามตามสายพันธุ์ และสามารถใช้เฝ้าบ้านได้ด้วย และคาดว่าแนวโน้มความต้องการสุนัขพันธุ์แท้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกว่าความต้องการสุนัขพันธุ์แท้จะอิ่มตัว ไม่ว่าจะเป็นสุนัขพันธุ์ใหญ่หรือเล็ก ก็กำลังเป็นที่นิยมของผู้บริโภคอยู่ในขณะนี้ ส่วนสุนัขพันธุ์ไทยหลังอานในอนาคตคาดว่าจะสามารถขยายตลาดไปต่างประเทศได้ เพราะสุนัขพันธุ์นี้ได้รับการจดทะเบียนรับรองจากสมาพันธ์สุนัขนานาชาติ ในชื่อว่า Ridge Back Dog หมายถึงหลังอาน ซึ่งการจดทะเบียนรับรองนี้จะทำให้สุนัขพันธุ์ไทยหลังอานกลายเป็นสุนัขประจำชาติ โดยผลในด้านการเร่งพัฒนาสายพันธุ์ของเจ้าของฟาร์ม หากเป็นสุนัขที่มีสายพันธุ์แน่นอนแล้วจะสามารถส่งออกไปขายในต่างประเทศในราคาสูงมาก

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์พันธ์ โชติติลล . 2537 . รายงานมองเศรษฐกิจ . ฝ่ายวิชาการธนาคารกสิกรไทย .
(ไม่ระบุสำนักพิมพ์)
- ถาวร วิโรจน์แสงประทีป . 2537 . ผู้ประกอบการ . สัมภาษณ์ , 14 ตุลาคม 2537 .
- ทวีไทย บริบูรณ์ . 2532 . หมาโบราณ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์-
จำกัด .
- นิรนาม . 2536 . "วงการสุนัขไทยในรอบ 5 ปี" . ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง . (กันยายน
2537) : น.103-106 .
- _____ . 2537 ก . "คลื่นลูกใหม่ที่กำลังมาแรง" . ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง . (กันยายน
2537) : น.91-94 .
- _____ . 2537 ข . "หมาบางแก้วไม่เหวี่ยงอย่างที่คิด" . นิตยสารไดโนเสาร์ . 4(37) :
น.19-22 .
- บัณฑิตา ชัยสวัสดิ์ . "สุนัข ตลาดที่มีศักยภาพ" . คู่แข่ง . 12(141) : น.36-90 .
- พิน โสธร . 2534 . "การเลี้ยงสุนัข อาชีพอิสระที่น่าสนใจ" . วารสารนักษะแนว . 25(134)
: น.70-71 .
- มานี วงศ์กิติเวชกุล . 2537 . ผู้ประกอบการ . สัมภาษณ์ , 26 พฤศจิกายน 2537 .
- สาธิต สิทธิชัยพร . 2537 . "สัตว์เลี้ยงแสนรัก " . อาชีพสัตว์เลี้ยง . 2(21) : น.39-42 .

สุทธิบูลย์ บรรณต . 2536 . ผู้ประกอบการ . สัมภาษณ์ , 11 กุมภาพันธ์ 2536 .

สุรัชย์ ยศไพศาลสุนทร . 2537 . ผู้ประกอบการ . สัมภาษณ์ , 7 กันยายน 2537 .

สันต์ นาคสุวรรณ . 2533 . หมาไทยนักสู้วิถีและทรง . กรุงเทพมหานคร . (ไม่ระบุ
สำนักพิมพ์)

สัตวแพทย์ อ.ว.พ.. 2529 . คู่มือการเลี้ยงสุนัข . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บางกอก-
ลาส์น .

อนุสร ทรัพย์มณี . 2532 . "หมาพันธุ์ไทยแท้" . น.51 . หมาไทยนักสู้วิถีและทรง .
กรุงเทพมหานคร . (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

ภาคผนวก

ประวัติความเป็นมา

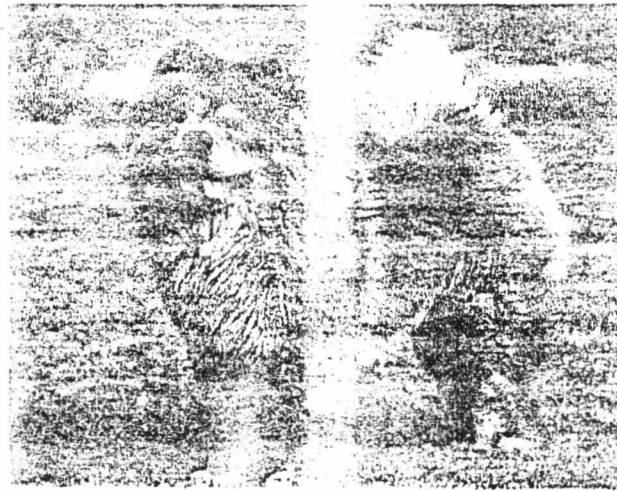
ตามความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน น่าจะเป็นไปได้ว่าสัตว์ที่มีรูปร่างคล้ายสุนัข อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกาเมื่อประมาณ 600,000 ปีมาแล้ว การขุดพบทางโบราณคดีต่อมาแสดงว่า สุนัขสืบเชื้อสายมาจากสุนัขป่าและเป็นสัตว์ชนิดแรกที่มนุษย์นำมาเลี้ยง ในช่วงเวลาที่มีการนำสุนัขมาเลี้ยงสามารถสืบย้อนกลับไปได้ประมาณ 12,000 ปีก่อน ชาวที่เก่าแก่ที่สุด ได้มาจากถ้ำแห่งหนึ่งทางตะวันตกเฉียงเหนือของอิรัก หลักฐานของยุโรปที่เก่าแก่ที่สุด พบที่เยอรมนี ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีอายุกว่า 9,000 ปีมาแล้ว การขุดค้นที่หุบเขาจอร์แดน เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้ข้อพิสูจน์เพิ่มเติมว่าพันธุ์สุนัขบ้านถือกำเนิดมาจากพันธุ์สุนัขป่า นอกจากนี้ นักวิทยาศาสตร์ยังได้พบโครงกระดูกมนุษย์ซึ่งมีอายุประมาณ 12,000 ปี ซึ่งกระดูกมือของโครงกระดูกหนึ่งนั้นวางอยู่กับโครงกระดูกสุนัขป่าหรือสุนัขที่มีรูปร่างคล้ายสุนัขป่า การค้นพบนี้ บอถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสุนัข ว่ามีมานานกว่าพวกแพะ แกะ หมูหรือวัว การที่สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไรนั้น เราพอจะนึกภาพได้ง่าย ๆ นั่นคือมนุษย์ในสมัยนั้นคงไปพบสัตว์ชนิดนี้ ระหว่างการเดินทางแสวงหาอาหาร และบางครั้งก็ฆ่าสุนัขบางตัวกลับมาบ้านด้วย ในครั้งแรก ๆ อาจจะมีเพียงเพื่อเปลี่ยนรายการอาหารบ้างเท่านั้น แม้ว่าชีวิตในสมัยนั้นจะยากลำบากมากก็ตามแต่มนุษย์ก็คงเกิดความรักความเอ็นดูสัตว์ตัวน้อย ๆ เหล่านั้น ลูกสุนัขบางตัวที่เติบโตขึ้นมา ก็อาจจะได้รับการฝึกจนเชื่องและถูกพาออกไปใช้ในการล่าสัตว์ด้วย

วิธีการล่าสัตว์นั้นก็คงจะแตกต่างกันไปตามประเภทของเหยื่อ ดังนั้นสุนัขล่าสัตว์จึงต้องมีความสามารถต่าง ๆ กันออกไปมนุษย์เราเริ่มผสมพันธุ์สุนัขเพื่อให้ได้คุณสมบัติบางอย่างที่ต้องการโดยหาพันธุ์ที่มีคุณลักษณะนั้น ๆ มาผสมพันธุ์ด้วย จุดนี้จึงเป็นจุดกำเนิดของสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ ที่เราเห็นกันทุกวันนี้ ในสุนัขทุกตัวแม้แต่สุนัขบ้านที่เชื่องที่สุด สัญชาตญาณในการล่าสัตว์และอารมณ์ดั้งเดิมยังคงมีอยู่บ้างไม่มากนักน้อย และด้วยความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพ ที่จะต้องอยู่ร่วมกับมนุษย์ สุนัขจึงกลายเป็นสัตว์เลี้ยงที่เป็นที่รักตลอดตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ไม่ว่านักวิทยาศาสตร์จะทำการวิจัยต่าง ๆ นานาแต่เราก็ยังไม่สามารถบอกได้อย่างแน่นอนว่า นอกเหนือจากสุนัขป่าแล้วมีสัตว์พันธุ์อื่น ๆ บ้างหรือไม่ ที่มีส่วนผสมจนกลายมาเป็นสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ ที่เรารู้จักกันทุกวันนี้ ในการทดลองผสมแบบแบ็คครอสซิง (back-crossing) ซึ่ง

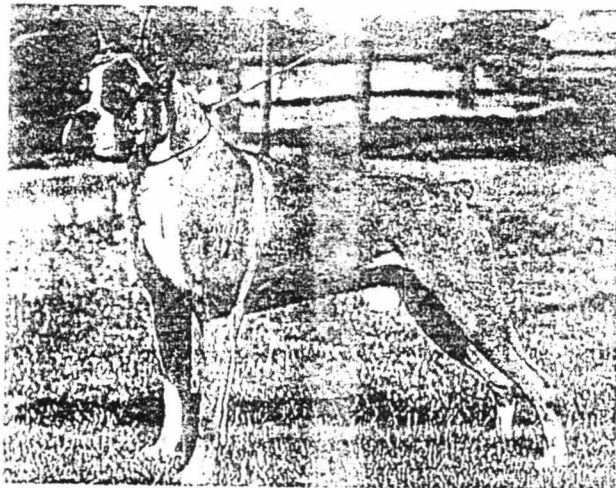
ศาสตราจารย์วูล์ฟ แอร์เรอร์ ได้ดำเนินการที่สถาบันศึกษาลัทธิเวียงแห่งมหาวิทยาลัยคิล มีการนำสนับพันธุ์ พูเติลมาผสมกับสนับป่าและสนับจิ้งจอก ผลการทดลองบ่งบอกอย่างชัดเจนว่า สนับจิ้งจอกไม่ได้จัดอยู่ในพวกบรรพบุรุษของสนับ การค้นพบซึ่งขัดกับทฤษฎีก่อนหน้านี้ ลูกสนับที่เกิดจากพูเติลและสนับจิ้งจอก เรียกว่า พุซซาล์ ลูกสนับพวกนี้จะมีลักษณะที่บ่งแยกกันออกมา มีพัฒนาการแตกต่างไปจากบรรพบุรุษสนับป่า และจะกลายเป็นสนับที่เป็นโรคประสาทและมีสภาพจิตที่ไม่สมดุลง แต่อย่างไรก็ตาม การผสมพันธุ์ระหว่างพูเติลและสนับป่าได้ผลแตกต่างออกไปอย่างมาก แม้ว่าในทางพันธุกรรมนั้น ลักษณะภายนอกและพฤติกรรมจะไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แต่พวกนี้ก็แสดงว่าการผสมพันธุ์ระหว่างสนับและสนับป่านั้นอาจเกิดขึ้นได้เองในป่า

แม้ว่านักผสมพันธุ์สนับจะพยายามเปลี่ยนแปลงสนับหลักเท่าใด สนับรุ่นใหม่ ๆ ก็ยังคงลักษณะนิสัยของสนับป่าอยู่เป็นการยากที่จะวาดภาพออกว่า สนับชีวาว่า สนับที่สูงเพียง 6 นิ้ว และเกรดเดน ซึ่งสูงถึง 32 นิ้ว จะมีบรรพบุรุษเดียวกันได้อย่างไรและบรรพบุรุษที่พันธุ์อื่น สืบทอดมาร่วมทั้งสนับพันธุ์ทางนั้น คือ สนับป่า การผสมพันธุ์อย่างเป็นระบบซึ่งมีทั้งการพัฒนาเชื้อสายแท้ และการนำคุณสมบัติอื่นที่ต้องการมาผสมด้วยทำให้เกิดมีพันธุ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ทุกวันนี้ สนับพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ซึ่งมีคุณสมบัติส่วนใหญ่ตรงตามมาตรฐานของพันธุ์นั้น ๆ ควรจะมีทั้งลักษณะภายนอกที่โดดเด่น และลักษณะนิสัยที่ดี นอกจากนี้ ควรมีความสามารถเป็นเหยี่ยวและมิยันที่เป็นลักษณะเด่นเพื่อเป็นปัจจัยในการถ่ายทอดพันธุ์ที่สำคัญ

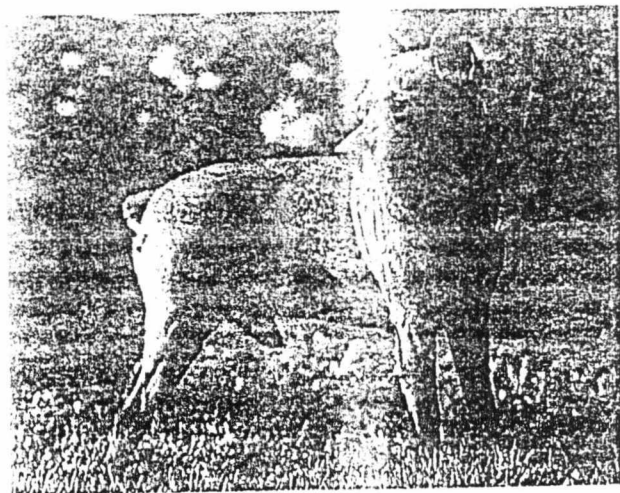
ภาพที่ 1 เชาว์ เชาว์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 2 บ็อกเซอร์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

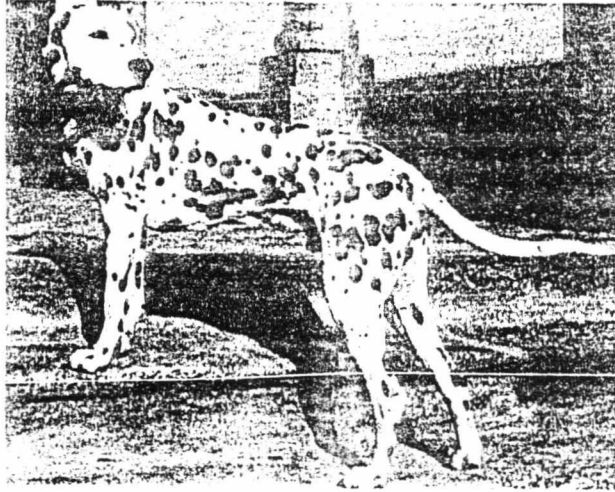
ภาพที่ ๒ มิเนียเจอร์ พินเชอร์

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

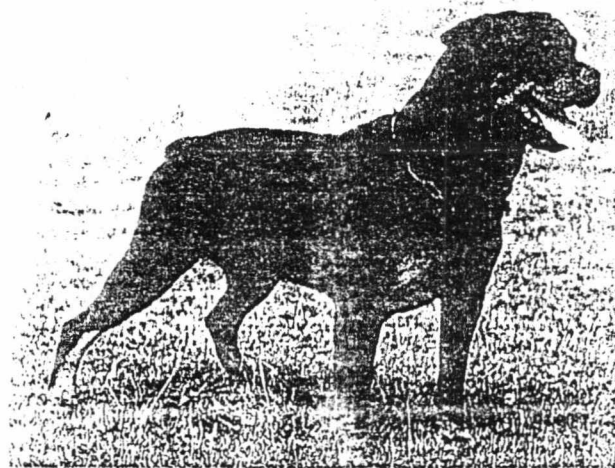
ภาพที่ 4 เซอร์มัน เช็พเพอด

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

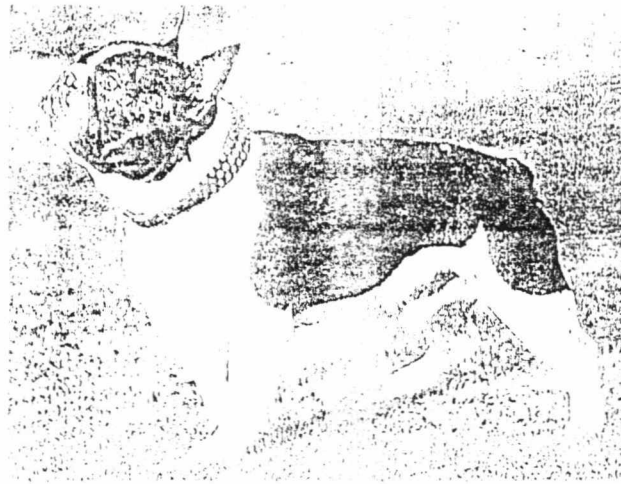
ภาพที่ ๒ ดัลเมเชียน

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

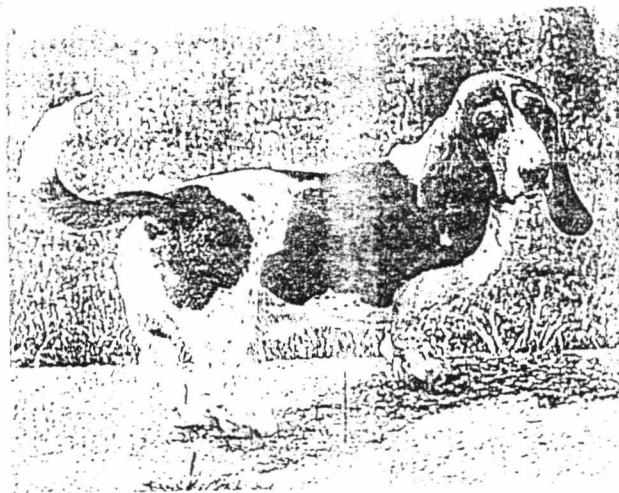
ภาพที่ ๓ ร็อตทไวเลอร์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

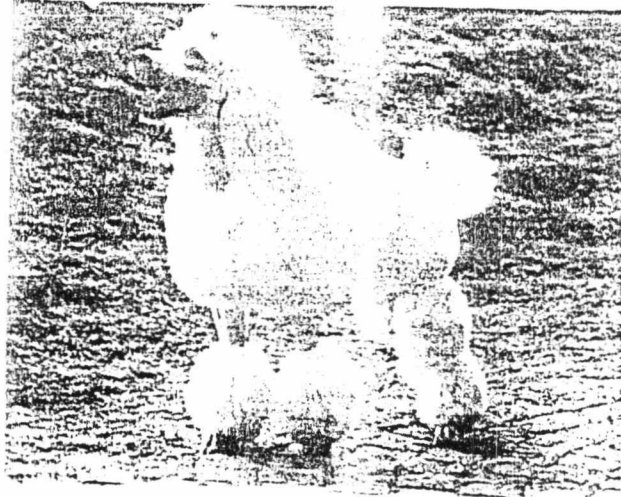
ภาพที่ 7 บุตอก

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 8 บัสเซท-ฮาวนด์

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

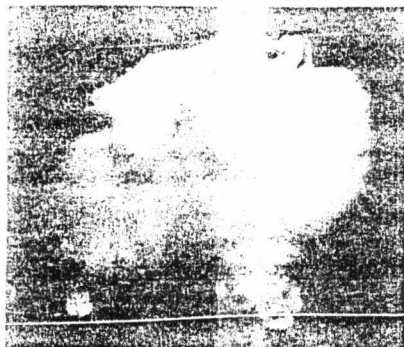
ภาพที่ 9 พูเดิ้ล ขนยาว

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

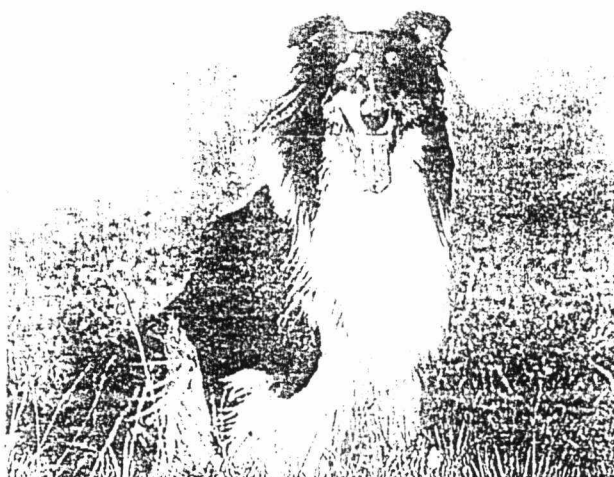
ภาพที่ 10 พูเดิ้ล

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 11 นอมเมอเรเนียน

ที่มา : (ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง , 2537)

ภาพที่ 12 คอลลี

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

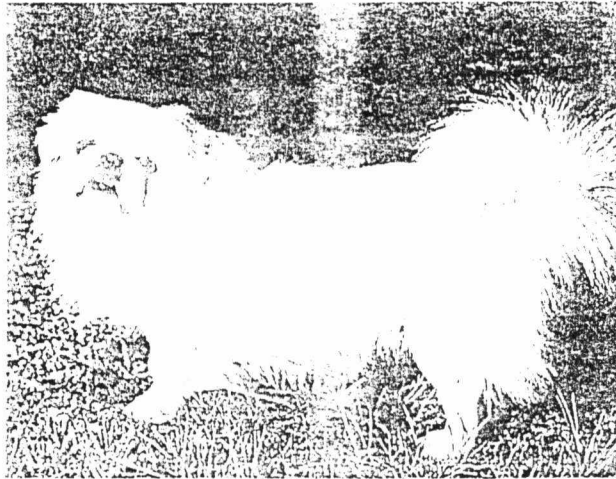
ภาพที่ 13 เซ็นท์ เบอร์นาสต์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

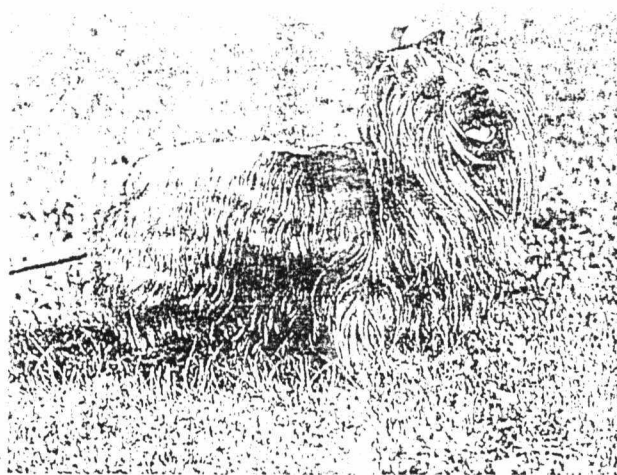
ภาพที่ 14 ชิล

ที่มา : (ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง , 2537)

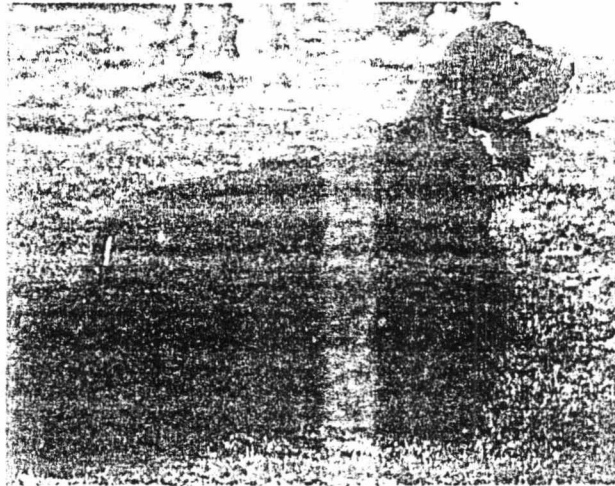
ภาพที่ 15 บักกิ้ง

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

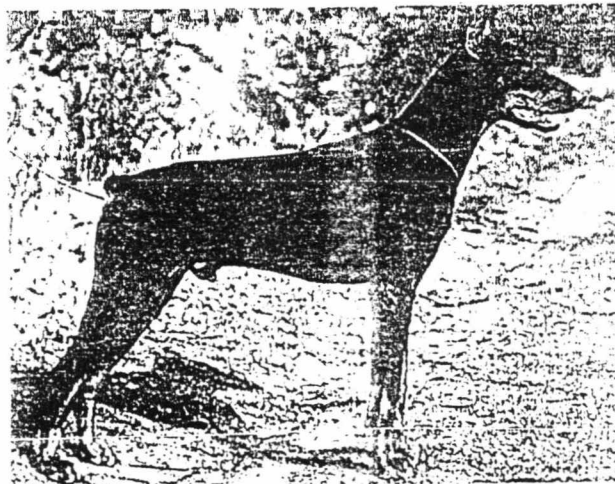
ภาพที่ 16 ยอร์คเชียร์-เทอร์เรียร์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

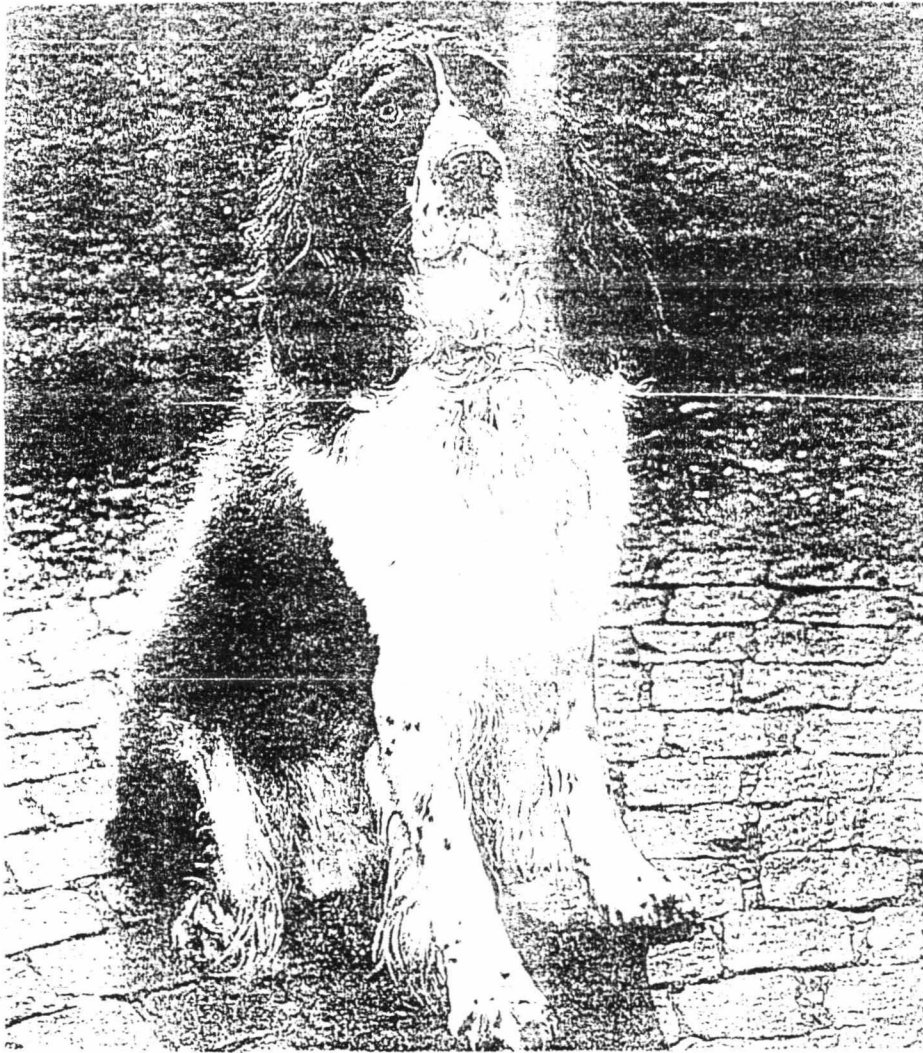
ภาพที่ 17 อเมริกัน-ค็อกเกอร์

ที่มา : (สัตว์แพทย์ อ.ว.ม. , 2529)

ภาพที่ 18 โดเบอร์แมน

ที่มา : (สัตว์แพทย์ อ.ว.ม. , 2529)

ภาพที่ 19 อิงลิช-ค็อกเกอร์

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

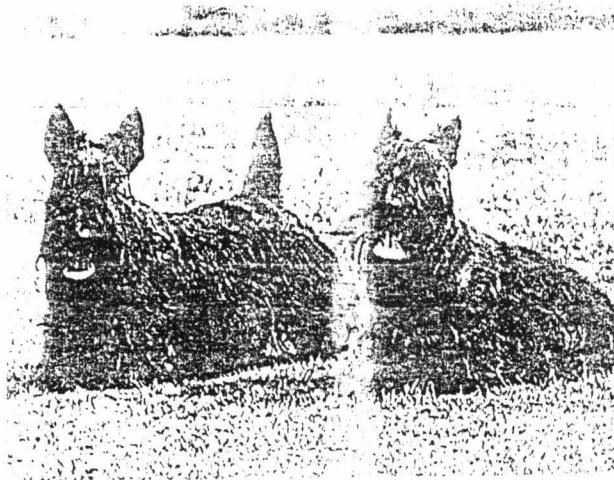
ภาพที่ 20 ดัชชุน

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

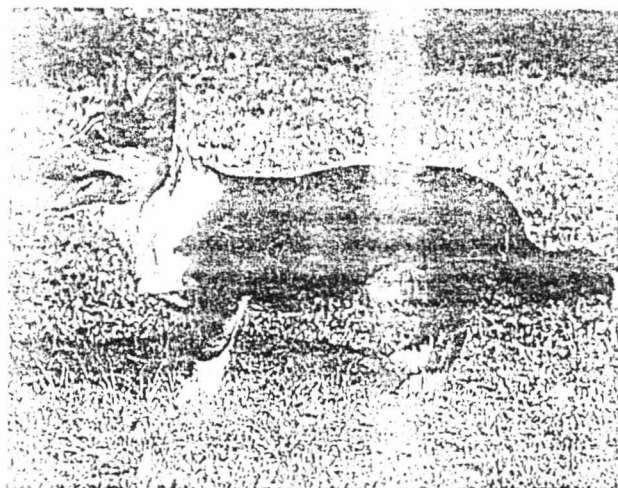
ภาพที่ 21 ^{ซึ่} นก

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

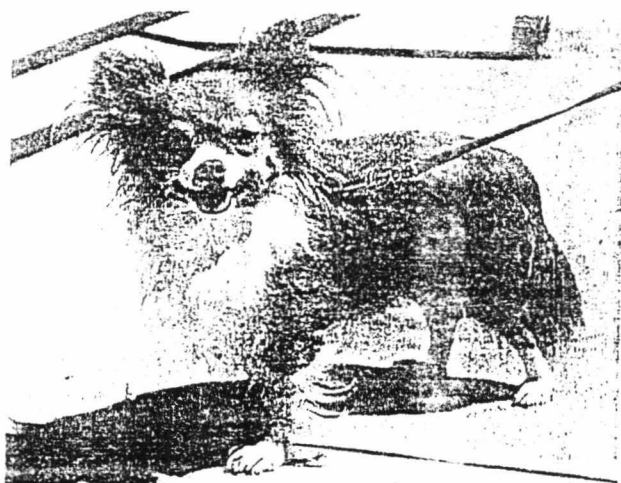
ภาพที่ 22 สก๊อตทิช เทอเรีย

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 23 เวลกอร์ค

ที่มา : (สัตวแพทย์ O.V.M. , 2529)

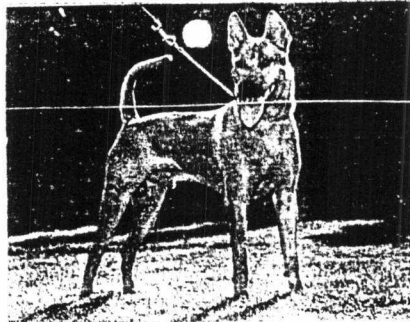
ภาพที่ 24 ชิวาวา

ที่มา : (สัตวแพทย์ O.V.M. , 2529)

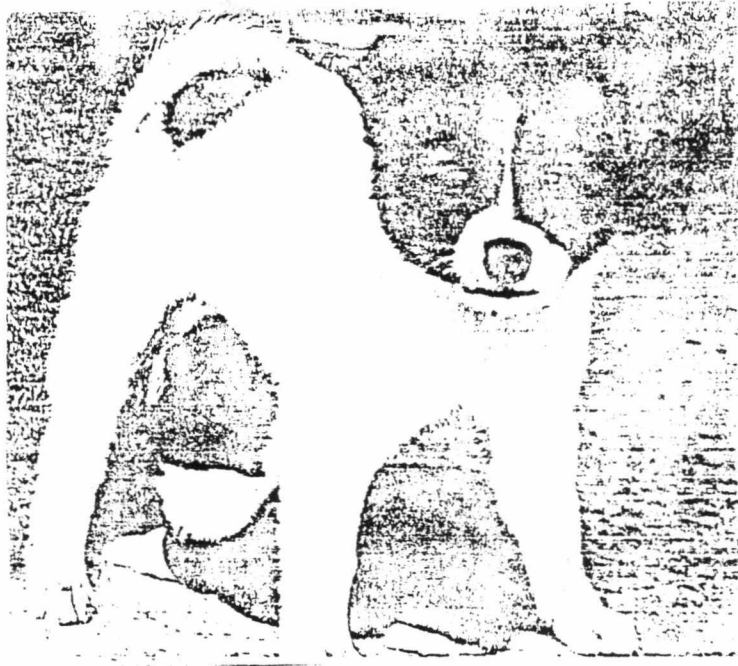
ภาพที่ 25 บีเกิ้ล

ที่มา : (สัตวแพทย์ อ.ว.พ. , 2529)

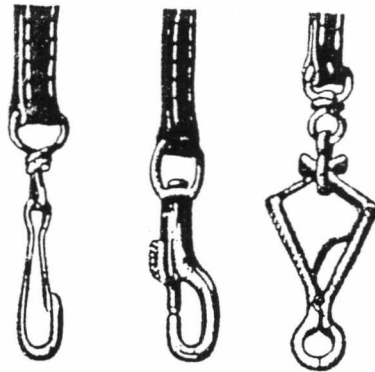
ภาพที่ 26 ไทยหลังอาน

ที่มา : (ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง , 2537)

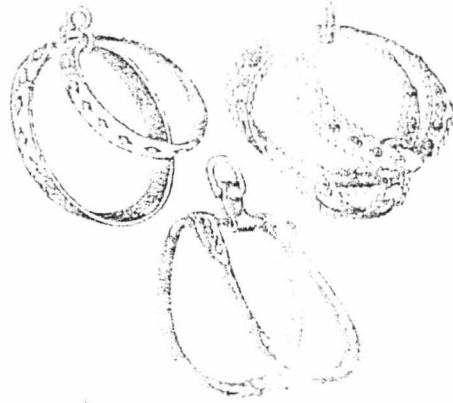
ภาพที่ 27 ไทยบางแก้ว

ที่มา : (ธรรมชาติและสัตว์เลี้ยง , 2537)

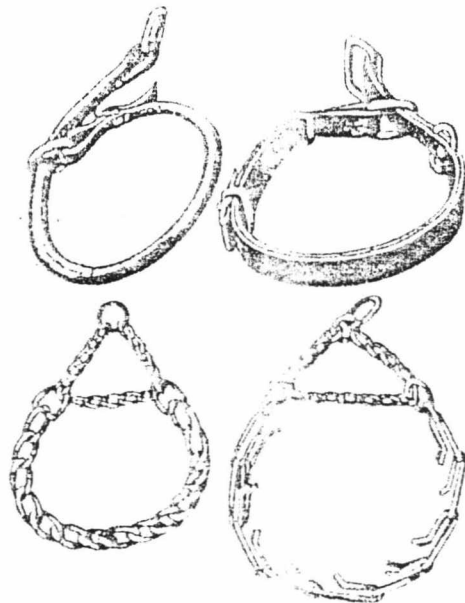
ภาพที่ 28 ที่ล็อกห่วงสุนัขสำหรับจูง

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

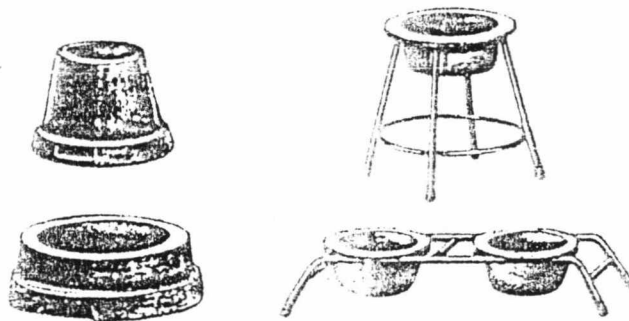
ภาพที่ 29 ห่วงคล้องคอสำหรับนิ้วตัวเล็ก

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

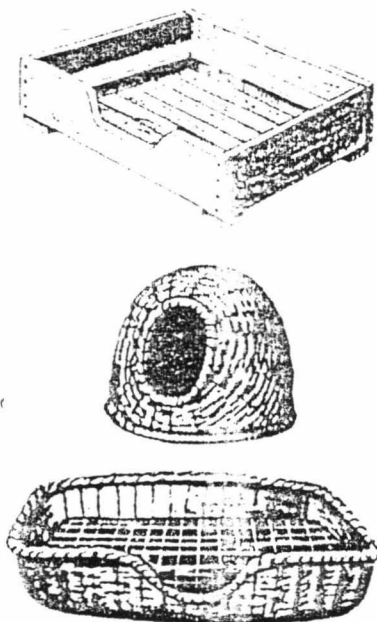
ภาพที่ 30 ห่วงคล้องคอสำหรับนิ้วตัวใหญ่

ที่มา : (สัตว์แพทย์ D.V.M. , 2529)

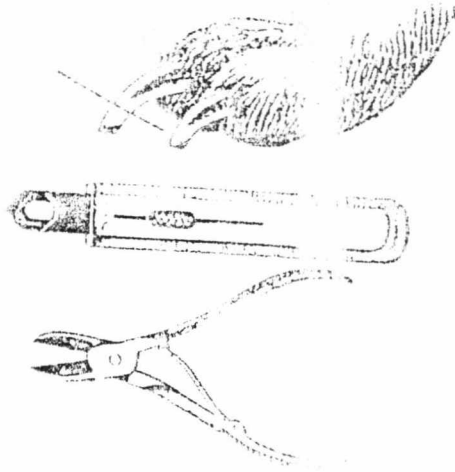
ภาพที่ 31 ที่ใส่อาหารสุนัขแบบต่าง ๆ

ที่มา : (สัตวแพทย์ อ.ว.ม. , 2529)

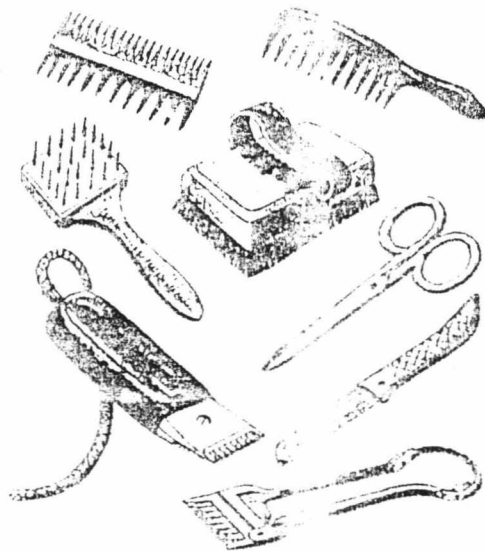

ภาพที่ 32 ที่นอนของสุนัขแบบต่าง ๆ

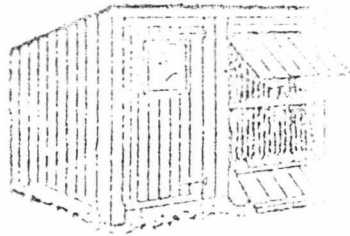
ที่มา : (สัตวแพทย์ อ.ว.ม. , 2529)

ภาพที่ 33 เครื่องมือตัดเล็บและลักษณะการตัดเล็บ
ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

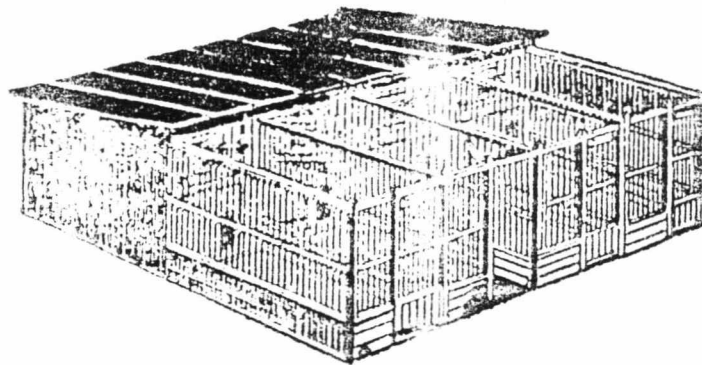

ภาพที่ 34 เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับแปรงขนและตัดขนสุนัข
ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 35 กรงสำหรับเลี้ยงแบบเดี่ยว

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

ภาพที่ 36 กรงสำหรับเลี้ยงแบบรวม

ที่มา : (สัตวแพทย์ D.V.M. , 2529)

